

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (2336) 1994 GRUODIS-DECEMBER 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Kas taisytina - taisykime

Kiekvienų metų pabaiga savaime kažkaip tampa tam tikru peržiūros laiku. Naujiems metams artėjant, nors iš esmės jie tėra kalendorinė sąvoka, bandoma susumuoti kas padaryta bei mesti vieną kitą žvilgsnį į atskubančias "naujas" dienas.

VISUOMENINĖJ veikloj tas sujudimas dažniausiai pasireiškia planavimais, naujų nutarimų surašymais — ką ir kaip per ateinančius metus reikės padaryti. Organizacijos jau yra įpratusios sudaryti užsiėmimų tvarkaraščius ir jų laikytis. Tai palengvina pačią veiklą. Dažniausiai tai atliekama valdomųjų veiksmų posėdžiuose, kuriuose aptariama visa eilė su jų veikla susijusių klausimų. Gerai ar negerai, bet būdinga daugeliui susirinkimų, kad pagrindiniu klausimu beveik visada iškyla pinigai. Jei apyskaita susibalansuoja ir revizijos komisija praneša, kad knygos tvarkomos gerai, atrodo, kad ir visa veikla be priekaištų. Žinoma, ekonominis užnugaris organizacijų veiklai yra labai svarbus. Atskaitomybė turi būti tiksli ir visiems suprantama. Bet per tą svarbą kai kada pramerktom akim žiūrime į kitas sritis, kurios iš tikrųjų yra pirmaujančios, stumia visą veiklą pasirinkta linkme. Ir kaip tyčia dažnai susirinkimuose ar posėdžiuose pritrūksta toms sritims laiko, plačiai besiaiškinant kokius nors techninius klausimus. Kruopščiai paruošiamas vežimas, o važiuoti nėra kur. Kitas darbotvarkių eiga trukdantis įprotis yra "šaudymai pro šalį". Kai reikia klausti, kalbama apie save; kai reikia siūlyti — klausama; arba per ilgai aiškinama apie "sviestuotą sviestą" ir pan. Taip dažnai panašiose šnekose dingsta brangus laikas, o nuvargę dalyviai, gal jau ir kantrybės nebeturėję, pradeda skirstytis, ir kai reikia nutarimus balsuoti, žiūrėk, jau nebėra kvorumo. Tikrai taisytini dalykai: reikėtų taupyti laiką ir žmones.

KAS taisytina, visada įmanoma pataisyti, jei užtenka pakankamai dėmesio, jei suprantama, kad tai reikia daryti. Blogiausia, kai visi tie bendruomeninės veiklos klausimai nedaug kam berūpi. Ir pati Bendruomenė juo toliau, juo mažiau besuprantama, paliekama kažkokiam nušalyje lyg tai būtų jau nuo visuomenės ar jos grupių atsietas dalykas, nebereikalingas apsisunkinimas, trukdantis priedas tiems, kurie ir be jos gali burtis, šokti, dainuoti ar bet kokių kitų lietuviškumų užsiimti. Štai šį rudenį turėję įvykti KLB Toronto apylinkės tarybos rinkimai neįvyko, nes dviem bandymais ir įvairiais prašymais bei raginimais nebuvo įmanoma sudaryti pakankamo kandidatų skaičiaus, kad būtų galima balsuoti. Todėl rinkiminė komisija, neberasdamą išeities ir remdamasi rinkimų nuostatais, susirinkusi posėdžio lapkričio 4 d. paskelbė, kad į KLB Toronto apylinkės tarybą aklamacijos būdu išrinkta 17 asmenų. Tiek teatsirado kandidatų po gana ilgų pastangų suorganizuoti normalia tvarka vykdamos rinkimus. Toronte, kur lietuviškame gyvenime dar juda tūkstančiai žmonių — tik 17 kandidatų. Tai susirūpinimą ir atskirą klausimą keliantis reiškinys, rodantis, kad Bendruomenės reikalų supratimas labai žemai sumukęs. Tenka apgailestauti, kad ir gyvieji lietuviško gyvenimo junginiai, šiaip jau labai gerbiami ir remiami vienetai bei senos, pastovios ir visur pirmaujančios organizacijos neberanda reikalo bent savo atstovų delegavimui parodyti pritarimo bendriems plačiosios veiklos uždaviniams, nuo kurių priklauso ir atskirų grupių rėmimas. Uždarumo polinkis turėtų būti įveiktas, nes veda į pavojingą skaldymąsi. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Griežtesnė ginklų kontrolė

Kanados teisingumo ministras Allan Rock supažindino parlamento narius su planuojama įvesti gerokai griežtesnė ginklų kontrolė. Ji apims pusiau automatinius karinius šautuvus, medžioklinius šautuvus, pistoletus, revolverius ir iš mechaninio lanko iššaukiamas strelės. Savininkams iki 2003 m. reikės užregistruoti visus leidžiamus turėti ginklus. Kai kurių karinių ginklų pardavimas kanadiečiams bus sustabdytas nuo 1995 m. sausio 1 d. Tarp jų yra ir geriausių pasaulio laikomas pusiau automatiniams sovietų karinis Kalašnikovo šautuvas "AK-47". Jį plačiai paskleidė apie sovietinę revoliuciją pasaulyje svajoję buvusieji kompartijos vadai.

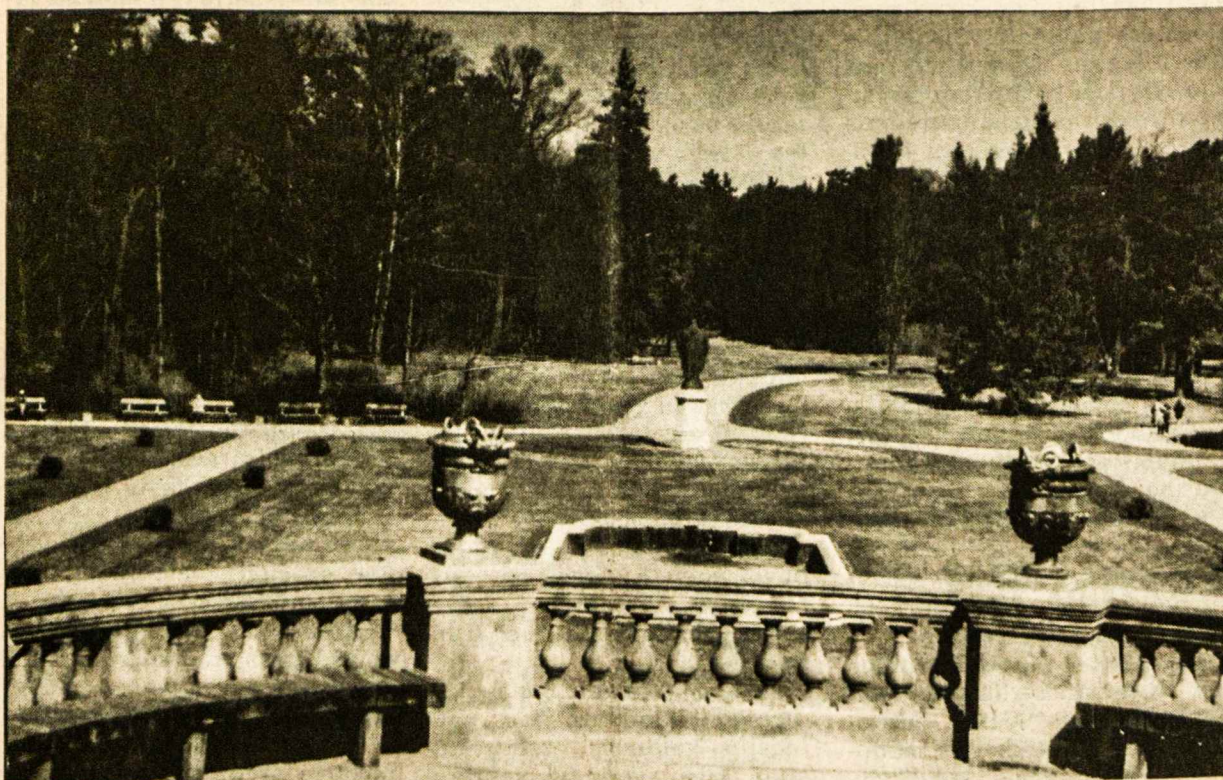
Griežta ginklų kontrolė Kanados ministerio pirm. J. Chretieno liberalų vyriausybė tikisi sumažinti gerokai padidėjusį žmogžudysčių skaičių. Dabar Kanadoje kasmet vidutiniškai nušaukama ar nušaukta apie 1.400 kanadiečių, sužeidžiama ar sužeidžiama apie 1.200. Labiausiai visus suerzina nusikaltėlių vykdomos žmogžudystės įvairiais kriminaliniais tikslais. Tokiems nusikaltėliams, turintiems ginklų, bausmė automatiškai žadama padidinti ket-

veriais metais kalėjimo. Juo bus baudžiami ir pavogtus ar kontrabandinius ginklus turintys asmenys. Sovinius bus leidžiama pirkti tik sulaukusiems aštuoniolikos metų amžiaus ir turintiems užregistruotą ginklą.

Toks įstatymo projektas kanadiečius suskaldė į dvi dalis — jį remiančiuosius ir jam nepritariančius. Pastarieji gina savo teises turėti šaunamą ginklą medžioklei ir taiklįjo šaudymo sportui. Projekto rėmėjai nepripažįsta tokios jų teisės. Mat jiems rūpi tik kova su kriminalinių nusikaltėlių vykdomomis žmogžudystėmis. Legalus šaudymo mėgėjai betgi aiškina, kad priverstina ginklų registracija kova nukreipiama tik prieš ginklus, užmirštant kriminalinių nusikaltėlių vykdomas žmogžudystes.

Priverstina ginklų registracija šios grėsmės nesumažins ir nepašalins. Apiešimams bei žmogžudystėms nusikaltėliai naudojami neuzregistruotais ginklais, dažniausiai kontrabandiniu būdu nelegaliai atvežtais Kanadon. Jie neuzregistruoti ir policijai nepažęsusi žmogžudystė įvykdžiusio kriminalinio nusikal-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Palanga. Vaizdas nuo Tiškevičių rūmų paradinių laiptų 1994 m.

Nuotr. Alf. Laučkos

Tikrasis pavojus Rytų Europoje

Demokratijai ir pastovumui grasina ne nacionalistai, bet buvę komunistai

Anne Applebaum, šiais metais išleidusi knygą "Between East and West: Across the Borderlands of Europe", yra "The Spectator of London" redaktoriaus pavaduotoja. Straipsnyje, išspausdintame lapkričio 29 d. Toronto dienraštyje "The Globe and Mail", autorė aiškina, kodėl stipri dešiniųjų opozicija turėtų stengtis atsverti buvusio komunistinio elito įtaką Vidurio ir Rytų Europoje.

Jos teigimu, 1993 m. rudenį ir 1994 m. pavasarį įvykusieji pasikeitimai Vidurio Europoje nustebeino Vakarų politikus ir žurnalistus. Lenkijoje ir Vengrijoje buvusius komunistų vadovaujamą partiją laimėjo vietų daugumą seime. Slovakiijoje buv. komunistai, vadinęsi socialdemokratais, perėmė vietas dar kitų komunistų, pasivadinusių "nacionalistais". Vakarūs nustebeino, o Vidurio Europoje šie įvykiai tiesiog apstulbino buv. disidentus ir intelektualus, kovojusius su komunizmu. Rytuose, kaip ir Vakaruose, stebėjai tikėjosi, kad buv. komunistų partijos jau nugalėtos bei demoralizuotos, kad iš jų galima tikėtis tik minimalaus politinio veikimo. Daugelio nuomone, pavojus Vid. Europoje galėjo kilti tik iš nacionalistinių partijų, kaip buvo 1930 dešimtmetyje.

Vakarų, ypač Amerikos, diplomatai Vid. Europoje net skatino antinacionalistines krypties partijų veiklą ir atkalbinėjo "dekomunizacijos" programų puoselėtojus. Tai vyko visame buv. sovietiniame bloke, nors "dekomunizacijos" rezultatai buvo menki, išskyrus, kad buv. komunistų partijų pareigūnams nebuvo leista užimti svarbesnių pozicijų.

Kaip rašo A. Applebaum, dabar yra aišku, jog Vakarai suklydo, baimindamiesi nacionalizmo bei stengdamiesi slopinti tautines partijas. Niekuo nepasikartoję 1930-ųjų dešimtmetyje iškiles nacionalizmas (išskyrus Jugoslavijoje, kurios skirtinga prieš-ir pokario istorija pasuko šį kraštą tragiška kryptimi). Vidurio Europos demokratijai ir pastovumui niekad pavojaus nekėlė nei senoji, nei naujoji dešiniųjų jėga. Net

Slovakijoje, kur nacionalizmas yra įgijęs tam tikro aštrumo, vyriausybė yra ne priešakario nacionalistų įpėdinių rankose, bet buvusius komunistus, kurie manipuliuoja nacionalizmu, kad galėtų pasilikti savo pareigose. Slovakijos pavyzdys yra itin svarbus. Serbijoje Slobodan Milošević išnaudojo savo plačias pažintis komunistų partijoje pakilti į val-

džios viršūnes. Taip pat, užtikrina A. Applebaum, Vladimirui Žirinovskui ar bet kuriam kitam nacionalistui tokiu būdu pavyktų Rusijoje įsigalėti.

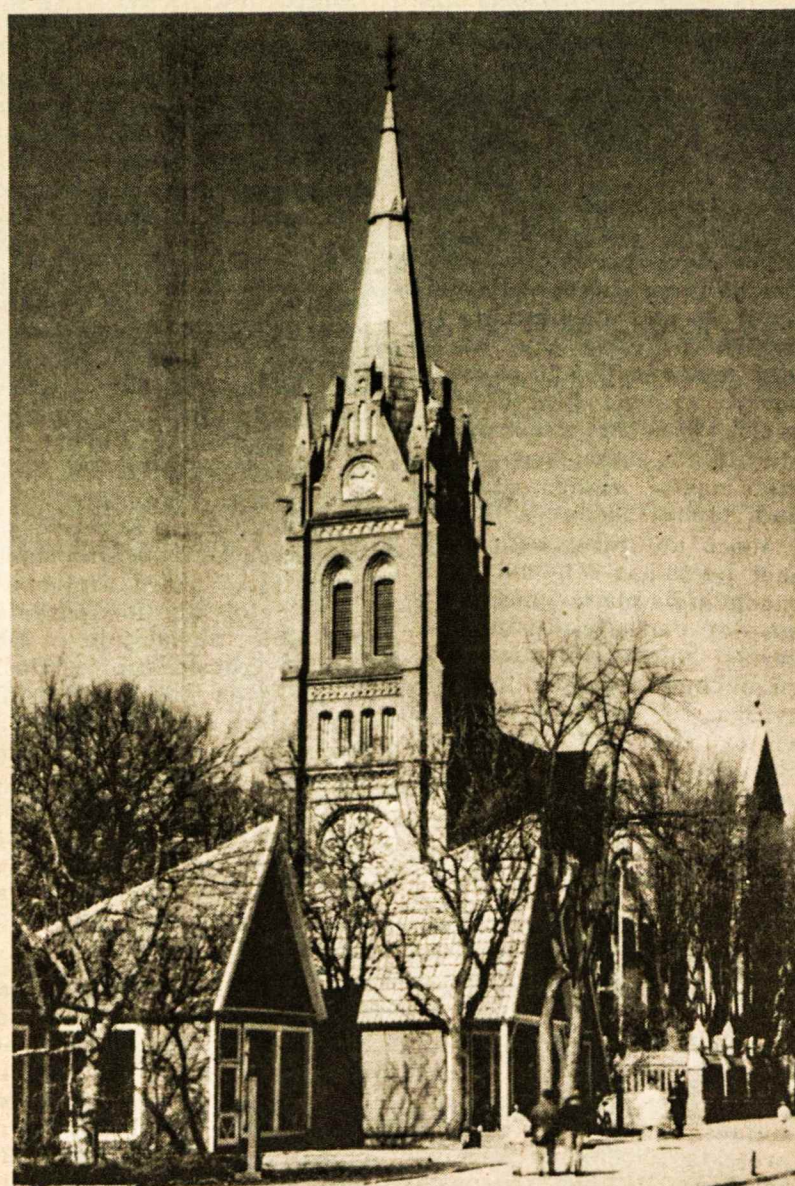
Šiandien visuose Vidurio Europos kraštuose buv. komunistų partijos yra išsikabinusios į politines ir ekonomines monopolijas, ir užtruks daug metų jas atplėsti. Iki tol, nei Vid. Europoje, nei kituose Varšuvos sutartyje dalyvavusiuose kraštuose politinis gyvenimas nebuvo normalus Vakarų mastu. Gal taip neatrodytų iš karto, nes nėra ideologinio pavojaus demokratijai Vid. Europoje. Marksizmo idealai jau palaidoti, o totalitarizmo niekas negrasina. Dabar lieka klausimas, kokios krypties kapitalizmas ir demokratija čia gyvuos. Ne 1930-ųjų dešimtmečio šmėkla, bet Italijos modelio pėgdusį režimą įsigaliojimas kelia nerimą. Tokioje korupcijoje pasižyminėjo sistemoje buvę komunistai valdo su mafijos pobūdžio verslininkų klase užnugarį.

Su buvusios komunistų partijos grįžimu valdžion išauga

ir naujas ekonominis elitas, aiškina A. Applebaum. O nutrūkstamam ryšiui tarp buv. nomenklaturos kapitalistų ir buv. komunistų politikų, valdantysis sluoksnis apima tiek sričių, jog politinei arba ekonominei konkurencijai nebelieka vietos. Autorė mini, kad vienas Lenkijos ekonomas, pasėkęs keleto šimtų nomenklaturininkų karjeras nuo 1988 iki 1993 metų, rado, jog daugiau kaip pusę jų atsidūrė privataus verslo institucijų viršūnėse. Jų skaičius yra aukštesnis Vengrijoje, dar labiau Rusijoje. Pradedant su plačiausiai organizaciniais ryšiais, stipriausiais finansais ir vertingiausiomis nuosavybėmis, buvusieji komunistai neginčytinai lengviausia buvo pasiglemžti pastarųjų ketverių metų ekonominių reformų finansinius nuopelnus.

Kad ir nuosirdžiai besidomintys ekonomine reforma, buv. komunistai vis dėlto politiką žlugdo, autorės nuomone. Vengriją šiuo laiku valdo mažas buv. komunistų bei šiek

(Nukelta į 2-ą psl.)

Švč. Mergelės Marijos Dangun ėmimo šventovė Palangoje, pastatyta mūsų šimtmečio pradžioje, toje vietoje, kur buvusi koplyčia, pastatyta ONOS JOGAILAITES bene XVI š.

Nuotr. Alf. Laučkos

Savaitė Lietuvoje

Ministeris pirmininkas Amerikoje

Lapkričio 21 d. į Vašingtoną (JAV) atvyko Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, pakviestas US Baltic Fund, keturių dienų neoficialiam vizitui. RFE/RL praneša, kad jis susitiko su Federacinio tyrimo biuro (FBI) vadu Louis Freeh, Tarptautinio valiutos fondo (IMF) direktoriumi Michel Camdessus, Pasaulio banko pirmininku Lewis Preston ir valstybės sekretoriumi Warren Christopher bei jo pavaduotoju Strobe Talbott. Susitikimuose buvo aptarti Lietuvos saugumo reikalai ir santykiai su Rusija bei Lietuvos su JAV ryšių stiprinimo galimybės. A. Šleževičius grįžo įsitikinęs, kad JAV vadovybė stipriai remia Lietuvos poziciją Baltijos regione su Rusija bei prisijungiant prie ŠAS (NATO) ir, kad "jau šiuo mėnesį pirmoji technika turėtų pasiekti Baltijos taikos palaikymo korpusą materialinės bazės stiprinimui".

Susitarimas dėl pasienio saugumo

BNS skelbia, kad lapkričio 23 d. Rygoje trijų Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai Valdis Birkavs, Povilas Gylis ir Juris Luik pasirašė susitarimą dėl Latvijos, Lietuvos ir Estijos bendradarbiavimo valstybės sienos apsaugos srityje ir taip pat bendrą pareiškimą apie Baltijos valstybių santykius su Europos sąjunga. Susitarimas dėl sienų apsaugos "įpareigoja statyti bendrus pasienio punktus, supaprastinti Baltijos valstybių piliečiams sienos pervažiavimo formalumus bei imtis kitų priemonių pagerinti padėtį Baltijos valstybių pasieniuose". Taipgi nutarta sudaryti darbo grupę paruošimui trišalės sutarties dėl bendros bei suderintos oro erdvės kontrolės.

Ruošiamasi prisijungti prie GATT

Kaip rašo ELTA lapkričio 22 d., Lietuva ruošiasi prisijungti prie Bendrojo susitarimo dėl muitų, tarifų ir prekybos (GATT), pagal programą, sudarytą 1994 m. pradžioje. Buvo įsteigta vyriausybė komisija pasirošimo darbams, vadovaujama Užsienio reikalų ministerijos ekonominių ryšių skyriaus vedėjos Dalios Grybauskaitės, kuri pirmininkauja ir derybų dėl muitų tarifų grupei. Lietuva jau turi GATT stebėtojos teises, suteiktas 1992 metais. Žinovų manymu, "narys GATT palengvintų investavimą į Lietuvą, nes didelės užsienio investicijos reikia liberalios užsienio prekybos aplinkos, kurią ši narys sukuria". Taip pat sakoma, kad Lietuvai yra svarbiau gauti garantijas

dėl lygiateisių santykių su Rusija ir kitomis NVS valstybėmis, negu dvišalius susitarimus, nes ir jos ruošiasi įstojimui į GATT.

Danijos ministeris Lietuvoje

RFE/RL žiniomis, Danijos užsienio reikalų ministras Niels Helveg Petersen atvyko į Lietuvą lapkričio 21 d. susitikimams su prezidentu Algirdu Brazausku, užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu, krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi ir seimo užsienio reikalų komiteto nariais. Spaudos konferencijoje jis pareiškė, kad "siekiantis Europos sąjungą įstoti šalys turėtų suprasti, kad jos tai padaryti galės tik tinkamai pasiruošusios", rašo ELTA. Jo manymu, Lietuvos problemos su Rusija dėl Karaliaučiaus srities galėtų pakenkti stojant į tarptautines organizacijas. Jis skatino Lietuvą pasirašyti su Rusija sutartį, kuri užtvirtintų Baltijos pakraščio pastovumą. Norvegijos užsienio reikalų ministerio pavaduotoja Sirl Bjerke, tuo pačiu laiku besilankanti Lietuvoje, pabrėžė, jog Norvegija remia Lietuvą stojant į ES. Jos nuomone "Europos stabilumas priklauso nuo to, kaip Europos šalys bendradarbiaus su Rusija".

Paminėta kariuomenės diena

Lapkričio 23 d. Kariuomenės dienos oficialus paminėjimas prasidėjo Mišiomis Vilniaus arkikatedroje, skelbia ELTA. Vilniuje esančius karių dalinius pasveikino Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, primindamas, kad kariuomenei įsikūrus 1918 m., tarpukario laikotarpiu buvę tarp 20 ir 25 tūkstančių karių ir karininkų. Aukštieji karininkai, okupacijai pridedus, arba pasitraukę į Vakarų, arba buvo persekiojami NKVD. Iškilmsėse prezidentas apdovanojo prieškarinės Lietuvos kariuomenės veteranus.

Protestuoja aukštesniosios mokyklos

"Lietuvos aidas" praneša, kad lapkričio 17 d. Vilniuje į Nepriklausomybės aikštę susirinko Vilniaus, Kauno, Klaipėdos bei Šiaulių aukštesniųjų mokyklų profesoriai, docentai, asistentai ir studentai protestui prieš "krizinę mokslo ir studijų padėtį". Seimo pirmininko pavaduotojui Aloyzui Sakalui, vėliau ir vyriausybei, buvo įteikti reikalavimai, pasirašyti trylikos civilinių aukštesniųjų mokyklų rektorijų ir studentų sąjungos atstovų. Reikalaujama tikros šių mokyklų autonomijos, pritimtų studijų kreditavimo sąlygų bei finansinių lengvatų.

RSJ

Šiame numeryje:

Kas taisytina — taisykime

Rūpestį kelia smukęs Bendruomenės reikalų supratimas

Tikrasis pavojus Rytų Europoje

Tikslis žurnalistės įvalga pokomunistinių kraštų tikrovėje

Žvilgsniai, kuriuose pabunda širdis

Advento viltį stiprinantis jautrių išgyvenimų pasakojimas

Stalinizmo pėdsakai Lietuvos gyvenvietėse

Įvairiais būdais vis bandoma pridengti sovietmečio veidą

Dosnūs šelpėjai ir vargani gavėjai

Rašytojas Kazys Saja: ne visiems lietuvių rūpėjo

Tremties muzikas ir literatas

Visą gyvenimą mintimis, žodžiais ir darbais meldėsi už Lietuvą

"Pašauk mane"...

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II kruopščiai ruošėsi kelionei į Lietuvą

Šimtas devyniolikties "I laisvę"

Žurnale įdomus K. Girmūnas rašinyje apie kolaborantus

Amerikiečio gyvenimas Vilniuje

Buvę komunistai grįžta į Lietuvos valdžią

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Adventinės mintys

Žvilgsniai, kuriuose pabunda širdis

Mergaitės gelbėtojai po žemės drebėjimo Čilėje

"Dangus verkia", — sukuždėjo Azucena ir pradėjo pati verkti. "Nebijok", — kalbėjo Rolfas. "Tu turi laikytis ramiai ir taupyti savo jėgas — viskas bus gerai. Aš esu prie Tavęs ir koku nors būdu Tave ištrauksiu".

Jau slinko antroji diena, kai Azucena tūnojo lavinos dumblyne, įklimpusi iki kaklo. Tik mergaitės galva kyšojo iš dumblyno su plačiais atvertomis akimis, lyg gėlė iš klampios masės. Rolf Carle atrado ją pats pirmasis po to, kai vieną nelaimingą lapkričio mėn. naktį baisi akmenų, sniego ir purvino vandens lavina palaidojo Čilėje vieną miestelį su daugiaau kaip 20.000 gyventojų.

Televizijos žurnalistas pasibaisėtina sumišime atkakliai laikė savo filminį aparatą, nukreiptą į mergaitės galvą, kad tikslčiau išliuotų galėtų matyti beviltiškas mergaitės akis, žvelgiančias iš po galvos susitarusių plaukų.

"Kaip tavo vardas?" — paklausė žurnalistas. Ji ištare gėlas pavadinimą — "Azucena", t. y. Lelija.

Rolf Carle (ne žurnalistas) darė viską, kad ištrauktų ją iš dumblyno, lavinos replių, bet jos kojos, matyt, buvo laikomos lyg surakintos namo griuvėsių ir įsikibusių jos seserų. Visas bandymas virvėmis ir raiščiais nuėjo niekais. Ji, laikoma lavinos, stipriai suspausta, savo žvilgsniu dėmesingai stebėjo žurnalisto pastangas. Jis bandė net, prigulęs prie lentos, prisirišinti per liūną prie 13-os metų mergaitės. Viskas veltui. Pagaliau jis galėjo tik savo šypsniu priartėti prie jos vaikiškai spindinčių akių.

Rolf Carle, beveik praradęs bet kokią viltį, dar bandė įvairiausiais išgalvotais būdais ją išgelbėti. Mergaitė, negalėdama pasijudinti, savo žvilgsniu stebi kiekvieną jo judesį. Pagaliau tas žurnalistas savo bejėgiškume pajunta, kad tas mergaitės žvilgsnis paliečia ir jo paties giliausias sielos gelmes — žaizdas. Jis atveria jai savo širdies paslaptis, viską išpasakodamas, kas iki šiol buvo slepiama. Jis dabar suprato, kodėl tas garsusis žurnalistas slėpėsi už savo filminio aparato, bijodamas pasibaisėjimo savo paties vidinio gyvenimo. Dabar atėjo tiesos momentas ir jis negalėjo toliau bėgti nuo savo praeties — jis buvo "AZUCENA". Jis buvo dumblyne paskendęs. Jos akys jį sužeidė, palietė jautriausias sielos vietas, prie kurių jis nežinojo kaip prieiti.

Trečiosios dienos vakare Azucena kapituliavo ir jos akys, kuriose jos draugas paskendo, užsimerkė. Pamažu toji gėlė pasinėrė lavinos dumblyne.

Yra gyvenimo akimirka, kurios priveda mus prie gyvenimo ribos, kai mes nesidrovime

savo būtybės nuogumo. Yra akimirka, kai žodžiai nutila ir mūsų akys prabyla, išreikšdamos tą nematomą vidinę tikrovę. Yra akimirka, kuriose — kaip niekuomet — visa tai, ką mes gauname iš kitų, patys kitiems atiduodame. Šitame stebėjime mes matome keturias akis žvilgsnių susitikime, besiveržiančias į tiesą.

Bet mes bijome šios tiesos akimirkos, kurią mes patys savyje išgyvename ir kiti gyvena. Mes išgyvename savyje nerimą. Daugiausia mes nuogastaujame dėl savo giluminės išvaizdos akivaizdoje to, kuris viską mato. Tiksliau: mes amžinai gyvename baimėje, neturėdami Dievo veido vaizdo prieš savo akis, jausdami Jo nesidomėjimą mumis. Tokia buvo Šv. Rašte minima Jobo baimė: "...mano gyvenimas yra rūkas ir mano akis neberėgės laimės. Nebematys manęs žmogaus akis: Tu pažvelgsi į mane, o manęs jau nebebus" (Job. 7,7).

Vargina Jobą daugiausia giluminis jausmas, kad Dievas nemato jo beprasmiškos kančios ir tik didina jo kančias. Iš tikrųjų nuo pat gyvenimo pradžios mūsų sąmonėje formuojasi gyvybei dėmesinga pagarba, įtaigojama motinos, tėvo ir kitų auklėtojų. Todėl toji gero linkinti pagarba kaip tik ir sukuria pagrindinį Dievo buvimo simbolinį ženklą. Šv. Rašte minimam Jobui nepakeliama buvo tai, kad Amžinybės akivaizdoje jis neranda jokios dėmesingos pagarbos: "Kam leidai man išeiti iš motinos įsčių? Verčiau būčiau buvęs sunaikintas, pirm negu Tavo akis pamatęs... Nusisuk nuo manęs, kad man būtų lengviau" (Job. 10,18).

Dar vis Jobas nesiliauja reikalavęs savo kančios veidą pamatyti ir regėti Dievą liudiniuku savo kančios ir Jo draugiškumo brolų žmonėms. Iki beprotiškumo leidžia save klausinėti. Jobas kelia klausimą, ar Kūrėjas gali matyti tai, ką Jo kūrinij akys pastebi. Net kelia reikalavimą, kad Amžinybė turėtų laikinybę matyti žmogiškai: "Argi Tavo akys kūniškos? Ir Tu matai, kaip žmogus mato?" (Job. 10,4).

Jobas reikalauja matyti Dievo veidą. Tuo reikalavimu jis tapo bežadis. Kas tokio reikalavimo neišgyvena savyje, tas nesuvokia, ką Advento ilgesys reiškia, būtent aistringą Dievo laukimą. Jonas Krikštytojas buvo kankinamas šios aistros: "Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?" (Mt. 11,2).

Kai Jobas nutilo, pamatė Dievo kūrinijos veidrodyje savo paties veidą: "Dabar mano akys mato Tave. Todėl aš pats save kaltinu ir darau atgailą dulkėse ir pelenuose" (Job. 42,5).

Prieš Azucenai paskendus lavinos dumblyne, atsivėrė Rolf Carlei akys. Kadangi jį pažvelgė į jį, jis išmoko žiūrėti žmonėms į akis.

Išganytojas kabo ant kryžiaus atvertomis akimis. Tai sustiprina Advento viltį, kai mes leidžiame Jam pažvelgti į mus, apsviestus mirštančiojo Kristaus veido. Kas galėtų mums kliudyti dabar Jam ir mums susitikti dieviškos meilės žvilgsniuose?

(Pagal Peter Eicher, "Christ in der Gegenwart, 1992). K.V. SK.

Stalinizmo pėdsakai Lietuvos gyvenvietėse

Buvo stengiamasi pertvarkyti miestus pagal primityvų sovietinį stilių. Planuota nugriauti Aušros Vartus Vilniuje

MARTYNAS PURVINAS,

MARIJA PURVINIENĖ, Kaunas

Tuo laikotarpiu siekta įjungti okupuotą Lietuvą į sovietinę imperiją, brutaliausiomis priemonėmis pertvarkant visas gyvenimo sritis. Itin reikšmingu įrankiu totalistinio režimo įtvirtinimui tada buvo urbanistika — gyvenviečių planavimas.

Anuomet Lietuvos gyvenvietės ne šiaip planuotos, tobulinant jų istoriškai susiklosčiusį pavidalą. Sovietmečiu siekta jas iš pagrindų pertvarkyti pagal okupacinio režimo direktyvas, urbanistinėmis priemonėmis primetant svetimos valstybės valią. Todėl kai kurių anuometinių projektuotojų entuziazmas perdirdant Lietuvos gyvenvietes mūsų kraštui nebuvo naudingas. Laimei, net stalinizmo metais ne visi puolė uoliai talkinti naujai valdžiai — patikėję skelbiamais gražiais šūkiais, sau naudos siekdami, užsitar-naudami visokius apdovanojimus bei geresnį gyvenimą.

Lyginome 1947-1948 m. sudarytus Tauragės ir Jurbarko generalinius planus, pagal kuriuos turėjo būti pertvarkomi tie miestai.

Tauragės projektuotojas inž. Skromanas, atrodo, bandė vadovautis sveika nuovoka, o ne sovietiškomis mado-mis, nesiimdams kokių žymesnių seno miesto perdirbi-mų.

Tuo tarpu Jurbarko (arch. P. Janulis) buvo užsimota nušluoti visas senas liekanas, toje vietoje pagal Maskvos nu-rodymus pastatant "socialis-tinį miestą". Šiandieniniu žvilgsniu vertinant, tai būtų panašu į darbininkų lagerį. Vienodais kolektyviniais gy-venamaisiais namais apstaty-ti taisyklingsi kvartalai tu-rėjo dėsytis palei tiesias ir plačias gatves, labai tinkamas tvarkos prižiūrėtojas. Vienodais atstumais turėjo būti išdėstyti tame mieste svarbiausios dalykai — duonos parduotuvės ir viešosios iš-vietės. Naujasis miestas tu-rėjo būti lyg kokių primity-vių narvu nužmogintiems gy-ventojams, išpraustiems į griežtus sovietinės prievart-os rėmus.

Ten turėjo būti ir savi pa-gražinimai. Pagal Stalingra-dą pavyzdį, Nemuno pakrantė-je turėjo būti įrengta para-dinė aikštė su krantinėmis ir svarbiausiais rūmais parti-jai, milicijai ir pan. Tad vie-toje sovietų pasmerktu tradi-cinio gyvenimo (įvairiuose ir nuosavuose nameliuose, gau-sių privačių krautuvėlių bei užveigų lankymo, įvairialypių užsiėmimų ir t.t.) turėjo būti sukurta naujas, veikiantis lyg mašina, kur žmonės telik-ty nepastebimaiis sraigteliais bendrame mechanizme.

Jau ano meto projektuose prasiško, kad skelbiami gra-žūs idealai pastebimai skyrė-si nuo įgyvendinamų dalykų. Nors buvo primygtinai skel-biama visuotinė lygybė, bet visai naujos darbininkų ko-lonijos projekte prie Akme-nės cemento fabriko buvo nu-matyti įvairūs būstai atski-riems piliečių sluoksniams: darbininkų namai, pagerinto tipo namai, vasarnamiai bei individualūs namai.

Visai natūralu, kad anuo-met peršamas schematinis ir mechaninis planavimas priminė dar carinėje Rusijoje iš-plitusį kolonijinių miestų su-planavimo būdą. Naujoji san-tvarka tik visai nebepalikio vietos privačiai iniciatyvai. Sovietinio totalistinio pla-navimo laikais viskas gyven-vietėse buvo suplanuojama ne pagal pavienių žmonių norus ir poreikius, o pagal valdžios nustatytus griežtus ir primi-tyvius reikalavimus.

Okupuotoje Lietuvoje sku-bėta sunaikinti nepriklausomo-sybės simbolius, įbrukant naujos tvarkos ženklus. Antai 1954 m. architektas K. Šešel-gis parengė Kauno Karo mu-siejaus sklypo pertvarkymo projektą. Nežinomo kareivio kapo vietoje pasiūlyta pasta-tyti paminklą čekistų vadui Dzeržinskiui, Laisvės pamink-

lo vietoje — V. Mickevičiui-Kapsukui, knygnešių sienelės vietoje — keturiems komuna-rams. Vėlgį būdingai vietoje ankstesnės įvairovės (buvę koplytstulpiai, žymių žmonių biustai ir kt.) tebuvo sche-matiškai išrikiuoti tie trys nau-jieji paminklai.

Lietuvos miestų perdirdimą sovietine linkme turėjo pa-kreipti iš Rusijos atsiųsti specialistai. Taip jau 1945 m. gegužės 15 d. architektai K. Biševiskis ir V. Mikučianis pa-rengė Vilniaus centro pertvar-kymo projektą. Nuo tenykštės geležinkelio stoties miestas turėjo pasisukti Lukiškių aikš-tės pusėn. Aikštę siūlyta už-statyti didžiuliais valdžios rūmais. Nuo jų pro Lenino ir Stalino statulas, dabartine Aukų gatve pro NKVD-KGB rūmus turėjo eiti paradinis takas į perdirtą Taurakal-nį su didžiuliu Pergalės pa-minklu. Toks turėjo būti pom-pastiškas ir visai naujas cen-tras. Gal tuo norėta palikti nuo-šalyje senamiestį, istorines Vilniaus gatvių trasas ir kitas miesto įžymybes.

Tame laikotarpyje, rodos, buvo manyta nugriauti Auš-ros Vartus Vilniuje — sovie-tinei valdžiai visai neparan-kų objektą.

Ypač įnirtingai buvo per-dirbama Klaipėda, kur nau-juosius valdovus erzino Ru-sijai taip svetimos vokišku-mo ir vakarietiško žymės. Tada buvo visai perstatyta nemaža senamiesčio dalis de-šiniajame Danės krante, sudė-tingą istorinį suplanavimą pakeičiant primityviai taisyk-lingais kvartalais, apstatytais standartiniais, rusiškos išvaiz-dos namais. Visai perdirtas nugriautosios katalikų šven-tovės sklypas: šventoriuje — senose kapinėse buvo pastaty-ti daugiabučiai gyvenamieji namai su parduotuvėmis. Bu-vo nugriautos ir kitų konfe-sijų šventyklos, net ir mažiau nukentėjusios per karą.

Būdinga, kad stalinizmo me-tais parengti grandioziniai Lietuvos miestų perdirdimo projektai nebuvo pilnai įgy-vendinti. Gal tą lėmė ekon-o-miniai pokario sunkumai, gal ir dalies žmonių abejingas požiūris į sovietinio režimo primygtinai peršamas naujo-ves.

Tikrasis pavojus Rytų...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tie kairėn pasukusių buv. disidentų elitais, kuris, A. Applebaum manymu, nėra piktadariškas, o "klaustrofo-biškas", nors šio termino var-tojimo priežasties ji neaiški-na. Lenkijoje yra įrodymų, kad valdančiosios partijos iš savo verslininkų draugų reikalauja itališko stiliaus piniginių at-silyginimo. Kaip taisyklė, ma-žų paslaptinių elitų valdymas turi neigiamas ekonomines pasekmes. Be politinės kont-rolių, slaptos policijos tink-lai lengvai tampa paperkamomis verslo struktūromis; buv. komunistai bankininkai mie-lai teikia paskolas buv. ko-munistams gamyklų savinin-kams, neatsižvelgdami į eko-nomines pasekmes. Blogiau-siu atveju, kaip Serbijoje ar-ba Rumunijoje, buv. komunis-tinės partijos naudojaši sa-vo plačiu organizaciniu tink-lu kitų partijų slopinimui.

Dėl to Vidurio Europoje ne kairiesiems, o dešiniiesiems reikalinga Vakarų diplomati-nė ir intelektualinė paskata. Lenkijoje, Slovakijoje ir Uk-rainoje trūksta stiprios deši-niųjų arba konservatyviųjų opozicijos, o ji sudarytų la-bai naudingą politinę ir eko-nominę konkurenciją buv. ko-munistų elitui. Tvirtas poli-tinės dešinės ministeris pir-mininkas Vaclav Klaus sugė-bėjo Čekijoje įvykdyti priva-tizaciją greičiau, negu bet kuriame kitame krašte.

Vakarų diplomatai taip pat turėtų susidomėti ne tik Vid. Europos dešiniųjų įtvirtini-mu, bet ir sveiku tautiniu ju-dėjimu įvairiuose Rytų Euro-pos kraštuose. Tautinis-na-cionalistinis nusiteikimas ne-būtinai prieštarauja demo-kratiskumui, pasak šios auto-rės. Vien tik tautiškumo jaus-

šiandien sunku bepaaškin-ti anuometinių veikėjų poel-gius, juolab dešimtmečiais slėptus ir dangstytus galin-giosios sovietinės propagan-dos pagalba. Tada miestų pla-navimo dokumentai buvo sau-gomi kaip valstybinė paslap-tis, gal jaučiant, kad jie pa-rodė tikrąsias okupacinio re-žimo užmačias. Daug jų spėta sunaikinti, nepalikant daug kam neparankių pėdsakų. Dešimtmečius truko įmantri dezinformacija, vienpusiškai vaizduojanti sovietinės urba-nistikos veiklą. Deja, ji tęsia-ma ir jau nepriklausomoje Lietuvoje pasirodžiusiuose lei-diniuose, kartoja anų laikų teiginius, neparodo kitų pu-sių.

Dabartinės resovietizacijos metais bandoma įvairiais bū-dais pridengti sovietmečio tikrąjį veidą, reikalaujant vadinamojo objektyvumo, o ne tuometiniams veikėjams ne-parankių vertinimų. Betgi toks "objektyvizmas" liūdnai nuskambėjo leidinio "Lietu-vos kančių ir kovų istorija" I tome, kur tebuvo išdėstyta viena pusė — okupacinio re-žimo parengti vertinimai bei abejotini faktai.

Būdingas šiandieninis pasi-priešinimas nuodugnesniems sovietmečio tyrimams. Antai 1994 m. neskyrus reikiamų lė-šų buvo faktiškai nutrauktas pokario architektūros bei ur-banistikos istorijos ("Lietu-vos architektūros istorijos" IV tomo) rengimas. Dabar te-bevaldantiems anų laikų vei-kėjams bei jų gausiems pase-kėjams visai neparankus to-meto išlikusių dokumentų na-grinėjimas bei jų skelbimas, parodantis, kad sovietmečio laimėjimai nebuvo jau tokie dideli, kaip dabar stengia-masi parodyti, kad būta ir la-bai negražių Lietuvos nio-kojimo planų.

Neatskleidus anuometinės tikrosios istorijos, vargu ar pavyks pasikeisti kad ir šiandieniniams projektuoto-jams. Nemaža jų dalis pagal savo mokytojų įpirštas nuo-statas toliau perdirdinėja tradicinės Lietuvos liekanas, pagal sovietmečio dvasią ban-do rikiuoti žmonių gyvenimus, nesugeba įvertinti mūsų kraš-to tikrųjų vertybių.

mas išlaikys gabų slovąką mokslininką Slovakijoje arba ukrainietį verslininką Ukrai-noje.

Buv. sovietų respublikose tautiniai sąjūdžiai atnaujino žmonių susidomėjimą savo istorija bei kultūra. Nors dėl to gali iškilti teritoriniai ginčai ir neapykanta, kaip įvy-ko Jugoslavijoje, bet taip pat gali išlįsti viešumon klau-simai, kurių ankščiau nebuvo leidžiama nagrinėti. Geriau-siu pavyzdžiu autorė laiko an-tisemitizmo klausimą Lenkijo-je. Nuo paskutinio dešimtme-čio pabaigos nesulaikoma pa-siypylė viešos diskusijos dėl Lenkijos žydų istorijos. Gal ne visiems priimtinas yra šių diskusijų tonas, o pačios svars-tybos gali skambėti kaip anti-semitinės, tačiau jaunesnioji lenkų karta bus labiau susipa-žinusi su šiais klausimais, ne-gu vyresnioji.

Demokratijos raida gali pri-klausti nuo tautinės dvasios dar ir kitokiu būdu. A. Apple-baum cituoja Alexis de Toc-queville racionalaus patriotiz-mo apibūdinimą — tai mo-mentas, kai žmogus supranta, kiek jo tautos gerovė pavei-kia jo paties gyvenimo gerovę. Vid. Europos valstybės, kai buvo pavaldžios Maskvai, ne-galėjo nei pajusti to sąryšio, nei rūpintis valstybės likimu. Dabar racionalus patriotiz-mas gali ugdyti visuomeninę dvasią, kuri kartu su pagar-ba teisėtškumui, yra taip pat svarbi demokratijos raidai kaip taika pasienyje arba sei-mo rinkimai. Vakarams yra būtina skatinti, o nežeminti Vidurio Europoje besisten-giančius atnaujinti patriotiz-mo jausmus. **RSJ**

• Ar jau parėmė Kanados lietu-vių kultūros muziejų?

Rainių miškelyje pastatytas paminklas 75 nužudytų kalinių atminimui
Nuotr. M. Borusienės

Mylimai klasės draugei,
likimo nublokštai į tolimą Kanadą,

A+ A

MONIKAI MIGLINAITEI-BUMBULIENEI

mirus Toronte, jos vyriui ANTANUI, dukroms — VIDAI ir RIMAI
bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą —

Alytaus valstybinės gimnazijos 1943 metų
laidos klasės draugai

P A D Ė K A

A+ A

MAMERTUI DULIŪNUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems mal-dose prie karsto ir laidotuvsė, kunigams Aug. Simanavi-čiui, OFM, J. Staškui ir Vyt. Volertui už maldas laidotuvių namuose ir už antnašautas Mišias.

Gili padėka Rimui Sondai, Juozui Balsiui, Valentinai Balsienei ir Rimui Bagdonui už gražius atsisveikinimo žo-džius. Ačiū karsto nešėjams, šeimininkei B. Stanulienei bei visiems, kurie siuntėte gėles, užprašėte Mišias, aukojote a.a. Mamerto atminimo taurės fondui ir prisidėjote savo pa-galba mūsų liūdesio valandose.

Liūdinti Duliūnų šeima,
Aldona, Regina Sirutienė

P A D Ė K A

A+ A

ANASTAZIJAI TRUMPICKIENEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. J. Liaubai, OFM, už Roži-nio kalbėjimą, atnašautas Mišias už jos sielą ir palydėjimą į Šv. Jono kapines.

Taip pat dėkojame A. V. Paulioniams už giedojimą Mi-šiose. Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams. Didelė pa-dėka mieliems draugams ir pažįstamiems pareiškusiems mums užuojautą, aukojusiems Mišioms, lietuviškos orga-nizacijoms, pagerbusiems vėlonę gražiomis gėlėmis ir vi-siems dalyvavusiems laidotuvsė.

Dėkojame ponioms už sunėštus pyragus ir p.p. Mačiams už skanius pietus.

Su gilia pagarba —

duktė Nijolė Gutauskienė,
sūnus Algirdas Trumpickas ir jų šeimos

P A D Ė K A

A+ A

STASIUI JANUŠAUSKUI

po sunkios ligos mirus. 1994 m. liepos 7 d., nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams: klebonui A. Simanavičiui, OFM, E. Jurgučiai, OFM, L. Januškai, OFM, už paskutinius patarnavimus, atlaikytas Mišias, maldas laidotuvių koplyčioje, palydėjusiems į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugo-je, už gražius raminančius žodžius. Nuoširdi padėka už vargonavimą, giesmes Mišių metu.

Esame dėkingi giminėms ir draugams, suvažia-vusiems iš tolimų vietovių, ir visiems, mus parėmusiems savo dalyvavimu, užuojautomis, puikiomis gėlėmis ir dosniomis aukomis Mišioms, Sibiro tremtinių-politinių kalinių fondui, B. Stanulienei, paruošusiai pusryčius —

Liūdesyje likę —

žmona Rožė,
sūnus Algis su žmona Gabriele,
duktė Laima

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Taip sveikino išeivijos vilniečiai

Vilnius grįžimo Lietuvai 55-tųjų metinių proga Vilniaus krašto lietuvių sąjungos centro valdyba per savo atstovą dalyvavo sukakties iškilmėje Vilniuje ir tarė išpareigojimo žodį

Leiskite kreiptis į jus taip, kaip kreipėsi mūsų tautos didieji prieš 70 metų Vilniuje.

Kai lenkų okupacijos pradžioje Vilnius Vydūnas pasveikino Joną Basanavičių: "Sveiks, Lietuvos Patriarche", J. Basanavičius atsakė: "Sveiks, Lietuvos Pranaše". O juodu abudu prabilo į Ksaverą Vanagėlį, ką tik atvykusį į Vilnių iš Varšuvos: "Sveiks, Lietuvos Dainiau". Visi jie kreipėsi į susirinkusius: "Sesės ir broliai vilniečiai". Tai išgyventos nedalios giminystės bendrume likime. Taigi –

SESĖS IR BROLIAI VILNIEČIAI!

Mes, tarpkarinių laikotarpiu Lenkijos okupuotos Lietuvos dalies buvę gyventojai, dabar gyvenantys už dabartinės Lietuvos ribų, Amerikos, Australijos ir Europos kontinentuose, susibūrę Vilniaus krašto lietuvių sąjungoje, jungiamės šiandieną su jumis, susirinkusiais mūsų sostinėje Vilniuje šventi susijungimo Vilniaus su Lietuvos kamieniu 55-tųjų metinių.

Besidžiaugdami kartu su jumis mūsų sostinės Vilniaus išlaisvinimu, mes, nepalūžę okupacinės Lenkijos valdžios ir jos siunčiamų į Vilniaus kraštą atėjusių persekiojimų, dirbę Vilniaus ir Vilniaus krašto nuolatinių gyventojų – autochtonų gerovei, negalime tačiau taip pat užmiršti ir tų mūsų tautiečių, kurie dar ir šiandien yra palikti už dabartinės Lietuvos ribų, nors jie gyvena pripažintose Lietuvoje teritorijose pagal 1920 m. liepos 12 d. pasirašytą sutartimi su buvusia Sovietų Sąjunga ir 1920 m. spalio 7 d. su Lenkija.

Jie ten begyvenantieji yra mūsų tautos dalis. Ir jų negalima užmiršti vyriausybiniu ir visuomeniniu mastu. Mes šventai tikime, kad istorijos raidoje mūsų kaimynai praręgę ir prisimins lietuvių didžiavasiškumą padedant ir gudams lenkų okupacijos metu Vilniaus krašte išsaugoti jų savitumą. Primiršus lenkų žiaurumus Vilniaus krašte okupacijos metu, Hitlerio Vokietijai juos sutriuškinus, suteikiant jiems prieglobstį Lietuvos teritorijoje, už ką jie ir vėl labai lenkiškai atsilygino Lietuvai žiauriai "Armia Krajowa" veiksmais Rytų Lietuvoje.

Iš netolimos praeities pasimokę apie sutarčių galią ir valią, privalome budėti kiekviename žingsnyje šiandien, rytoj ir poryt.

Sveikindami jus, mieli tėvynainiai, susirinkusius mūsų sostinėje, besventiančius Vilniaus sugrįžimo 55-tąsias metines, mes tikime, kad jūs dirbsite Vilniaus ir visos Rytų Lietuvos gerovei, pagreitindami Vilniaus kraštui abiejų okupacijų metu padarytų skriaudų šalinimą ir paversite Vilnių visos tautos šventove.

Mes užsienyje – išeivijoje gyvenantieji buvę Vilniaus krašto gyventojai visomis išgalėmis pasižadame jus remti visuose jūsų darbuose.

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos centro valdyba

1994.X.29

• Didžiuosius žmones lydi kančia, kaip kalnus audra. Bet ant jų keturų lūžta audros ir tampa lygumų apsauga (Jean Paul)

Pirmoji Anykščių gimnazijos abiturientų laida 1944 m. su direktoriumi RAPOLU ŠALTENIU (centre) ir kitais mokytojais. Nuotraukoje matyti ir šiuo metu JAV-bėse bei Kanadoje gyvenantys buvę abiturientai: pirmoje eilėje antra iš dešinės VANDA YČIENĖ, penktoji – E. KAROSIENĖ; antroje eilėje dešinėje šalia direktoriaus vysk. PAULIUS BALTAKIS, kairėje mkt. J. KAROSAS (su akiniais). Utenoje leidžiamas laikraštis "Utenis" paminėjo šios gimnazijos 50 metų sukaktį R. Bražienės straipsniu "Oi, gimnazija, kokia tu brangi". Jame nurodoma, kad 1944 m. brandos atestatus gavo 28 abiturientai; į sukaktį šventę šią vasarą teatvyko 13, jų tarpe E. Vasiljevaitė-Karosiene iš Kanados ir vysk. P. Baltakis, savo pasakyme pareiškęs, kad išeivijos kultūrinė veikla visą laiką buvusi orientuota į Lietuvą.

Cirkai be pinigų

Nuodijantys vaizdai – geležinkelio stotyje, televizijoje ir kasdieniame gyvenime

ANTANINA GARMUTĖ

Dar Atgimimo pradžioje, berods 1989 m., keliavome mudvi su drauge sveikatos ieškodamos į Čekoslovakiją. Maskvos traukinio, einančio į Pragę, beveik visą naktį laukėme sėdėdamos ant suolo geležinkelio stoties salėje Minske. Žmonių buvo nemažai. Vieni snaudė, apglėbė savo ryšulius, kiti, be jokių daiktų, šlaistėsi aplink. Ant suolo priešais mus išsidėstė 50-metis barzdotos vyriškis. Barzda dvišakė. Normalus. Neapipylęs. Su normaliais maišais. Barzdočius išsitiesė per visą suolą ilgį. Vieną maišą pasikišo po galva, o į kitą atsisrėmė kojomis. Numigo. Prabudęs pasirąžė.

— Viešpatie! – sušuko Birutė. — Ką jis daro? O siaube!...

— Tyliau, — atkreipėsi vagių dėmesį.

Vyriškis ramiai, neskubėdamas, krapštėsi savo barzdoje. Traukė iš jos gyvius... Ir traukė čia pat, ant suolo. Paskui tiesiog purtė juos ant grindų.

— Bėkim! – kuždėjo bičiulė. — Iki mūsų atropos...

— Neatropos. Trys metrai, — mintyse paskaičiavau.

Taip siaurame pažįstamų ratelėje nejučiomis prigijo šmaikštas sarkastiškas žodelis "utėlius". Retai jį tevatrojame – kai pats gyvenimas pri-mena.

Lietuvos televizijoje

Vieną tokį "utėlių" šiemet mačiau Vėlinių vakaro valstybinės Lietuvos televizijos programoje. Žvalus, linksmas, dvišakė barzda, jis rankomis žarsė visą krūvą sovietinių medalių ir ordinų. Visą pusvalandį malė liežuvio. Jis – liaudies gynėjas sribas. Kovojo už "Tarybų Lietuvą". Argi gali būti tokia maža valstybėlė nepriklausoma? Reikia glaustis prie galingsnių! Kiek nužudė? Nieko. Ir neišvežė nieko. Miškus šukavo, nuo banditų ir plėšikų valė, bet jų nematė. Sąžinė? Ką jūs! Jis toks vyras: moterys jį mylėjo. Į sribus dėl uniformos gražios išėjo. (Kokia buvo uniformą ir sribų elgesys, atsimename...). Jis – tikras džentelmenas buvęs! Minėtas "utėlius" gėdos ir NKVD uniformai nepadaręs; sirgdamas venerine liga, nė vienos mergaitės neužkrėtė! Banditų vado Š. dukrą mylėjęs platoniskai. Dabar, jai atvykus iš Australijos, 3 dienas su ja susitikinėjęs. Po to net 7 laiškus jai parašęs. Tik va ji tyli, neatsako...

Jo kambaryje suverstos daiktų krūvos, švelniai tariant, bylojo apie tam tikrą savininko psichikos lygį. Gal ir gerai, kad žurnalistas pamiršo (?) paklausti, koks šio sribos pensijos dydis – tai galėjo nustebinti televizijos žiūrovus-pensininkus...

Po laidos kyla klausimas: kokiam tikslui visas šis "cirkas be pinigų" rodomas? A, ne-suk galvos, darbščioji liaudie: sribai tokie pat žmonės, kaip ir mes visi. Saviškiai. Kokie čia nusikaltėliai: truputį keisti, ligoti, kompleksuoti...

Dokumentinis filmas

Tą pačią savaitę – net 2 kartus – televizija rodė dokumentinį filmą "Gyvenimas mirties rate". Apie Aukštaitijos partizanų vadą Joną Kimštą-Zalgirį, kuris 1952 m. rugpjūčio 15 d. buvo paimtas į nelaisvę. Netestas. Iš kalėjimo paleistas. ("Atidirbo" su kaupe?). Apgyvendintas Vilniaus pakrašty, kur, savo namuose ramiai mirė 1974 m.

Tai operatyvinis agentas Jurginas. Filme įrodinėjama, kaip jis mylėjo Lietuvą, spekuliuojama artimųjų skausmu ir ašaromis. Pasakytą tik pusė tiesos. Juk mylėjo Tėvynę ir jo išduotieji... Naujuose istoriniuose darbuose randame aiškiai nurodyta, kas buvo smogikai! Tai žmonės – sribai, enkavedistai ir perversuoti partizanai, kurie savanoriškai stojo į smogikų būrius, vaikščiojo ginkluoti ir, apsimetę partizanais, klastingai naikino, šaudė Lietuvos laisvės kovotojus, jų vardu žudė moteris, vaikus, senelius... Taigi – smogikas Jurginas... Bjauriausia išdavystės forma, kai žmogus pats tai pasirenka. Filmas to neaiškina.

Taip peržengiamas Rubikonas – trinama riba tarp niekšybės ir pasiaukojimo. Budelio ir aukos. Visi tupdami ant vienos laktos. Viskas suplakama į vieną mišinį. Tai kas, kad jaunimas nesiorientuos? Reikia pripratinti, kad ne taip jau baisu ir tapus išdaviku – istorija nepasmerks. Netgi išaukštins. Tradicinė Lietuvos istorija esanti klastota, žalota, kraipyta. Ir pilys nugriautos, ir kunigaikščiai kapai nežinomi... Ir kas pagaliau toji Lietuva? Kažkoks "Severnozapadnyj kraj" – šiaurės vakarų kraštas. Istorijos šviesoje čia aprašyti mūsų kasdienybės "perliukai" – jau nebe cirkas...

Spąstai

Pasak Goethe's, reikia daug drąsos, kad neprarastum nuotikos. Neprarandame. Štai, telefonu skambino kaimynė. Ji buvo žadėjusi pasikviesti mane "ant cepelinų". Smagu. O ji linksmai juokiasi ir sako:

— Cepelinų nebus!
— Todėl džiaugiesi?
— Ne. Žinai, išvengėme nemalonaus cirko...
— ?

— Būčiau išsikvietęs tą firmą, kuri cepelinus į namus vežioja. Bet draugė aplenkė. Kai iškviėtė, tai atvažiavo 3 bernai... Ir ją prilupo. Nes ten visai ne cepelinai, o vyrų "paslaugos". O kai šampanas ir gėlės į namus kiaurą parą – tai moterų.

Pasijuokėme. Kurjozų mūsų gyvenime apstu. Išardingumo nepritrūksta.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Kai santaupos vėjais nueina

Lietuvoje turėjome rublius, talonus, o dabar turime litus. Per tuos pokyčius vieni pralobo, Havajuose šildosi, kiti skurdžiais tapo, prie karvių "atostogauja"

DAIVA DULAITYTĖ, Šakiai

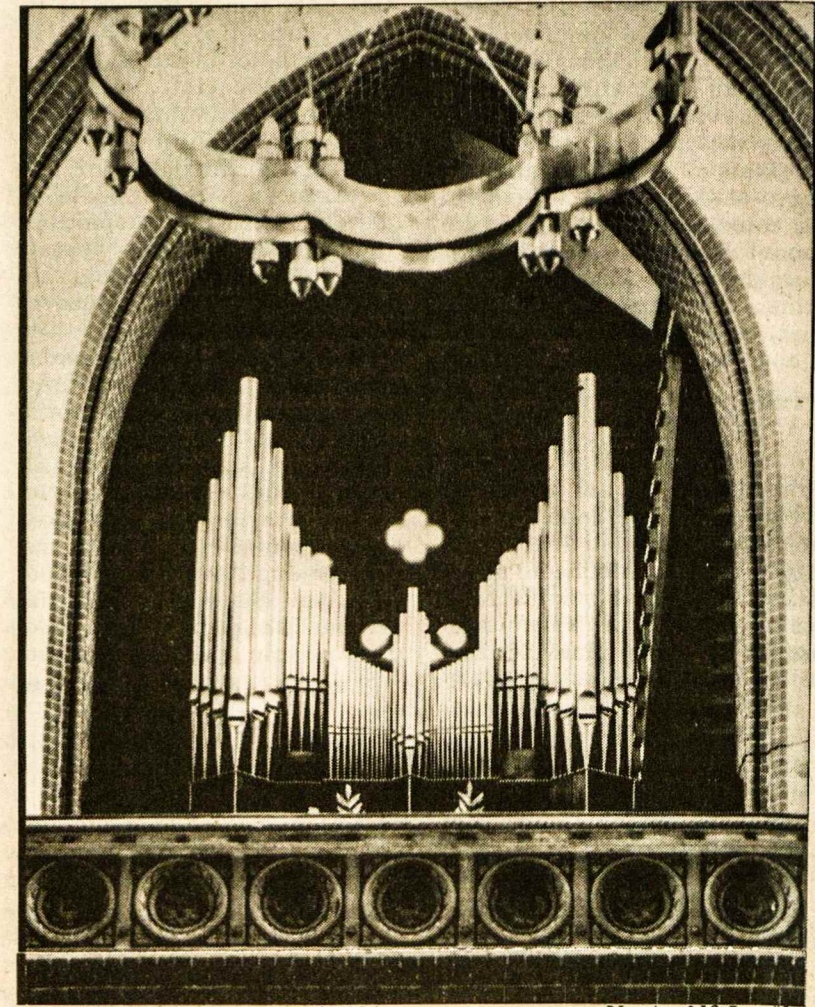
Keisti dalykai dedasi visose visuomenės sferose. Kai kurie, mulkindami kitus, susikrauna gražutį kapitalą. Jie jau drįsta svajoti apie egzotiškus kraštus ar apie atostogas Havajuose. O ką daryti paprastesniems, doresniems, ariantiems žemę, per karščius tampančiams gyvulius prie tvenkinio ir atgal į ganyklą? Kokia jų veiklos nauda? Jautienos kilogramas gyvulių supirkimo punktuose kainuoja 1 Lt. 30 ct. Pienas irgi už pusdykį superkamas, kai tuo tarpu duonos kepalaitis be lito 30-40 ct. neatsiras ant stalo.

Valstiečio "kurortai" – prie karvių uodegų. Pelno jokio, tik vargas vargelis. Labai paprastai suprantamas dalykas, kad žmogus, šitaip "atostogaudamas", nori pasidėti kuklute sumelę į "patikimą banką". Pavyzdžiui, 1990 m. indėlininko knygelėje buvo įrašyta – "tūkstantis rublių". Malonu pasižiūrėti, akis "paganyti". Banke neįrašius, norisi pasiguosti šia mintimi. Nors netikrumo jausmas vis tiek augina abejones...

Parduotuvėje irgi maži džiaugsmas. Pardavėjas su šaltu veideliu pasako "devyni litai", "dešimt" "dvylika litų". Mokam, kur dingsim. Piniginė jau apsaugota nuo pinigų pertekliaus, pilnas krepšelis būtiniausių maisto gaminių. O dar reikia išgyventi iki atlyginimo savaitę, dvi. Bėgam tada į banką pagalbos prašyti. Tarnautoja paskelbia: "Kompensacijos jums priskaičiuota 100 litų. Galime išmokėti tik 65 litus. Likusių ateisite atsiimti kitais metais..."

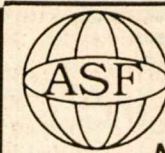
"O jei imsime ir nesulauksim kitų metų?!", atsitraukdamas nuo kasos pagalvoja ar garsiai prasišaukia žmogelis. O kokius malonumus gali žadėti 65 litai?

Atrodo, kad plėšia ne tik sukčiai, bet ir valstybės paskutinius markinius nuvelka, o gal iš kito pareikalauja ir paskutinių kelnų. Matyt, pamiršta, kad Lietuvoje palmės neauga ir jų lapais neprisi-dengsime. Beprotingai beprotiškas pasaulis rieda pakalnėn... Galbūt atsirastų gudruolis, kuris sugebėtų, įkišęs pagalį į ratus, sustabdyti šią pražūtingą riedėjimą. Išspręstų tautos galvosūki. O mes sustoję iš širdies trauktume "... ir šviesa, ir tiesa mūsų žingsnius telydi".

Palangos šventovės vargonai 1994 m.

Nuotr. Alf. Laučkos

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE
LASALLE, QUE.

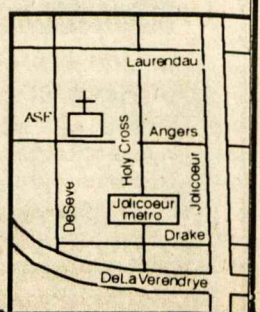
Naujas telefonas

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ

BET KADA - 7 DIENAS

AŲA

MARIJAI KVEDARIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos sūnams VYTAUTUI ir VAIDOTUI su šeimomis
bei visiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą –

Ona Jakimavičienė Alvina ir Vladas Ramanauskai
Regina Bražukienė Ramunė ir Robertas Alexander
Teresė ir Liudas Bražukai

PADĖKA

AŲA

JUOZUI MILKINTUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame Toronto Prisikėlimo parapijos kunigams už maldas, Rožinį laidotuvių namuose ir šventovėje, už Mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame brangiems giminėms bei draugams už užprašytas Mišias, pareikštas užuojautas mūsų liudėsio valandą. Ačiū visiems, dalyvavusiems brangaus mano vyro ir vaikų tėvo laidotuvsė.

Labai didelis ačiū dr. M. Valadkai už velionies priežiūrą bei nuoširdų gydymą.

Nuoširdus ačiū –

žmona leva, duklė Birutė,
sūnus Kęstutis ir jų šeimos

PADĖKA

AŲA

ELŽBIETAI VALANTIEJIEI

iškeliavus amžinybėn, liekame dėkingi klebonui kun. J. Staškui už lankymą ligoninėje, maldas prie karsto, atnašautas Mišias bei palydėjimą į kapines. Taip pat dėkojame kun. V. Volertui už nuolatinį lankymą ligoninėje ir maldas koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems Rožinio kalbėjime ir palydėjime į amžino poilsio vietą. Nuoširdi padėka muz. D. Viskontienei už gražų giedojimą Mišių metu. Ačiū karsto nešėjams.

Esame dėkingi už gražias gėles, pareikštą užuojautą raštu ir žodžiu bei aukas "Tėviškės žiburiams", "Caritas" ir alkaniems Lietuvoje. Dėkojame J. Gurklienei už skanūs pietus ir ponioms už pyragus.

Dėkingi – brolis Pranas Augaitis su šeima
ir giminės

Mielam sūnui

a.a. RIČARDUI LABUCKUI

tragiškai žuvus,

motiną sesę šaulę JADVYGĄ LABUCKIENĘ nuoširdžiai
užjaučiame –

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba
Hamiltono

AŲA

VYTUI DOBILUI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo
velionies žmonai ALINAI, dukterims – DALIAI,
VILIJAI, VIOLETAI ir jos vyrui bei visiems Dobilų
giminėms –

B. A. I. Vaišnora

J. K. Dervaičiai

L. S. Olekai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime

Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KARMELIČIŲ VIENUOLYNAS

Vilniuje veikusį seselių karmeličių vienuolyną 1865 m. uždarė okupacinė Rusijos caro valdžia. Dabar jis vėl pradėjo veikti vaizdingose Kulautuvos apylinkėse, Kauno rajone, esančioje Paštuvoje. Šis karmeličių seselių vienuolynas yra pirmasis uždarytas vienuolynas Lietuvoje. Jame gyvena dešimt nuo išorinio pasaulio atsiskyrusių ir vien tik maldai atsidėjusių seselių karmeličių: šešios lietuvaitės, trys atvykėlės iš Britanijos ir viena iš Kroatijos.

BOBELIŲ PREMIJOS

Lietuvos seimo rūmuose, spalio 12 d. minint žurnalisto V. Lingio pirmąsias nužudymo metines, buvo įteiktos 2.100 JAV dolerių vertės premijos žurnalistams, nagrinėjantiems teisės saugos ir nusikalstamumo problemas. Šias premijas įsteigė Kazys ir Jurgis Bobeliai. Pirmąją 800 dolerių premiją laimėjo „Respublikos“ atstovas Virginijus Gaivenis, antrąją 500 dolerių — „Lietuvos ryto“ Ainius Gurevičius, trečiąją 300 dolerių — „Panevėžio balso“ Gintaras Jurgėla. Penkios premijos po šimtą dolerių buvo paskirtos Lietuvos televizijos žurnalistui Alvydui Jancevičiui, „Lietuvos aidui“ — Linai Baltrukonytei, „Radiojo centro“ — Vidui Linkevičiui, „Klaipėdos“ — Aldui Vabuolui ir „Kauno dienos“ — Violetai Vilkauskaitė. Premijų įteikimo dalyvavo Lietuvos prez. A. Brazauskas, seimo pirm. Č. Juršėnas, teisingumo ministeris J. Prapiestis, generalinis prokuroras A. Paulauskas, seimo nariai ir žurnalistai.

VARPAS SENOJOJE VARĖNOJE

Didelio džiaugsmo šventė s. m. lapkričio 6, sekmadienį, Senosios Varėnos gyventojams bei jų gausiems svečiams tapo slėnyje virš Varėnos ir Merkio santakos nuskambėjusiuoju Šv. Mykolo Arkangelo šventovės varpas. Pirmąją medinę šventovę antrojoje XIX š. dalyje ten buvo pastatydines M. Bzostovskis. Ji istoriškai yra susieta su mūsų tautos didžiųjų genijumi M. K. Čiurlioniu. Mat toji šventovė vargonininku dirbo jo tėvas Konstantinas, ten pakrikštytas jo talentingas sūnus, gimęs Senojoje Varėnoje 1875 m. rugsėjo 22 d. Dabar M. K. Čiurlionio gimtavieta Varėnos ir Merkio slėnyje yra paženklinta paminkliniu akmeniu. Istorinė šventovė sugėdė I D. karo metais. Ją parapijiečiai su klebonu kun. L. Markuckiu buvo atstatę 1921 m., kai Lietuva kėlėsi nepriklausomam gyvenimui. Tačiau ir antrąją šventovę Senojoje Varėnoje sunaikino paskutinės 1944 m. Europoj besibaigiančio II D. karo liepsnos.

TREČIOJI DŽŪKŲ ŠVENTOVĖ

Šį kartą džūkai parapijiečiai su dabartiniu klebonu kun. Pranciškumi Čiviliu trečiosios šventovės statybą Senojoje Varėnoje tegalėjo pradėti 1991 m., po ilgų vergijos dešimtmečių prasižėdus Lietuvos atgimimui. Naujus projektinius Šv. Mykolo Arkangelo šventovės planus paruošė architektai Brunonas Bakai-

tis ir Gediminas Baravykas, o skulptūras jai sukūrė M. Paulauskas. Ji pastatyta toje pačioje vietoje, kur buvo ir sugėdusios šventovės. Priekyje yra aukštas varpinės bokštas su 320 kg sveriančiu varpu, nuliutu Rusijoje, Lipecko varpų liejykloje. Varpą džūkų šventovei padovanojo Vokietijos Magdeburgo katalikų vyskupijos dvasiškiai, jo išliejimui parūpinę pusšimtą milijono rublių. Centrinėje šventovės altoriuje yra Nukryžiuoto Kristaus statula, kairiajame — Dievo Motinos Marijos, dešiniajame — šv. Mykolo Arkangelo. Didelės finansinės paramos statybai buvo susilaukta iš Magdeburgo, Oldenburgo vyskupijų bei vokiečių katalikų ir jų organizacijų. Šv. Mykolo Arkangelo šventovę, dedikuotą popiežiui Jonui Pauliui II, pašventino Kašiadorių vysk. J. Matulaitis su Apaštalių sosto nuncijumi arkiv. J. M. Garcia. Pirmąsias Mišias jiedu koncelebravo su klebonu kun. P. Čiviliu, kitais lietuviais ir iš Vokietijos atvykusiais kunigais. Senosios Varėnos džūkai džiaugiasi, kad M. K. Čiurlionio šimtas dviesimtajį gimtadienį 1995 m. rugsėjo 22 d. galės švęsti su jo krikštu susijusioje šventovėje.

„ALGIMANTO“ PARTIZANAI

Anykščių dalyvių suvažiavimu ir konferencijomis buvo prisiminta „Algimanto“ partizanų apygardos sulikvidavimo keturiasdešimt penkerių metų sukaktis. Ši apygarda, galutinai susiformavusi 1947 m. vasarą, apėmė Rokiškio, Kupiškio, Panevėžio, Anykščių apskritys šiaurinių rytų Lietuvoje. Jos pagrindinius bunkerius sunaikino, partizanus suėmė, nukankino, išblaškė sovietinės vidaus reikalų ministerijos MGB ir MVD saugumiečių kariuomenės daliniai. Liūdnos sukakties konferencijai Anykščiuose vadovavo Lietuvos istorijos instituto direktorius dr. Antanas Tyla. Jis priminė, kad partizaninę kovą jau 1941 m. birželio mėnesį pradėjo Niūronio kaimo vyrai, sibirinių tremimų metu užvertę medį ant kelio ir pasislėpę miške. Konferencijos dalyvių su sovietų MGB kariuomenės veikla supažindino „Laisvės kovų archyvo“ bendradarbis Arvydas Starkauskas. Apie „Algimanto“ apygardos ištakas, struktūrą, partizanų likimą kalbėjo Lietuvos tautų dvišalės (genocido) muziejaus direktorius Gintaras Vaičiūnas. Anykščių kultūros rūmuose iš šio muziejaus fondų buvo surengta paroda „Lietuvos laisvės kelias“, atspindinti tragišką „Algimanto“ apygardos žūtį. Šimonių girioje apilankytos partizanų bunkerio vietos, prisimintas ten 1949 m. spalio pabaigoje apsuptas pagrindinis „Algimanto“ apygardos partizanų vadas Antanas Slučka („Šarūnas“), susisprogdinęs su žmona. Panaši konferencija Anykščių A. Vienuolio vidurinėje mokykloje buvo surengta ir moksleiviams. Jon išjungė Anykščių, Panevėžio ir Šiaulių moksleiviai bei mokytojai, renkantys medžiagą apie partizanines kovas.

V. Kst.

Hamiltonietis Andrius Gedris bendradarbiaujantis "Gintarinuose"

Hamilton, Ontario

ANDRIUS GEDRIS, Hamiltono, Ont., lietuvių radijo valandėlės „Gintariniai aidai“ bendradarbis, Tėvynės sąjungos narys, uolus lietuviško gyvenimo veikėjas. Jis tiksliai atkerta "The Silhouette" laikraštyje komunistui studentui, skleidžiančiam marksistines idėjas, kritikuojančiam JAV "imperialistinė" užsienio politiką ir Kanados demokratiją. Andrius Gedris rašinyje "Komunizmas nėra ataskymas" primena didįjį "holocaustą", kuriame komunistinė proletariato diktatūra išžudė 70 milijonų žmonių, pabrėžia kaip komunistiniai kraštai sužlugdė ekonominį gyvenimą, ir teigia, kad tokioje aukščiausio ekonominio lygio šalyje dar bandoma studentus suvilioti utopijomis. "Jums gėda", — baigia savo straipsnį Andrius.

„GINTARINIAI AIDAI“ girdimi jau 16 metų iš McMaster universiteto radijo stoties CFMU FM 93.3 sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. p.p. Valandėlės vedėja Liuda Stunzevičienė.

FONDUI „VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI“ a.a. Marijos Kvedarienės atminimui aukoj: \$20 — A. E. Kybartai, R. McCaully, \$10 — R. Chromanskytė, D. Švažas.

Lietuvos tremtiniais a.a. Kvedarienės atminimui: \$20 — V. Kežinaitis, Alf. A. Pilipavičius; \$10 — P. L. Ciparai, B. Skverekienė, S. A. Urbonavičiai. A.a. Z. Elvickienės, a.a. Anastazijos Trumpickienės, a.a. Sheila Alsbergas atminimui \$30 aukoj S. A. Urbonavičiai.

VYSK VALANČIAUS MOKYKLA kartu su „Sirvintos-Nemuno“ tuntu gruodžio 18 d. švęs Kalėdų šventes Jaunimo centre. Mokiniai 2.30 v.p.p. suvaidsin Rastos Poškočiūmienės muzikinį vaidelį „Silkių Sonata“. Po trumpos pertraukos kartu susėsime prie Kūčių stalo. Tunto skautės ir skautai praves susikaupimą. Po vakarienos atvyks Kalėdų senelis. Kviečiame visus atsilankyti į šį renginį.

HAMILTONO JAUNUČIAI-JAUNIAI ATEITININKAI rugsėjo 20 d. pradėjo savo veiklos metus. Susirinko penki jaunieji ir penki jaunučiai. Mūsų vadovės yra Felicija Gudinskienė ir Dalia Trumpickienė. Susirinkime kalbėjome apie penkis ateitininkų principus. Rugsėjo 25 d. veiklos pradžia turėjome Mišias ir bendrus pusryčius. L.G.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENŠININKŲ KLUBAS po vasaros atostogų vėl pradėjo veiklą. Šių metų lapkričio 3 d. įvykusiame klubo narių susirinkime išrinkta val-

vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEARL CHAPEL 2180 Hurontario St. 278-7688

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2297 Hurontario St. 767-3153

Turner & Porter

London, Ontario

KLB LONDONO APYL. VALDYBOS metinis informacinis susirinkimas, įvykęs lapkričio 20 d., buvo skirtas trims žymiesiems pamėnėjams. Šiluvos Marijos parapijos salėje valdybos pirm. P. Kuras pradėjo susirinkimą Lietuvos himnu. Jo pakviestas, vicepirm. S. Keras parinktomis mintimis iš 8-tos kariuomenės šventės minėjimo Lietuvoje aprašymo ir iš J. Basanavičiaus Lietuvos atgimimui svarbių pastabų bei raginimų priminė savanorių, nešauktų karių vaidmenį ir svarbą tuometinėje atgimtančioje Lietuvoje. Tylos momentu buvo pagerbti gyvybes atidavusieji už Lietuvą. Toliau buvo paminėtos Londono lietuviams iškylus įvykis, susijęs su Kanados lietuvių bendruomenės kūrimu. Buvo perskaitytas 1949 m. spalio 30 d. londoniečių susirinkimo, įvykusio Catholic Culture Centre, Colborne gatvėje, protokolas, kuris patvirtina Londono lietuvių bendruomenę, "sukurtą Pasaulio lietuvių bendruomenės pagrindais", būnant pirmąja vyriausia amžiumi, KLB apylinkinėje Kanadoje. Paminėti iniciatoriai, pirmasis pirmininkas a.a. gyd. dr. A. Kaveckas. Perskaitytos pavarės dar Londone gyvenančių asmenų, tada pasirašiusių į KLB įstojimo lapus. Taip atšvęsta Londono lietuvių bendruomenės 45 m. sukaktis, kurios paminėjimui buvo pasiūlytas ir be diskusijų priimtas lietuviško kryžiaus įrengimas Kanados lietuvių Kryžių kalne, Šv. Jono lietuvių kapinėse. Sekė trumpas pranešimas apie KLB XV tarybos 3-čios sesijos metinį suvažiavimą Mississaugoje.

Trečioji londoniečių artimiausia ir net trigubai minima iškilis sukaktis lietuvių visuomenininkus Edvardą ir Ireną Daniliūnus, jų 50 m. vedybą ir 80 bei 70 m. amžiaus pagerbimu, palydėto "Ilgiausių metų" linkejimu. Jie buvo apdovanoti Šv. Onos šventovės Vilniuje medžio raiziniu, rožių puokšte ir didžiuliu "50" papuoštu tortu, kuriuo vaišino visi dalyviai. Tai buvo trumpas, kuklus, bet labai tinkamas, nuodėmų bendruomeninės padėkos ir pagarbos išreiškimas.

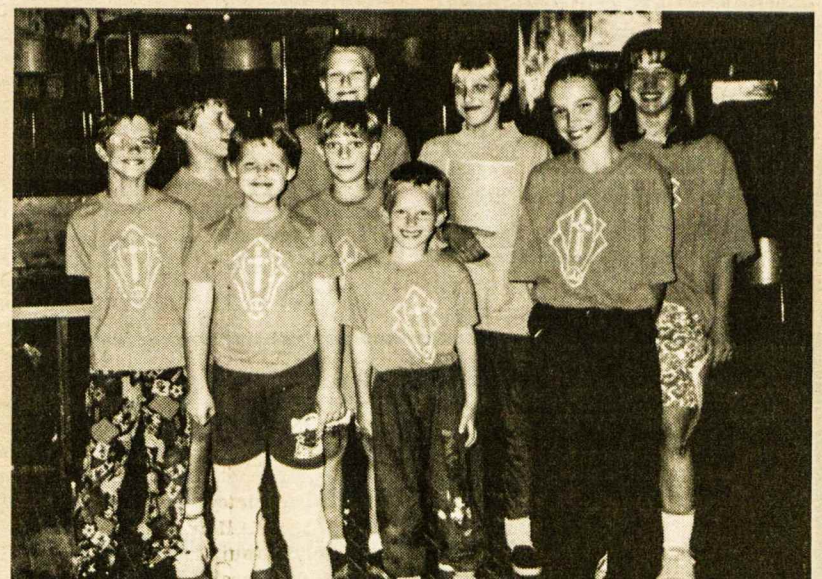
Pabaigai Peter Sergautis padarė trumpą pranešimą anglų kalba apie Londono susidariusią daugiaubio patato įsigijimo galimybę su Ontario provincijos lengvatomis. Sudarius kelių asmenų komisiją, su pristatytu projektu bus artimiaus susipažinta. Dalyviai buvo pavaišinti kava ir skanėstais. K.

Ottawa, Ontario

A.a. KONSTANCIJAI RADZEVIČIENEI mirus, Kanados lietuvių fondui aukoj: V. S. Balsevičius, J. E. Barisa, R. O. Barisa, M. Bružas, J. A. Buivydas, S. Danaitis, J. D. Danys, B. A. Eimantas, K. A. Gudžiūnas, P. E. Jurgutis, A. Jurkus, G. S. Mitailas, J. A. Morkūnas, A. A. Paškevičius, V. I. Prišcepionka, V. L. Plečkaitis, M. Ramūnas, A. Simanskis, J. E. Valiulis, B. Vilčinskas. Iš viso surinkta \$400. (Buvo prašyta asmeninių sumų neskelbti).

KLF dėkoja už aukas.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės pranešimą, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

Hamiltono jaunieji ateitininkai, pradėję žiemos veiklą: P. Vaičiūnas, S. Trumpickas, V. Gudinskas, D. Gudinskas, J. Trumpickas, R. Verbičkas, L. Gudinskas, A. Vaičiūnaitė, V. Trumpickaitė. Trūksta S. Liaukutės.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki... 4.00%		PASKOLAS	
santapas 2.50%		Asmeninės nuo 10.00%	
kasd. pal. taupymo		nekiln. turto 1 m. 8.00%	
sąsk. 2.00%			
INDĖLIAI:		Nemokami čekių ir sąskaitų	
90 dienų indėlius 5.00%		apmokėjimai. Nemokama	
180 dienų indėlius 5.50%		narių gyvybės drauda	
1 m. term. indėlius 6.50%		pagal santaupų dydį	
2 m. term. indėlius 7.00%		iki \$2.000 ir asmeninių	
3 m. term. indėlius 7.50%		paskolų drauda iki	
4 m. term. indėlius 7.75%		\$25.000. Be to, narių	
5 m. term. indėlius 8.00%		santaupos apdraustos	
RRSP ir RRIF		TALKOS atsargos kapitalu	
(Variable) 3.00%		per 2 mil. dol. ir Kanados	
1 m. ind. 6.50%		valdžios iki \$60,000	
2 m. ind. 7.00%		sumos draudimu.	
3 m. ind. 7.50%			
4 m. ind. 7.75%			
5 m. ind. 8.00%			

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuviai pranciškonių centriname vienuolyne Kennebunkpore 1994 m. spalio 25-28 d.d. aptarė savo provincijos reikalus ir išsirinko naują vadovą sekančių trejų metų laikotarpiui. Ją dabar sudarė: trečiaktar provinciolu perrinktas kun. Placidus Barius, OFM, viceprovinciolas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, patarėjai kun. Pranas Giedgaudas, OFM, kun. Jonas Bacevičius, OFM, kun. Rafaelis Šakals, OFM, ir iš Lietuvos atvykęs kun. Sigitas Jurčys, OFM. Kapitula vadinamose posėdžiuose dalyvavo pranciškonų vienuolių generolo atstovas kun. Robertas Karris, OFM, trys atstovai iš Lietuvos — jau minėtas kun. Sigitas Jurčys, OFM, kun. Astijus Kungys, OFM, ir kun. Antanas Grabnickas, OFM.

Žurnalistas Vilijus Bražėnas, viešėjęs pas gimines Lietuvoje, susitiko su jonaiveičiais. "Lietuvos ryto" skaitytojus spalio 7 d. laidoje su svečiu iš JAV supažindino Aldona Skaisgiryte. Ji pabrėžia, kad V. Bražėnas yra aktyvus visuomenės veikėjas, buvęs VLIKo vicepirmininkas informacijos reikalams ir netgi Lietuvių tremtinių operos solistas. Tai buvo pirmasis V. Bražėno apsilankymas Lietuvoje po 50 metų. A. Skaisgiryte rašo: "Jonaveičiai domėjosi svečio požiūriu į dabartinę Lietuvos ekonominę ir politinę būklę, klausė nuomones apie K. Bobelį ir V. Landsbergį..." Pasak A. Skaisgirytes, V. Bražėnas pasipykino, kad K. Bobelis, visą gyvenimą paskyręs Lietuvai, dabar ten buvo apšauktas kėgėbiu. Įvertinęs V. Landsbergio nuopelnus lietuvių tautai, V. Bražėnas prašė perduoti patarimą, kad jis trumpiau kalbėtų. Esą jam keltą valandų trukusioji konferencija V. Landsbergio teko girdėti įvadiniamis ir baigiamais žodžiams paskyrusį po valandą laiko. A. Skaisgiryte pranešimą baigia V. Bražėno pastaba: "Kadangi aš esu rengęs daug konferencijų, žinau, kiek tai turėtų užtrukti".

Urugvajus

Urugvajaus lietuvių kultūros draugija naują valdybą išsirinko 1994 m. rugsėjo 25 d. Iš tikrųjų balsavimu tik reikėjo patvirtinti ar atmeti pasiūlytos naujos valdybos kandidatų sąrašą. Tą sąrašą sudarė V. Dorelis, Birutė Žukaitė-Mačanskienė ir Veronika Kavaliauskaitė, pakviesti revizijos komisijos. Naujos valdybos sąrašą patvirtinime balsuoti turėjo teisę 86 draugijos nariai, o balsavo tik 74. Jų patvirtinta naująją valdybą sudarė: pirm. Stasys Goda, vicepirm. Vytautas Dorelis, sekretorės Laima Debesytė ir Veronika Kavaliauskaitė, išdėtininkės Janė Šleivyte-Trakimienė ir Stasė Petkevičiūtė-Osaba, nariai — Berta Sanchez, Marta Alicia Cabrera, Marielė Alek-

sejūnaitė, Aldona Saulytė-Traviesio, Juana Martinez-Anilionis ir Pedro Beron-Vitkauskas. Revizijos komisiją sudarė Rosa Česnulevičiūtė-Vitkauskienė, Gvidas Mačanskas, Antanas Gudynas, Birutė Žukaitė-Mačanskienė ir Bronius Staponis.

Pavasario šventę Montevideo lietuviams 1994 m. rugsėjo 18 d. Lietuvių kultūros draugijos rūmuose surengė Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga. Daug džiaugsmo atnešė vaikų atlikta "Pelėdos medžioklė", kurią paruošė vaikų vadovės Karina Platukis ir Cecilija Dorelytė-Gonzalez. Moterų ansamblis šventės programon įsijungė be savo vadovo dr. Alfredo Stanevičiaus, tuo metu išvykusio pas Buenos Aires lietuvių Argentinoje. Lietuvių tautiniais šokiais atstovavo "Ąžuolynas", dabar vadovaujamas Alberto Kazulevičiaus.

Italija

Visų šventųjų garbei ir mirusiems skirtas Mišias 1994 m. lapkričio 1 d. vakarą Romos Vėrano kapinėse atnašavo kardinalas Camillo Ruini, popiežiškasis vikaras Romos miestui. Ta proga Vatikano radijas Lietuvai skirtoje laidoje pranešė, kad tų kapinių Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos koplyčioje yra palaidotas vysk. Vincentas Padolskis, Vasario šešioliktosios nepriklausomybės akto signataras prel. Kazimieras Šaulys, Italijos LB pirm. prel. Vincas Mincevičius ir Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto ministeris Stasys Girdvainis. Marijonų koplyčioje išsisi vysk. Pranciškus Būčys, vysk. Pranas Brazys ir kun. Juozas Vaisnora, jėzuitų — kun. Vincas Pupinis. Romos Prima Porta kapinėse yra palaidotas nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministeris, diplomatas ir diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis. Gedulinės Mišios Romoje palaidoties lietuviams buvo atnašaujamos Vėlinių dieną Campo Vėrano kapinių Šv. Kazimiero popiežiškios kolegijos koplyčioje.

Lenkija

Lietuvos konsulatui Seinuose vadovauja neseniai konsulu paskirtas Vidmantas Povilonis. Jis yra gimęs Kaune 1948 m., inžinieriaus technologo diplomą įsigijęs Kauno politechnikos instituto chemijos technologijos fakultete. Konsulas V. Povilonis taipgi yra politinis kalnys, trenėjus metus praleidęs Mordovijos stovyklose, Lietuvos atgimimo sąjūdžio narys. Jam teko būti ir Lietuvos seimo užsienio reikalų komisijos pirmininku, Lietuvos sritinių problemų komisijos pirmininku pavaduotoju.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaunčia kitus"

Sudbury Ontario

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasamumus, ūkius, žemes, Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės!

Angele Salvaityte, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarė.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus. Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00. * Išliu toliau siųsti per U.P.S.
* Skambinkite dėl mūsų * Galime siuntinius paimiti iš kubinių dėžių * jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertruda Usvaltai 519-773-8007
Deli Eri Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

PARCEL EXPRESS Inc.
2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7

LIETUVOS skyrius MARGUTIS

Telefonas (416) 604-2538

DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 9am-8pm
šeštadieniais 9am-4pm

Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminėms ir draugams

MŪSŲ KAINOS:

Persiuntimas laivu:

1 kubinė pėda arba 1 kg **\$6.95** plus \$10 pristatymas

Persiuntimas lėktuvu:

1 kg **\$1.15** plus \$10 pristatymas

1 kg **\$3.49** plus \$10 pristatymas

Sekančius konteinerius išsiunčiame gruodžio 9 ir 23 D.

TYRAUS ŠV. KALĖDŲ DŽIAUGSMO, LAIMINGŲ, SVIESIŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Naujai pastatytoje Varėnos I šventovės varpinėje įkeltas ir naujas varpas, nuliestas Voroneže ir pavadintas dviem vardais – PAX IR DRAUGYSTĖ (Kaišiadorys – Magdeburgas). Magdeburgo tikintieji prisidėjo dosnėmis aukomis. Pašventino Magdeburgo generalvikaras Stolpe 1994.XI.6

Dosnūs šelpėjai ir vargani gavėjai

Apie tai rašo Lietuvos rašytojas dramaturgas KAZYS SAJA "Lietuvos aidas" 1994.X.29 laidoje, kur buvo išspausdintas jo straipsnis "Pragaišusi gerumo sėkla".

Čia jis pateikiamas beveik ištisai

Mes vis įžliau tiesiamė rankas į savo tautiečius Vakaruose. Ne vienas Amerikoje prasi-gyvenęs lietuvis savo Tėvynėje pasijunta tarsi prievartauja-mas. "Aha, išnešei kailį... Tu ten varteis kaip inkstas tau-kuose, o mes čia okupuoti var-gom, kovojom, lietuviybę sau-gojom..."

O juk ne visi kovojom, ne vi-siems ir lietuviybę rūpėjo. Bai-giantis karui, kai kurie bėgo ir vėl grįžo, manydami – gal kaip nors pavyks ir bolševikams įsi-teikti. Žmonės iš tiesų – kaip tie iš vežimo pabirę kopūstai: kas galva, vis "razumas". Tasai tuščiom rankom į Vakarus pa-sitraukęs tautietis, ilgai ir kan-triai dėjęs centą prie cen-to, paskui apgalvotai eikvo-jęs tai, ką sutapę, šiandien jau būdamas turtingas galėtų atsakyti mums:

— Well, manai, aš, sugebėjęs šitiek užsidirbti, dabar neras-čiau kur išleisti, jeigu būčiau toks švaistūnas kaip tu?

Viskas atrodytų kur kas gra-žiau jeigu suvoktume, kad Va-karuose doleriais nesninga ir nelyja, ir gaudami savo tau-tiečių paramą, atsidėkote viltim, kad jų gerumo sėkla nenupuolė į dumblą arba ne-prasmego uolos plyšyje.

Anksčiau Žemaitijoje, jeigu koks aplamis deramoj vietoj nepasakydavo "ačiū" ar nepa-silabindavo, jam būdavo sako-ma – "paršas, ir tas būtų bent jau sukiuksėjęs". Nenorėda-mi būti prastesni už paršus, ne kartą rašėm, dėkojom po-nams Sinkiams iš Santa Moni-kos, kurie, patyrę daug nuo-stolių per žemės drebinimą, nenutraukė savo Fondo veik-lo, šiemet vėl atvykę į Lie-tuvą, šelpė klebonus, kurie globoja našlaičius ir alko-holikų vaikus, ketvertą tūkstan-čių paskyrė Tremtinių grįži-mo fondui, po tūkstantį – Kai-mo vaikų fondui ir Vilniaus vargšų valgyklai "Betanija".

Vien tik Vytauto Didžio-

jo universitetui modernios, elektroninės bibliotekos įran-gai ponai Sinkiai šiemet dar skyrė 40,000 dolerių. Nuo šio universiteto atsikūrimo pra-džios ponų Sinkių jau paauko-ta 96,120 dolerių!

"Skačiau prorektorius straipsnį "Drauge", – rašo Emilis Sinkys savo laiške, – kalba, kad pradės veikti elekt-roninė biblioteka, o iš kur atė-jo pinigai, nepažymėta". Rami, lyg tarp kitko įsiterpusi fra-zė, bet jos potekstė – gerųjų sėjų skausmas. Čia ne kiek-vienas skaičiuoja, kas, kiek ir kodėl jiems dovanuoja, o Sin-kiai ne iš tų, kuriems pini-gai nukrito iš dangaus.

Toliau ponas Emilis rašo apie žmonos Julijos 80 metų jubiliejų. (Ar daug kas Lietu-voj ta proga prisiminė jos dos-numą?) "Tą dieną, – rašo p. Sinkys, – sūnaus Augustino šeima paaukojo Fondui 5000 dolerių. Visi anūkai po 1000. Adrijanai sukako tik 16 metų, bet ir ji iš savo santaupų da-vė tūkstantį". Ne senelei, ne motinai, o Lietuvai ta proga sunėšė dovanas visa Sinkių šeima.

Pernai Viduklės parapioj klebono V. Aukštakalnio glo-botiniams Sinkiai nupirko so-dybą, paklojo daugiau kaip 11,000 dolerių, bet ir vėl po pusmečio, kai tam pačiam "Drauge" buvo plačiai apraš-yta Viduklės kunigėlio viešna-gė Čikagoje, apie geradarius Sinkius iš Kalifornijos – nė pusė žodžio.

Štai pagalavai ir pono Sin-kio laiške atsiranda nebesle-piamas apmaudas: "Paskam-bino p. daktaras Brinkis, kad į Los Andželą yra atvykęs kaž-koks gydytojas iš Kauno, nori, kad mes jam paaukotume 900 dolerių. Pasakiau, kad Los Andželo daktarai gali sumesti po šimtinę ir bus 900. Ir pri-dėjau, jog tie daktarėliai to-kie šykštūs, jog utelė iš Mari-

jampolės į Kauną už centą nu-varytų".

Šį rudenį man teko gulėti Vilniaus universitetinėje Šir-dies kraujagyslių chirurgijos klinikoje, kuri neseniai atšven-tė 30 metų sukaktį. Daug kas girdėjo apie šaunius, savo dar-bui pasišventusius šios klini-kos gydytojus, bet mažai kas žino, apie jos materialinį skur-dą. Kai apie tai parašiau Sin-kiams, jie pasirūpino, kad kli-nika gautų bent jau būtiniaus-ųjų gydymo priemonių siuntą, kurios, deja, užtekė neilgam.

Tai buvo jau dešimta Lietu-vos ligoninė, Sinkiams tarp-i-ninkaujant (įmokėjus daugiau kaip 80,000 dolerių!), gavusi nemenką pagalbą. Tačiau ne-girdėjau, kad ministras Brėdi-kis kada nors būtų Sinkiams padėkojęs...

Kai šitaip įpratome elgtis, sarmata dar ir dar ko nors pra-šyti, belstis į savo tautiečių širdis, kai patys krūtinėje ne-šiojamės akmenį ar tulžies pri-sigėrusią kempinę.

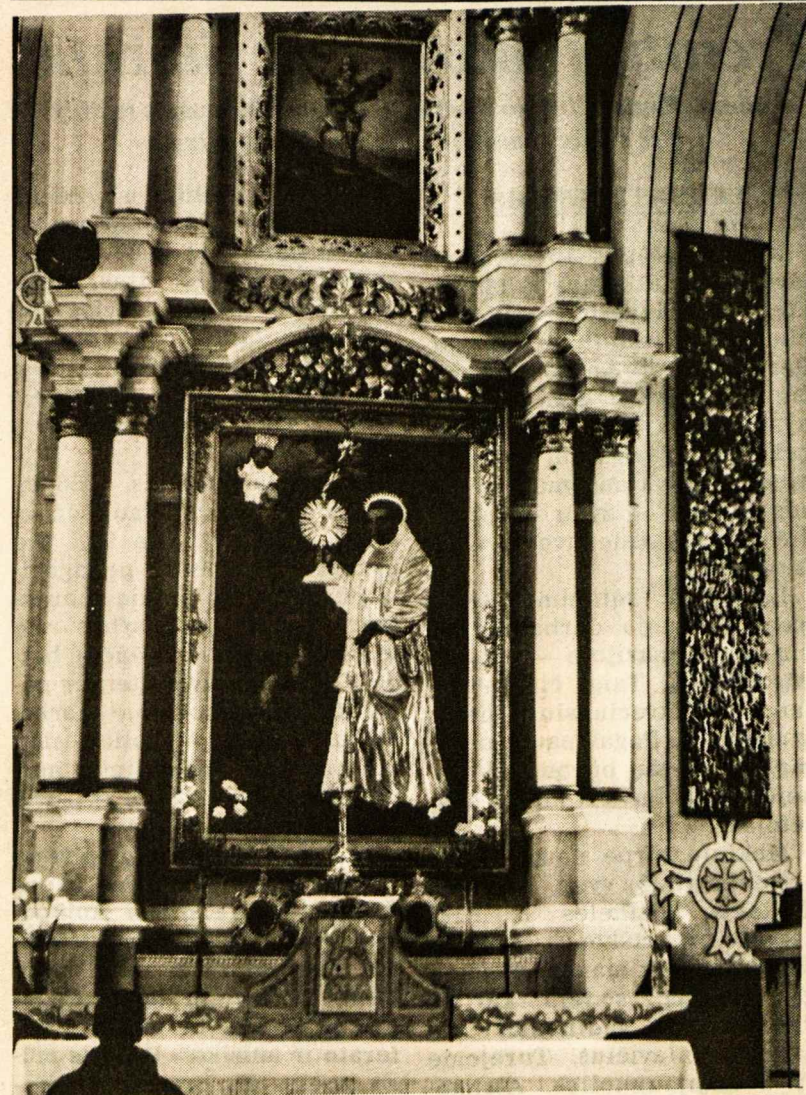
Mūsų vyriausybė, pusvelčiui išdovanojusi daugybę įvai-riausių pastatų, Tremtinių grįžimo fondo prašoma, pada-rė "didžiulę malonę" – Vil-niaus miesto savivaldybė lei-do 50-iai metų be konkur-so išnuomoti nebegyvenamą, anuometinių nomenklatūri-nių pensininkų mūrinių vasar-nių Valakampių pušynę. Jei-gu ne tas pušynas, protingiau-sia būtų prieglaudą vienie-šiams, paliegusiems ar nuse-nusiems tremtiniais statyti iš naujo.

Koks skaudus paradoksas! Kai kurie nuvykę į tremties vietas išsikasė ir parsigabeno artimųjų palaikus, kuriuos iš naujo apraudojom, iškilmin-gai palaidojom, ir likom abe-jingi tiems, kurie pritrūkę sveikatos ir lėšų arba neturė-dami Lietuvoj giminių, juos galinčių priglausti, iki šiol tremtyje tebegyvena viltim bent jau numirti nepriklauso-moj Tėvynėje.

Pirmieji, kurie nedvejodami ištiesė pagalbos ranką, buvo Vilniaus architektai, susibū-rę į UAB "Miestprojektas" (pirmininkas Vikis Oleka). Jie pasirūpino būsimosios prieglaudos projektu. Ketver-tą tūkstančių dolerių paaukojo ponai Sinkiai; laimėjusi bylą už šmeižtus "Tiesoje" 10 ar 11 tūkstančių litų atidavė seimo narė L. Andrikenė. O toliau? Tremtinių grįžimo fon-das vis dar turtingas viltimis, jog atsiras žmonių, kurie atleis mums mūsų rambumą ir ap-kiautimą. Gal patikės, kad žmogus šioj žemėj lieka nemirtingas tiek, kiek čia būda-mas išdalina save, savo su-kaupią žemiškąjį derlių.

Ilgainiui tų gerųjų žmonių vardai užsimiršta, bet lieka tauta. Laimingesnė, jeigu jo-je labiau jaučiama gerumo, o ne keršto ir neapykantos sko-la tiems, kurie gyveno iki mū-sų.

Tėviškės žiburiai • 1994. XII. 6 – Nr. 49 (2336) • psl. 5

Prie šio Šv. Antano paveikslą Kretingos šventovėje meldėsi ir meldžiasi kartų kartos tikinčiųjų Nuotr. Alf. Laučkos

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tėlio. Esą geresnis rezultatas būtų drastiškai padidinti bausmes ginklų naudojan-tiems nusikaltėliams ir griež-tai sumažinti parolinį baus-mės sutrumpinimą, susietą su gerokai paankstintu išleidi-mu iš kalėjimo. Atrodo, dėl šio įstatymo bus daug ginčų iki jo numatyto pilno įsigaliojimo 2003 m. Mat nuo jo ginasi ir aiškiai matomų kai kurių rasi-nių mažumų ateiviai, savo gre-tose turintys neproporcingai didelį nusikaltėlių skaičių.

Praėjusią savaitę Toronto dienraščiai pranešė, kad šio didžiausio Kanados miesto orauostyje bus pradėti foto-grafuoti ir savo pirštų nuo-spaudas turės duoti su specia-liais leidimais iš Jamaikos To-rontan atvykę pramoginės mu-zikos grupių nariai. Imigra-cijos departamento atstovas Kevin Sack aiškino spaudos atstovams, kad nuotraukų ir pirštų nuospaudų bei asmeni-nių dokumentų reikės nusta-tyti tokių muzikantų išvyki-mui iš Kanados. Jie turės pa-tytis pranešti savo išskridimo datas. Pasak imigracijos pa-reigūno K. Sacko, Kanada 1993 m. iš Jamaikos su laikinėmis vizomis įsileido 250 tokių mu-zikinių programų atlikėjų. Vė-liau paaiškėjo, kad apie 40 net nebuvo muzikantai ar kitais būdais pažeidę gautas vizas.

Tačiau tokių atvykėlių nuo-traukų ir pirštų nuospaudų buvo greit atsakyta. Mat Ka-nados jamaikiečių draugijos pirm. Karl Fuller tokį imigra-cijos pareigūno K. Sacko pra-nešimą pavadino nepateisina-mu rasistiniu bei diskrimina-

Kanados imigracijos ir atbė-gėlių tarybos naujausioji sta-tistika patvirtina vis dar vyk-domas dideles nuolaidas šiems ateiviams. Nuo 1994 m. pradžios iki rugsėjo pabaig-sios taryba apsvaistė 17.834 atbėgėlių politinės globos prašymus. Statistikos duome-nimis, politinė globa Kana-doje buvo suteikta 12.309 at-bėgėliams, atmeta 5.525. Tad 1994 m. devynių mėnesių lai-kotarpyje politinio atbėgėlio teises ir globą gavo 69% tokių ateivių, o atmestų buvo 31%. Kiti 2.646 kandidatai į atbė-gėlius savo prašymus atsiėmė arba jų atsakė. Geroką pa-didėjimą liudija šiemet įsi-leisti 69% politinių atbėgė-lių, nes pernai tame pačiame laikotarpyje jų buvo įsileista tik 55%. Didžiausią jų grupę ir pernai, ir šiemet sudarė šri-lankiečiai su somalais. V. Kst.

Amerikiečio gyvenimas Vilniuje

A. ŠMULKŠTIENĖ

Inž. Povilas Vaičekas, nuo 1979 gyvenęs Čikagoje, buvęs politinis kalnys ir Si-biro Vorkutos tremtinys, 1944. X.26 dalinosi savo išpūdžiais iš 4 mėn. buvimo Lietuvoje su vyresniaisiais lietuviais Čikagos "Seklyčioje".

Kadangi P. Vaičekas gy-veno Vilniuje, galėjo susipa-žinti su jo kultūrinio gyveni-mu, kuris yra labai turtingas. Jis matė senamiesčio atnauji-mo darbus. Dalis jų sena-miestyje jau atlikta. Pastatai atnaujinami tuo pačiu, ankš-čiau turėtu stiliumi. Atnau-jintuose rūmuose matęs nuo-stabiasias freskas. Jų atnau-jinimo darbas labai kruoštas, bet ir labai brangus. Aušros Vartai buvo atnaujinti, lau-kiant popiežiaus atsilankant. Didelį įspūdį daro katedra, kurioje vakarinių šv. Mišių metu matoma daug daugiau jaunimo, negu pas mus. Va-karais katedroje gieda 9 asme-nų choras. Gieda daugiausia lotyniškas senas, mažai gir-dėtas Mišias.

P. Vaičekas pastebėjo, kad Vilniuje kultūrininkai, poetai ir rašytojai tarpusavy-je randa daug lengviau bend-rą kalbą, negu kiti žmonės. Spaudos yra daug, bet dau-giausia tai LDDP linijos lei-diniai.

Katalikų spauda iki šiol bu-vo vargana, nes spaustuvės neprimdavo jų užsakius. Pa-dėtis palengvėjo Kaišiadory-se pastačius spaustuvę.

Spauda yra dešinė ir kairė, politizuota ir nepolitizuota. Kas kalba apie praeitį, Sibi-rą, kančias, tas jau politizuo-tas. Nepolitizuoti yra LDDP ir valdžios žmonės. Pvz., jei mokytojas ejo į Vasario 16 mi-nėjiną, tai jis "politizuotas". Dauguma nėjo, nes nenorėjo būti "politizuoti".

Panevėžyje, švenčiant biržė-lio 14 (Gedulo ir vilties dieną), iškilmingoje eisenoje į gele-žinkelio stotį, iš kur žmonės buvo tremiami, nesimatė mo-kinių ir mokytojų. Tik viena mokykla atsiuntė jaunų vai-kų būrį, kurie atnešė gėlių. Eisenoje dalyvavo tremtiniai, politiniai kaliniai ir SKAT kariai, labiausiai pasižymė-ję, ginant parlamento rūmus Sausio 13.

P. Vaičekas su žmona išsinuomojo Fabijoniškėse, viename Vilniaus mikrorajo-nų, vieno kambario butą su visais patogumais tik už 70 dol. mėnesiui! Maistui abiem su žmona išeidavo 100 dol. per mėnesį, nors valgė paprastai. Yra visokio maisto, ir importuoto, bet jis yra žymiai bran-gesnis.

Jį stebino bananų popula-rumas. Jie visur! Bet žmonės perka jų tik po kelis! Vieno-je krautuvėje jis norėjo nusi-pirkti grikių, nes buvo jų be-galo pasiūgęs. Pardavėja pa-davė jam 5 kg maišą. P. Vaiče-kauskas sakė, kad tiek daug jam nereikia. Jam buvo atsa-kyta, kad kitaip neparduoda. Nusipirko, nes kitos išeities nebuvo ir valgė grikius visą

Lietuvoje buvimo laiką. . .

Krautuvėse dažnai girdėti kalbant rusišku akcentu. Pa-skelbus Lietuvos nepriklausomybę, rusai mokėsi lietuvių kalbos, bet dabar tas noras yra atvėsęs. Jie dabar jau rie-čia nosį.

Apie savo išnuomotąjį bu-telį sakė, kad jis – kiauariai per-pučiamas. Tokių dauguma. Langai nesandarūs, visur svil-pauja vėjas.

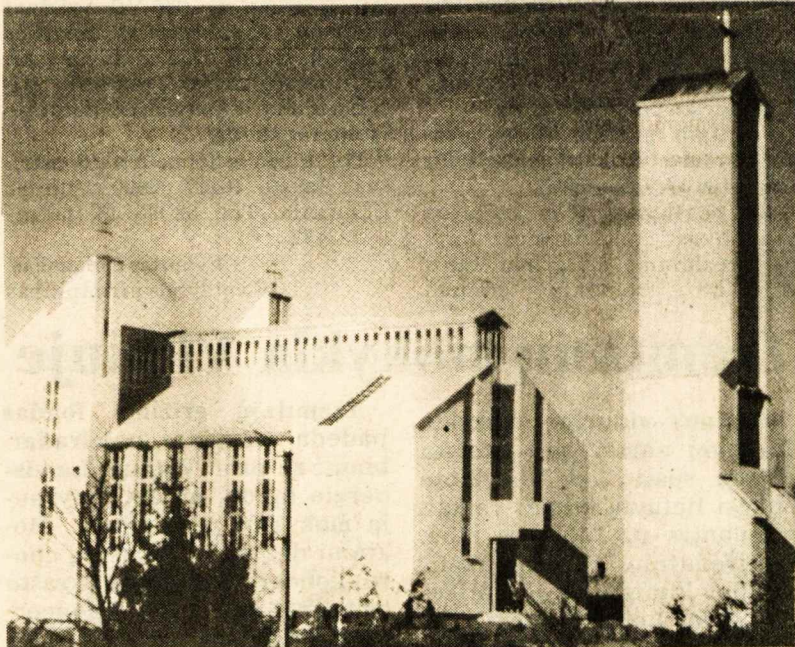
P. Vaičekas pastebėjo, kad lietuviai architektai išga-vo Lietuvai iš sovietų viską, ką galėjo, puikiai išplanuo-dami mikrorajonus. Bet dabar, kai gyventojai tuose didžiuliuose pastatuose nusipirko butus (butai turi balkonius), jie pradėjo ieškoti sau dau-giau erdvės ir įstiklinti bal-konus. Dabar dėl to didžiuliai pastatai mirgė mirga įvai-riusių rūšių ir spalvų įstik-lintais balkonais.

Lietuvoje visi norėjo grei-tai praturtėti. Buvo bankų, ku-rie siūlė net 80% palūkanų. Žmonės dėjo ten savo santaupas. Bet viskas vieną dieną dingio, nežinia kur prapuolė milijonieriais pasidarę ban-kininkai. Važiuojantiems į Lietuvą žinotina, kad Lietu-voje imami tik nauji dolerių banknotai, bet neimama pa-dėvėtų, įplyšusių.

Buvę komunistai grįžta į valdžią. Štai buvęs partijos pirmasis sekretorius! Grįžo ir antras – Beriozovas. Spau-dos ruporas Vilius Kavaliaus-kas, užsienio reikalų ministe-rio pavaduotojas Mališauskas, prez. Regano laikais išpraš-tytas iš Washington'o.

KGB kapitalas Lietuvoje stiprėja. "Karolina" viešbu-čio Vilniuje vienas iš savininkų – buv. KGB plk. Vosbinas.

Žmonės su įdomumu klausė-si P. Vaičekausko, nors jis kal-bėjo apie 1.5 val.

Naujai pastatyta ir pašventinta Varėnos I šventovė vietoje karo metu su-degintos. Ją pašventino Vatikano nuncijus arkiv. JUSTO MULLOR GARCIA 1994 m. lapkričio 6 d., dalyvaujant Kaišiadorių vyskupui JUOZUI MATU-LAIČIUI, daugeliui kunigų ir tikinčiųjų. Šventovės architektai – B. BA-KAITIS ir G. BARAVYKAS. Statybos organizatorius – parapijos klebonas kun. PR. ČIVILIS Nuotr. J. Bagdono

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltono ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekma-dienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekma-dienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekma-dienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir ne-brangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefonu Skambinkite apylinkių numeriai: U.P.S. 416, 519, 705 1-800-668-7100 613, 514 1-800-465-2876 403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekma-dienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario (9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekių ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Tremties muzikas ir literatas

Antanas Paulavičius, jo kūriniai ir spaudai parengtas leidinys
"Iš mirties pareinu" — apybraižų rinkinys

LEONAS BALTUŠIS

1940 m. liepos 15 d. mano tėvas buvo atleistas iš Mažeikių geležinkelio policijos nuovados viršininko pareigų. Persikėlėm į Anykščius, nes čia buvo mūsų giminės šaknys: senelės 3 ha ūkelis ir ne per toli — Anykščių vasarnamiai. Nepriklausomos Lietuvos laikas — žydų kurortas. Jie čia suvažiuodavo iš visos Lietuvos.

Laimingu sutapimu tėvas gavo mokytojo darbą Anykščių progimnazijoje — dėstyti rusų kalbą. Taigi čia pradėjau savo trečiuosius metus gimnazijoje. Pagal naują sistemą, dabar jau buvau VII klaseje. Tėvas buvo ir klasės auklėtojas.

Mokinių tarpe naujas buvo ir dabartinis vėsk. Antanas Baltakis, atsikėlęs iš Kretingos pranciškonų gimnazijos. Užpakaly manęs, daugiau per vidurį, sėdėjo kartais "amerikonu" vadinamas Antanas Paulavičius. Turėjome ir 3 komjaunuolius. Atsimenu Petrą Skardžių, sėdėjusį visai prie A. Baltakio, ir Vytautą Raubą. Šis vėliau su mano pusbroliu Bronium prie Dancigo papulė rusams į nelaisvę ir, kiek žinau, gavo 10 metų Sibiro. Jo tolimesnis likimas, bent man, nežinomas. Tai toks iš jo ten buvo "komjaunuolis".

Atsimenu ir Vladą Šližį. Ši, visuomet norėjusi būti dailininku, 15 metų berniuką jau 1940 m. NKVD suėmė. Už ką — niekas nežinojo. Tyliai buvo kalbama, esą kažką Stalino paveikslui padarė. Visa laimė, karui prasidėjus, išėjo į laisvę.

Buvo klasėje ir mergaičių. Kanadoje žinau gyvenant tik vieną Emiliją Karosienę ir JAV — V. Yčienę.

1941 m. birželio 22 d. kilęs karas, bent mane ir mano tėvus, išgelbėjo. Partizanų rastuose milicijos būstinėje sąrašuose buvome įtraukti į ant-rą išvežimą Sibiran. Išsikėlėm į Panevėžį, ir pažintys su anykštėnais nutrūko.

Praėjo daug metų. Apie 1984 m., po šv. Mišių Čikagos Brighton Parko lietuvių parapijoje, sveikindamas naują išeivijos lietuvių vyskupą, net ir nepagalvojau, kad tai mano bendrakis. Pavardė vis atrodė kažkur girdėta, bet negalėjau prisiminti. Kai vieną dieną išgirdau, kad jis kilęs iš Troškūnų, prisiminiau. Jis sėdėjo klasės priekyje, kairėje pusėje, šalia klasės mergaičių, drauge su komjaunuoliu Petro Skardžiumi.

Antaną Paulavičių buvau beveik visai užmiršęs, nes niekuomet nebuvome draugai. Aš — sportininkas, jis — literatas. Jo adresą gavau paskambinęs vyskupui, tai tada ir parašiau. Greit atrašė gerai prisimenąs mano tėvą, o mane — kaip gerą mokinį. Greit atkeliavo ir pirmoji jo knyga "Malda už Tėvynę". Knygos 5-me puslapy įrašas: "Visą savo gyvenimą mintimis, žodžiais ir darbais meldžiausi už Lietuvą".

Ši knyga — savotiška A. Paulavičiaus gyvenimo istorija. Kai kur rašoma tarmiškai, tad man buvo ypatingai miela skaityti. A. Paulavičiaus aprašomus žmones ir dalį įvykių žinojau. Greit atkeliavo 1990 m. laidos "Kraujo upeliai tekėjo". Tai skaudūs Lietuvos pokario rezistencijos vaizdai. Gavau neperseniausiai ir "Tėviškės varpus". Tai dainos, giesmės ir kelios mintys.

A. Paulavičius gimė 1924 m. Jurdike, Anykščių miestelyje. Jurdikas — visai netoli gražios Anykščių šventovės ir rašytojo a.a. A. Vienuolio vaitinės, visai į kitą pusę nuo Janydžių vienkienio ir Anykščių vasarnamių. Jo tėvas — "amerikonas". Išbuvo ten 10 metų dirbdamas anglių kasyklose. Ten vedė. Susilaukė kelių vaikų. Grįžęs atpirkio iš brolio Aniceto žemės sklypą, nes jam tėvo dalia nepriklausė — jis buvo išleistas į Ameriką.

Pokario metais A. Paulavičius studijavo Vilniaus uni-

versiteto filologijos fakultete. Dirbo "Jaunimo gretų" redakcijoje, bet 1948 m. tremimas sužlugdė visas svajones. Sibire atsidūrė visa šeima, įskaitant ir jauniausią brolį Albertą. Broliai Alfonsas ir Balys, kaip Amerikoje gimę, prieš pat karą grįžo į JAV.

Po Stalino mirties, 1956 m. birželio 21 d., A. Paulavičius grįžo į Lietuvą. Čia irgi "ne pyragai". Sibire už pedagoginį darbą turėjo puikią charakteristiką ir daug garbės raštų. Nepaisant visų kliūčių, baigė Vilniaus universitetą ir pagaliau gavo mokytojo darbą, aišku, kaime — toliau nuo centro, kad "negadintų nervų". Po kelerių metų grįžo ir visa šeima.

Dabar A. Paulavičius gyvena Kaune. Jis — Tremtinių choro dirigentas. Teisingai kompozitorius V. Bagdonas ("Malda už Tėvynę", 172 psl.) rašo: "Ant. Paulavičių gamta apdovanojo dviem talentais — literato ir muziko". Didysis mūsų poetas B. Brazdžionis rašė, "kad iki jo nuskriejo ir tremtinių choro giedamos giesmės ir dainos, diriguojamos A. Paulavičiaus. Tarp tų kompozicijų buvo ir nepaprastai puikus kūrinys 'Ypatingai'".

ANTANAS PAULAVIČIUS, parašęs apybraižų rinkinį Lietuvoje apie kovotojus prieš sovietinę okupaciją

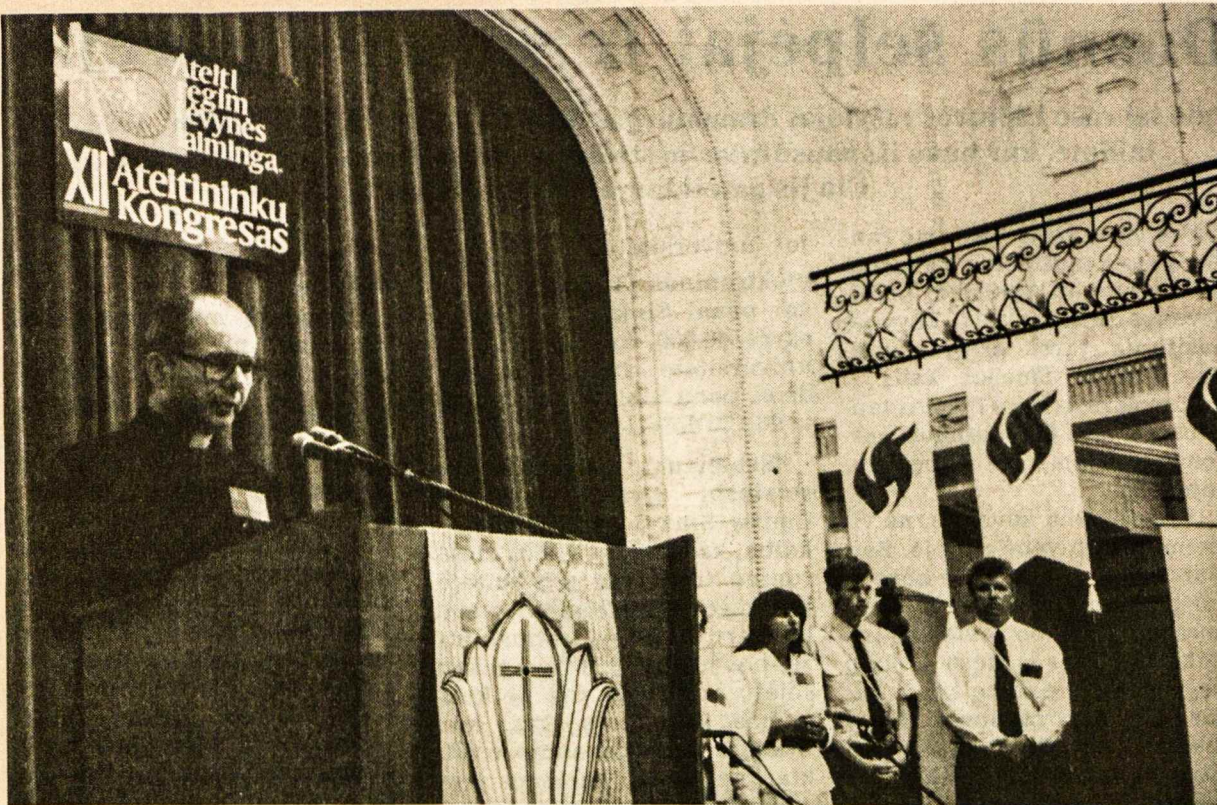
(žodžiai B. Brazdžionio, muzika A. Paulavičiaus), vienas iš geriausių koncerto metu atliktų darbų. (Almanachas "Varpai", 1992 m.).

Noriu tik priminti, kad A. Paulavičiaus giesmei "Už Lietuvą Tėvynę Motiną" muziką parašė Lietuvos kankinių šventovės choro dirigentas muzikas J. Govėdas Kanadoje.

Man rašytame laiške (1994 m. spalio 20 d.) A. Paulavičius rašo spaudai rengias naują knygą "Iš mirties pareinu". Cituoju: "Joje bus 2 apybraižos apie partizanus bei kitus rezistentus. Ieškau dar rėmėjų, nes pats ubagas esu. (...) Siunčiu eilėraštį, kurį pas mus dar bijo spausdinti".

A. Paulavičių paremsiu. Nuosirdžiai prašau visus anykštėnus bei visus geros valios lietuvius paremti šios knygos išleidimą. Auką siųsti: Lithuanian Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

Toks buvo patarimas vėsk. A. Baltakio. Visos aukos bus persiųstos Ant. Paulavičiui.

Prisimenant ateitininkų iškilmės Vilniuje, Lietuvos filharmonijos salėje, kur vyko XII ateitininkų kongresas. Invokaciją skaito LAF dvasios vadas J. E. vėsk. SIGITAS TAMKEVIČIUS. Nuotr. Alf. Laučkos

Tremtiniai Sibire tebelaukia pagalbos

MIELI PASAULIO LIETUVIAI!

Per šiuos okupacijų dešimtmečius Lietuva neteko kas trečio savo žmogaus! Vienas šeštadalis žemės rutulio, kuriuo taip didžiavosi sovietų imperija, nusėtas mūsų tėvynainių — tremtinių ir katorgininkų kapais. Raudonasis maras nemažą dalį lietuvių išsklaidė ir po margą Vakarų pasaulį. Į JUS, BRANGIEJI BROLIAI, IR KREIPIAMĖS, DAR KARTĄ TIESDAMI JAU ĮKYRĖJUSIA, PAGALBOS PRAŠANČIA RANKĄ.

Prieš penketą metų su giesmėmis ir ašarom pasitikom trispalvėm apdangstytus iš Gulago salyno į Tėvų žemę parvežtus nukankintųjų palaikus. Iki šiol Lietuvoje su derama pagarba perlaidojami kadaise išniekinti kovotojai už mūsų Tėvynės laisvę. Taip ir turi būti.

Tačiau skaudu ir gėda, kad iki šiol Eurazijos platybėse mūsų atstatytą laisvę tiki ir netiki tūkstančiai, dešimtys tūkstančių lietuvių tremtinių. Ne vienas sakosi, jog pavydi tiems, kurių bent jau kaulėliai sugrįžo į tėviškę.

Taip, daugelis stipresnių, turinčių Lietuvoje giminių, radusių kur prisiglausti, seniai sugrįžo ir net primiršo patirtas kančias bei pažeminimą. Nemaža ir tokių, kurie ištremiti palūžo, nutautėjo — jų vaikai jau laiko save rusais... Tačiau dar daug nusenusių, paliegiusių, invalidų, kurie neįstengia sukaupiti lėšų kelionei į Lietuvą arba savo Tėvynėje neturi kur priglausti pavargusių galvos.

Dabartinė Lietuvos vyriausybė po ilgų prašymų pavėdė Vilniaus savivaldybei bei konkurso 50-čiai metų išnuomoti Tremtinių grįžimo fondui seniai nebe naudojamą mūrinį trijų aukštų vasarnamį Valakampių pušyne, prie pat Vilniaus.

Ačiū ir už tai... Šis pastatas turi 83 kambarius, prie jo priskirtas beveik hektaras gražaus sklypo, už kurį savivaldybė nuomos neprašys. Apskritai ir nuomos mokėstį bus išskaičiuotos pastato rekonstrukcijai įdėtos lėšos, kurių gali prireikti apie pusantro milijono litų.

Buvusį vasarnamį reikia paversti gerai apšildomais namais, perdengti stogą, izoliuoti sienas, pakeisti duris, langus, nebetinkamą santechniką ir t.t. Mes turime vilties, jog šiam, tiesiog šventam tikslui neliks abejingas nė vienas daugmaž pasiturintis lietuvis. Pradžia jau yra: Vilniaus akcinė bendrovė "Miestprojektas" būsimai prieglaudai rūpestingai ruošia patį kukliausią, ekonomiškiausią projektą, už kurį mokėti nereikės. Pagalbos tikimės sulaukti iš Lietuvos fondo ir iš Tautos fondo; būsimę dėkingi už kiekvieną centą, litą ar dolerį.

Nepamirškime, kad kiekvienas uždelstas mėnuo, o juo labiau metai, ne vienam atima paskutinę viltį savo gyvenimo saulėlydyje dar kartą išvysti savo Tėvynę.

Labai prašome — padėkite! Mūsų sąskaitos nr. 700861 Vilniaus valstybiniame komerciniame banke, kodas 260101596. Valiutinė sąskaita nr. 07040274.

Lietuvos tremtinių grįžimo fondas

TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDO PAREIGŪNAI

Tremtinių grįžimo fondas buvo įsteigtas 1992 m. liepos 23 d. Lietuvos respublikos Aukščiausios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio potvarkiu 32 nr.

Tremtinių grįžimo fondo pradžia sudarė Brazilijos lietuvių auka (2106 JAV doleriai).

1992 m. liepos 29 d. Lietuvos respublikos Aukščiausios tarybos prezidento nutarimu buvo patvirtinti tremtinių grįžimo

fondo, kaip labdaringos institucijos, nuostatai.

Tremtinių grįžimo fondo valdyboje yra penki nariai:

1. Nijolė Ambrazaitytė — buvusi Krasnojarsko krašto Igarkos tremtinė, dabartinio Lietuvos seimo narė.

2. Balys Gajauskas — buvęs rezistentas, daugelį metų iškalėjęs sovietiniuose kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas, Lietuvos respublikos seimo narys.

3. Vytautas Raščius — 1941 m. birželio 14 d. Altajaus krašto tremtinys. Profesija — buhalteris.

4. Petras Tumonis — 1941 m. birželio 14 d. tremtinys. Profesija — statybininkas.

5. Vytautas Cinauskas — 1941 m. birželio 14 d. Altajaus krašto ir 1948 m. gegužės 22 d. Krasnojarsko krašto tremtinys.

Tremtinių grįžimo fondo valdybos pirmininku, įsteigus Fondą ir patvirtinus įstatus, išrinktas Vytautas Cinauskas, išdininku — Vytautas Raščius.

1993 m. gruodžio 8 d. Lietuvos respublikos Teisingumo ministerija įsakymu nr. 256-VO, vykdanč Lietuvos respublikos vyriausybės 1993 m. liepos 27 d. nutarimą nr. 568, perregistravo Tremtinių grįžimo fondą ir patvirtino naują jo įstatų redakciją.

Tremtinių grįžimo fondo adresas: Jakšto 9-117, 2600 Vilnius, Lithuania. Tel. 62 96 13, faksas — 223432.

Vytautas Cinauskas, TGF valdybos pirmininkas

Tremtinių mokykla Vilniuje

Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių namai" yra įsteigta 1990 m. spalio 1 d. Mokykloje mokosi lietuvių kilmės vaikai, gyvenantys už Lietuvos ribų. Tai tremtinių, politinių kalinių bei kitais keliais palikuonių Tėvynę lietuvių vaikai.

Mokyklos tikslas — išmokyti atvykusius į Lietuvą lietuvių kalbos, supažindinti su Lietuvos istorija, kultūra, papročiais.

Mokykla išleido jau tris abiturientų laidas. Beveik visi studijuoja, gyvena arba dirba Lietuvoje. Kai kurių mokinių tėvai irgi sugrįžo į Lietuvą.

Nuo pat pirmųjų dienų mokyklą remia bei globoja Tremtinių grįžimo fondas. Jis daug lėšų skyrė mokinių kelionėms į namus per atostogas. Apmokėtos 43 mokinių kelionės į Tomską, Novosibirską, Krasnojarską, Sočį, Altajaus kraštą, Sankt-Peterburgą, Moldovą.

Tremtinių grįžimo fondo pirmininko gerb. Vytauto Cinausko rūpesčiu mokyklą pradėjo globoti ir Maltos ordinas. Šiuo metu maltietė Dagmar Ručys iš Hamburgo kviečia vokiečių šeimas globoti mokyklos mokinius. Jau yra globojami 32 mokiniai. Jiems žadama mokėti po 20-30 DEM pašalpą kiekvieną mėnesį. Ponia Dagmar Ručys turi ir kitokių sumanymų, kaip padėti mokyklai.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, naukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Pirmieji žingsniai į laikraščius

IGNAS MEDZIUKAS

Dar būdamas vaikas, besimokydamas I ir II klasėje Lietuvoje, mėgdavau skaityti laikraščius ir sužinoti, kas vyksta krašte ir už jos ribų. Retkarčiais nusipirkdavau tuo metuėjusį dienraštį "Laisvė". Pradėjau galvoti, kad ir aš galėčiau šį tą parašyti. Mano senelis prenumeruodavo Šv. Kazimiero draugijos leidžiamą savaitraštį "Vienybė". Kai buvau ketvirtoje ar penktoje klasėje, paskaitęs, kas tenai rašoma, pasiryžau ir aš parašyti porą ilgesnių korespondencijų, kurias pasiunčiau "Vienybės" redakcijai, pasirašydamas slapyvardžiu Ignas Medelis. Labai apsidžiaugiau pamatęs jas išspausdintas laikraštyje.

Tada ėmiau rašinėti ir kitiems laikraščiams: Marijampolėjeėjusiam "Šaltiniui", Telšiuose — "Žemaičių prieteliui", Kaune — "Sargybai". "Šaltinis" spausdino mano korespondencijas ir trumpus rašinėlius. Kai būdavo suminimi bendradarbiai, "Šaltinio" redakcija paminėdavo ir mano kaip kultūrininko pavardę.

"Žemaičių prieteliui" siuntinėdavau įvairaus turinio straipsnelius. Redaktorius kun. Petras Maželis (vėliau vyskupas) juos spausdindavo dažniausia vedamaisiais. Prisimenu, vienas mano straipsnis labai supykė bolševikuojantį Mečislavą Gedvilą, kuris tada savo redaguojamame "Žemaičio" savaitraštyje mane smarkiai puolė. "Žemaičių prieteliuje" kiti mane gynė.

Blaiivybės klausimais bendradarbiau "Sargyboje". Kartą buvau pagirtas už tikrai vykusį straipsnį "Nuodai gražių reklamų priedangoje".

Kaip atlyginimą už bendradarbiavimą redakcijos man siuntinėjo nemokamai savo laikraščius. Gimnazijoje savo draugų buvau vadinamas "publiceistu".

Kai atvykau į Kauną studijuoti, žinojau, kad kai kurie laikraščiai už straipsnius moka honorarą. Parašiau straipsnį apie Fredoje prie laužo be-

siildančius gerai nusiteikusius čigonus ir pradedančio universitete studento vargus. Pasirašiau slapyvardžiu Ignas Perkūnas. Straipsnis nunešiau populiaram gatvės laikraščiu "Dienos naujienos". Kai pamaciau išspausdintą, nuėjau atsiimti honoraro. Redaktorius man pasakė, kad jie galėtų man atlyginti honoraro sąskaiton savo išleistomis knygomis.

— Kokias knygas galėčiau gauti? — paklausiau.

— "Nuodėmių gatvė", "Pre-latas Olšauskas", — atsakė redaktorius J. Beleckas.

— Še tau ir honoraras! — pagalvojau. Suvokiau, jog ne ten esu patekęs, pasakiau "ačiū" ir išėjau pro duris. Daugiau šiam laikraščiui, žinoma, nerašiau.

Daugiausia bendradarbiau žurnale "Mūsų Vilnius". Įsigijau lenkų-lietuvių kalbos žodyną ir vesdavau diskusijas su Vilniuje leidžiamais lenkų laikraščiais. Reikėjo atsiliepti ir į pabėgusio las lenkus nusikaltėlio Kaupo svaiojimus, kuris, kalbėdamas per Vilniaus radiją, ne kartą mane ir kitus buvo iškoliojęs. Redaktorius Vincas Uždavinys mokėdavo už eilutę po 10 centų. Žinoma, tokiems žymies žurnalistams, kaip dr. Juozui Purickiui ir Matui Šalčiui buvo mokama žymiai daugiau.

Bendradarbiau ir kituose laikraščiuose. "Šventadienis" išspausdino mano ilgą apybraižą apie Varėnos sanatoriją. "Tenai, kur auga kilogramai".

Kai "Kariui" parašiau apie visuomenės ir kariuomenės santykius, straipsnis buvo idėtas šiame žurnale vedamuoju, gavau 30 litų hororaro. Man, kaip studentui, tada buvo netik didelis pinigais, nes galėjau visą mėnesį studentų valgykloje valgyti sočius pietus, bet ir pasididžiavimas — pasijutau esąs žurnalistas.

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Lietuvoje užaugintas kanadiškas moliūgas, ant kurio sėdi Dalytė ir Juozukas

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas. • Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida. • Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą. • Važiuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigų pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$	\$
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.
Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905 643-3334, fax 905 643-8980

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų

taip pat

automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.

Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti (416) 537-8648

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

“Pašaukė mane...”

Leidiny, kuris turėtų dominti kiekvieną lietuvį, nes tai atsiminimų forma parašyta biografija pasaulinio žmogaus – KAROLIO VOITYLOS, tapusio popiežiumi JONU-PAULIUMI II ir daug nusipelnusio Lietuvai. Knyga išleista prieš ketverius metus, bet aktuali ir dabar, ypač prisimenant jo kelionę į Lietuvą ir laukiant naujos jo knygos vertimo

KUN. K. J. AMBRASAS

Džiaugiesi kiekviena nauja knyga, kaip įmūryta sienoje plyta. Juk su kiekviena nauja plyta auga namas, daugėja butų, atsiranda nauja šventovė... O su kiekvienu puslapiu labiau atsiveria akys, pamatai platesnį pasaulį, daugiau sužinai.

Yra ko džiaugtis ir kun. Mečislavo Malinskio parašyta, “Poligrafijos” 1990 m. išleista lietuvių kalba knyga *Pašaukė mane...* (iš lenkų k. vertė kun. Ričardas Jakutis).

Ši knyga daugeliui ypač galėjo parūpti, kai Lietuvai minėjo pirmąsias Šv. Tėvo Jono-Pauliaus viešnagės metines, kai atsitokėjus nuo pirmųjų įspūdžių imta atidžiau žvelgti į jo paliktus istorinius pėdsakus.

Taigi ir stveri iš Lietuvos bičiulių atsiųsta knyga apie šį dar gyvam esant tapusį legendinį asmenį, pasaulinio garso žmogų, neeilinį Kristaus vietininką Joną-Paulių II.

Imi tą knygą, ir širdis virpa. Juk rūpi jį iš dar arčiau, iš kitos pusės pažinti. Mat svarbiausias šios knygos veikėjas – ne kartą matytas Šv. Petro aikštėje, per audiencijas, su juo kalbėtasi pačiame Vatikane per susitikimus su radijo žurnalistais, privačioje koplyčioje, priėmimų salėse, “Villa Lituania” kieme ir kitur.

Prieš kelionę į Lietuvą visos jo kalbos ir pamokslai daug valandų po žodelį, sakinį laisotos. Apie jas kalbėta ne tik su amžiną atilį kun. Vincu Pupiniu ar kun. Lionginu Virbalu, anuomet studijavusiu Romoje. Ne kartą ranka ir kompiuteriu tie protingi, dažnai net ritmiški, vietomis maldos

Atsiųsta paminėti

KAZIMIERAS PALČIAUSKAS, 1941-1944 m. Kaune, atsiminimai, 96 psl. ir viršeliai, atskiras nuotraukų bei faksimilų skyrius; spaudai paruošė Ant. Dundzila, Vydūno fondo leidinys, 1994 m. Spausdino M. Morkūno spaustuvė Čikagoje. Tiražas – 500 egz. Kaina nepažymėta.

KALENDORIUS (Lithuanian Calendar) 1995 m., 192 psl. ir viršeliai, dvidešimt pirmoji kasmet Toronto lietuvių pranciškonų Prisišėlimo parapijos leidžiama knyga: kalendoriaus dalis, įvairių spauidinių rinkinys, skelbimai. Paruošė St. Prackapas, tiražas 3000 egz.

SIENINIS KALENDORIUS 1995 m., Prisišėlimo parapijos kredito kooperatyvo leidinys, pasipuošęs spalvota nuotrauka: Kanados lietuviškos Pasaulio lietuvių dainų šventėje. Spausdino Danaitis Associates Inc.

mis perpinti tekstai, teologiniais vingriais, Šv. Rašto citatomis, įvairiomis istorinėmis, kultūrinėmis ir kitomis užuominomis atstotos kalbos, pamokslai perrašinėti, versti ir net į magnetofono juostą savo balsu įkalbėti, kad būtų lengviau Popiežiui suprasti, pajusti lietuvių kalbos dvasią ir prasmę. Po sakinių kitą klijuotas ant specialių lapų itališkas ir lietuviškas tekstas, braukytas, taisytas, kiekvienas žodis pažymėtas kirčio ženkle, kad Šv. Tėvui būtų lengviau perprasti sudėtingą lietuvių k. kirčiavimo tvarką, tarimą, kuris neretai net gimtosios žemės žmogui nėra lengvas.

Nuostabiai rūpestingai, kruopščiai ir kur kas iš anksto – prieš būsimąją kelionę Lietuvon (gal daugiau nei prieš 14-15 mėnesių) Šv. Tėvas atsiuntė į Vatikano radijo lietuvių skyrių pirmuosius savo parengtus pamokslus, kurie pakliuvo į šių eilučių autorius rankas. Jie paskui dar ne sykį ir ne du buvo taisyti, pildyti, peržiūrėti. Pats Popiežius sakė, kad būsimasis kalbas ir kitus tekstus norėjo ne tik išmokyti gerai perskaityti, bet ir suprasti, ką skaito, ką tas tekstas reiškia.

Nuostabaus rūpestingumo, kruopštumo ir atsakingumo šis didis žmogus parodė rengdamasis kelionei į Lietuvą. Čia neįmanoma greitomis visko išvardinti. Todėl neišpasyktytai įdomu buvo paimti į rankas daktaro ir kunigo M. Malinskio lenkiškai parašytą ir į lietuvių kalbą išverstą daugiau kaip 350 puslapių knygą. Neturint greta originalo, sunku visapusiškai įvertinti vertimo kokybę, kai kuriuos kalbos, stilistinius atspalvius. Tačiau šią knygą skaitant gan dažnai dūmės blaškė ir neretai tiesiog akis režė stilistiniu požiūriu nesutvarkyti sakiniai, kai kur šlubuojanti žodžių tvarka, rašybos, korektūros klaidos, šen ten visai neaiški sakinio prasmė. Pasi-taiko nereikalingi, netikslūs, negerai išversti ar transkribuoti žodžiai, redakcinės ir kitos klaidos.

Reikia manyti, kad “Montadori” išleista knyga “Peržengti vilties slenksčių”, parašytą paties Jono-Pauliaus II, Tikėjimo kongregacijos prefekto kard. J. Ratzingerio 1994. X. 19 pristatytą ir jau beveik 40 šalių daugelio milijonų egz. tiražu pasirodžiusią, irgi kas nors išvers lietuvių kalbon ir rūpestingiausiai išleis.

Klaipėdos teatras. Jo kolektyvas ruošiasi sutikti 175-erių metų sukaktį 1995 m. sausio 1 d.

Nuotr. Alf. Laučkos

Šimtas devynioliktasis “Į laisvę”

Aktualūs straipsniai • Žurnalas neketina bėgti iš JAV į Lietuvą

ALFONSAS NAKAS

1994 m. lapkričio pradžioje skaitytojų pasiekė Juozo Baužio redaguojamo Lietuvių fronto bičiulių (LFB) žurnalo 119-tas numeris, skliausteliuose pažymėtas dar ir 156 (nes pirmieji 37 numeriai išleisti nacių okupacijos metu Lietuvoje). Jis – lygiai 80-ties puslapių.

Pastabas pradėsiu ne nuo vedamųjų, kaip tai darydavau kitais kartais, bet nuo dviejų red. Juozo Baužio reportažų žurnalo beveik gale. Pirmuoju trumpu reportažu aprašoma trečioji Į laisvę fondo studijų savaitė, įvykusi Mastačiūose, Kauno pašonėje, 1994 m. liepos 20-24 d.; antruoju skaitytojas supažindinamas su JAV bei Kanados LFB suvažiavimu JAV, Mičigano Dainavoje, įvykusi 1994 m. rugpjūčio 21-27 d.d. (pastarasis surengtas 38-tą kartą, rodos, pamečiui, be spragų, tik ne visada Dainavoje). Abiejų suvažiavimų paskaitos – šis “IL” numerio kraujas. Pati geriausia medžiaga atsiųsta iš Mastačių. J. Baužio reportažų priminys, nebeaiškinis, kad tai paskaitos, skaitytos ten ir ten. Ta proga priminsiu, kad tokiu būdu žurnalui geros medžiagos surandama. Seniai praėjo laikai, kad žurnalams kas medžiagą siųstų pagal užsakymą, nes niekas nebenori rašyti tik už “ačiū”.

Pirmas trumpas, vos 6 psl., Broniaus Kuzmicko rašinys “Vieneri Lietuvos metai / 1993 vasara – 1994 vasara”, yra to laikotarpio Lietuvos įvykių apžvalga. Pradžioje suminėti keli teigiami dalykai: rusų kariuomenės išsidanginimas, sutartis su Lenkija, įsijungimas į Atlanto sąjungą, Šv. Tėvo vizitas. Paskui – neigiamybės: Lozoraičio nušalinimas, lėti žingsniai į pasaulinę rinką, tremtinių negrąžinimas, o sugrįžusių engimas, kriminaliniai nusikaltimai, tesėtvarkos pakrikimas ir t.t. Tų neigiamybių baisiai daug, ir jos visos siaubingos. Didžiausi kaltininkai – LDDP, bet nepa-glostoma nė opozicija. Klaičiu skaityti, nes įvykiai ir padėti piešama realistiškai, be užglostymų.

Labai įdomus Kęstučio Girniaus rašinys “Konfrontacija dėl principų išsižadėjimo”. Autorius giliai žvelgia į komunistinio kolaboranto dilemą, ją svarstydamas iš visų pusių. Jis nevengia minėti visiems žinomų pavardžių, pradedant Vincu Mykoliaičiu-Putinu, baigiant Algirdu Brazausku. Kolaborantams, kurie krauju nesuštepė rankų, jis nesidūlo griežtų bausmių, bet siūlo bent kurį laiką juos laikyti atokiai nuo reikšimosi viešame valstybės gyvenime. Lygiai smerkia oportunistus ir karjeristus (pastarųjų klasišku pavyzdžiu nurodo Liudą Girą).

Iki ašarų jaudina Nijolės Gaškaitės rašinys “Nepriklausoma Lietuva: partizanų vizija ir tikrovė”. Rašo kondensuotai, su taikliomis laisvės kovotojų minčių citatomis. Pasakoja apie partizanų apygardų veiklą, pradėtą 1945 m. Kaip jų stengiasi būti teisingais, ką iš ūkininkų paėmus išduodant pakvitavimus, pažadant atsilyginti, kai tėvynė bus laisva. Tikintis, kad okupacija bus trumpa, ruošti vis-

pusiško valstybės gyvenimo bruožai. Sudarinėti kovotojų sąrašai, daromos nuotraukos. Net vos raštingų kaimo bernelių rašyti dienoraščiai. Archyvai labai stropiai telkti ir slėpti tik kuriam vienam asmeniui težinomos vietose, dažniausiai po žeme. Pradžioje tikėta tremties vyriausybės (turbūt VLIKo?) greitu grįžimu ir stropiai sektos užsienio žinios. Šit liūdno tikrovės činitas:

“(...) Aukštaitijos partizanai pasakojo, kaip džiūgavo jų būrys, pasiklausęs užsienio žinių. Tik vadas Antanas Žilys – Žaibas susimąstęs žvelgė į besilinksmiančius kovotojus. Tačiau ir jis, nenorėdamas drumsti nuotaikos, pasakė: geriau pasimokykim rikiuotės. Grįš iš užsienio vyriausybė, ar mokėsime jai atiduoti pagarbą?” Kitur autorė cituoja bunkerioje žuvusių partizanų poetės Dianos Glemžaitės “Mes mokėsime numirti” eilėraščio posmą. Beje, 1994 m. vasarą apie D. Glemžaitę šį tą sužinojau ir gavau jos poezijos knygą. Jeigu kas kitas, nepasiskubins manęs aplenksti, už poros mėnesių bandysiu šį tą parašyti.

Egidijus Vareikis savo referate ryškina skirtumus tarp tikros demokratijos, praktikuojamos Vakarų šalyse, ir “demokratijos” Lietuvoje bei kituose pokomunistiniuose kraštuose. Kai tikrose demokratijose pozicija ir opozicija konkuruoja, tai po-sovietinėse “demokratijose” valdžioje esančios partijos ir opozicijos grupuotės kovoja.

Virgis Valentinavičius pateikia Lietuvos opozicijos vaizdą. Jame randame septynis partijas bei sąjungas, už kurias rinkimų metu buvo balsuota. Tarp jų reikšmingiausia Lietuvos krikščionių demokratų partija arba LKDP, už kurią 1994 m. liepos mėnesį būtų pasisakę 12.3% balsuotojų, o menkiausia – Lietuvos tautininkų sąjunga, verta tik 1.6% balsų. Kitų neminėsiu dėl vietos stokos. Pateikiama kiekvienos minėtų partijų analizė. Įdomus, informatyvus rašinys!

Taip norėtus. . .

Ateinu
Į vakarą, į vėją
Atlapota, alkana
Širdim.
Metų kelias
vis labiau trumpėja
Ir diena
Lygiuojasi su naktim.

Po karštos dienos,
Po saulės gaisro
Vienas noras –
Apsiliet vėsa,
Į namus
Senus pareiti,
Kur negėsta
Židinio šviesa.

Kur ugniakuras
Per dieną plaikstos,
Kvepia duona
Ir beržų sula,
Liepų medumi
Kiekvienas vaistas
Ir suminta molio
Skambančia asla. . .

Ramybė

Patekė su saule,
Ryto vėju,
Su lietus lašeliais
Debese.
Šviečiančios tavęs
Šią valandą ilgėjaus,
Tu palaimos šypsni
Guodžiantis esi.

Virš plačių laukų
Bekraštės erdvės,
Vėjo gūsis
Balzganam takė,
Vėstančios tavęs
Norėjus atsigerti,
Apsigobus skaudžiai
Vienatvė.

Tu – mana erdvė,
Šilti pavėšiai,
Pakilimas, skrydis
Ir gėla sunki,
Atradimų laukas,
Į kurį skubėjusi,
Be tavęs
Visi jausmai menki. . .

Valerija Vilčinskienė,
Lietuva

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Ateitininkų “Giedros” korporacija, atgaivinta Čikagoje 1954 m., yra įsteigusi 500 dolerių premiją, kuri paskiriama lietuvių moterims, pasižymėjusioms krikščioniškųjų idealų puoselėjimu. Premijos mecenatas – čekagietis prel. dr. Juozas Prunskis. Siematinė jau penktoji premija paskirta Nekaltai Pr. Marijos seselių vienuolijos narei dr. Albinai Pajarskai-tei, federacijos “Caritas” generalinei sekretorei Lietuvoje.

Poetas Laimutis Švalkus, gimęs 1919 m. liepos 26 d. Zarasų krašte, Žaliųjų lankų kaime prie Salako, mirė Britanijos Northampton 1994 m. lapkričio 11 d., sulaukęs deimantinės amžiaus sukakties. Palaidotas lapkričio 17 d. iš Northamptono katedros vietinėse kapinėse. Trumpame pranešime Vilniuje leidžiamame “Europos lietuvių” rašoma, kad laidotuvių apeigas atliko lietuvių kunigas, bet nepateikiama pavardė. Tose apylinkėse religinėmis paslaugomis lietuviams turbūt labiausiai rūpinasi anglų parapijos dirbantys kan. Valentinas Kamaitis. Velionies kūrybinį palikimą sudaro eilėraščių rinkiniai “Širdies nuolaužos” (1966), “Dienų sūkuriuose” (1968), pernai Lietuvoje išleistas trys knygtelės “Miglotų dienų sūkuriuos”, “Pasakų metai” ir B. Žalalankio slapyvardžiu parašytas “Dėdė Baltazaras”.

XXXII-jam šiemetiniam savitrašio “Dirva” novelės konkursui buvo numatytos dvi premijos: pirmoji – 500 dolerių, antroji – 300. Jų nuolatinis mecenatas yra jau miręs Simas Kašeliūnis, premijoms skirtą kapitalą testamentu palikęs tvarkyti korporacijai “Neo-Lituania”. Vertintojų komisiją sudarė pirm. prof. Danguolė Tamulionytė, nariai prof. Jolita Kavaliūnaitė ir žurnalistas Antanas Dundzila. Iki š. m. spalio 1 d. “Dirvos” redakcija Kivlande gavo ir vertintojams atidavė dvyliką slapyvardžiais pasirašytų novelių: 1. Anulyno – “Ir kas galėjo pagalvoti”, 2. Dagilios – “Balta varna”, 3. Dževečkos – “Isakymas pamiršti”, 4. Klajūnės – “Staigus posūkis”, 5. Palkaičio – “Paskutinė žūtis”, 6. Rato Piligrimės – “Atleisk, o Viešpatie, nužemintiesiems”, 7. Savicko – “Prospero knygos”, 8. Saulės – “Motinos dalia”, 9. Senelio – “Punios šilė”, 10. Šilinio – “Valkata Ahasferas”, 11. Vaidilos – “Meilės jėga”, 12. Varnagorio – “Regina”.

Jas atsiuntę dvyliką autorių: aštuoni iš Lietuvos, trys iš JAV ir vienas iš Kanados. Atrodo, konkursinės novelės buvo silpnokos. Mat vertintojų komisija, atsisakiusi pirmosios premijos, paskyrė tik dvi antrąsias. Atplėšus slapyvardžių vokelius, paaiškėjo, kad antrąsias premijas po 300 dolerių laimėjo vilnietis Remigijus Misiūnas už novelę “Isakymas pamiršti” ir kalifornietis Andrius Norimas (Mironas) už novelę “Punios šilė”.

Filatelistų draugija “Lietuva” savo XXV-ąją parodą, angliškai pavadintą LITHPEX XXV, 1994 m. spalio 21-23 d.d. surengė Čikagoje, Lietuvių jaunimo centro žemutinėje salėje. Šiai tradicinei parodai buvo sutelkta šešiolika įvairių rinkinių, suskirstytų į keturias grupes, apimančias Lietuvos, kitų valstybių bei teminius pašto ženklus ir numizmatiką. Ketvirtąją numizmatikos grupę, mirus žymiam lietuvių numizmatikui Jonui Augustiniui, dabar jaučiama didelė spraga. Ja T. Kosciūškos atminimui išleistas medalių bandė užpildyti čekagietis Chester A. Schaffer. Iš Lietuvos parodoje dalyvavo kauniečiai filatelistas Henrikas Kebeikis su Lietuvai skirtais Sovietų Sąjungos pašto ženklais, primenančiais jo suskaičiuotus 18.153 sovietinės okupacijos dienas, ir vilnietis Antanas Šaikalys. Didžiąją parodos premiją vertintojų komisija paskyrė Algirdui Ruzgii (Woodhaven, NY). Aukso premijas laimėjo numizmatikas Chester A. Schaffer (Čikaga), filatelistas Steve Ivanauskas (Čikaga), Fred W. Baumgartner (La Grange, IL), Vito S. Lukoševičius (Itasca, IL), sidabro – Fred W. Baumgartner, Kęstutis P. Devenis (Waltham, MA), bronzos – Henrikas Kebeikis (Kaunas), Antanas Šaikalys (Vilnius), Yaro Markewycz (Čikaga), Stepas Galinis (Čikaga), Kęstutis P. Devenis ir Čikagos lenkų filatelistų draugija (Polonus Philatelic Society).

Dail. Loretos Valienės liturginių drabužių paroda, skirta popiežiaus Jono Pauliaus II pirmosioms apsilankymo Lietuvoje metinėms, surengė Šv. Ignaco šventovė Šiauliuose. Ji yra baigusi Šiaulių pedagoginio instituto dailės fakultetą, dabar jam dirbanti dėstytoja. Laisvalaikiais dail. L. Valienė kuria kuklesnius, lietuviškesnius religinių drabužių rinkinius, jiems panaudodama lietuviškas medžiagas – natūralų ir baltintą liną, vilnelę ir pusvilnelę. Kiekvieną jos rinkinį sudaro keturi arnotai, keturios stulos ir alba.

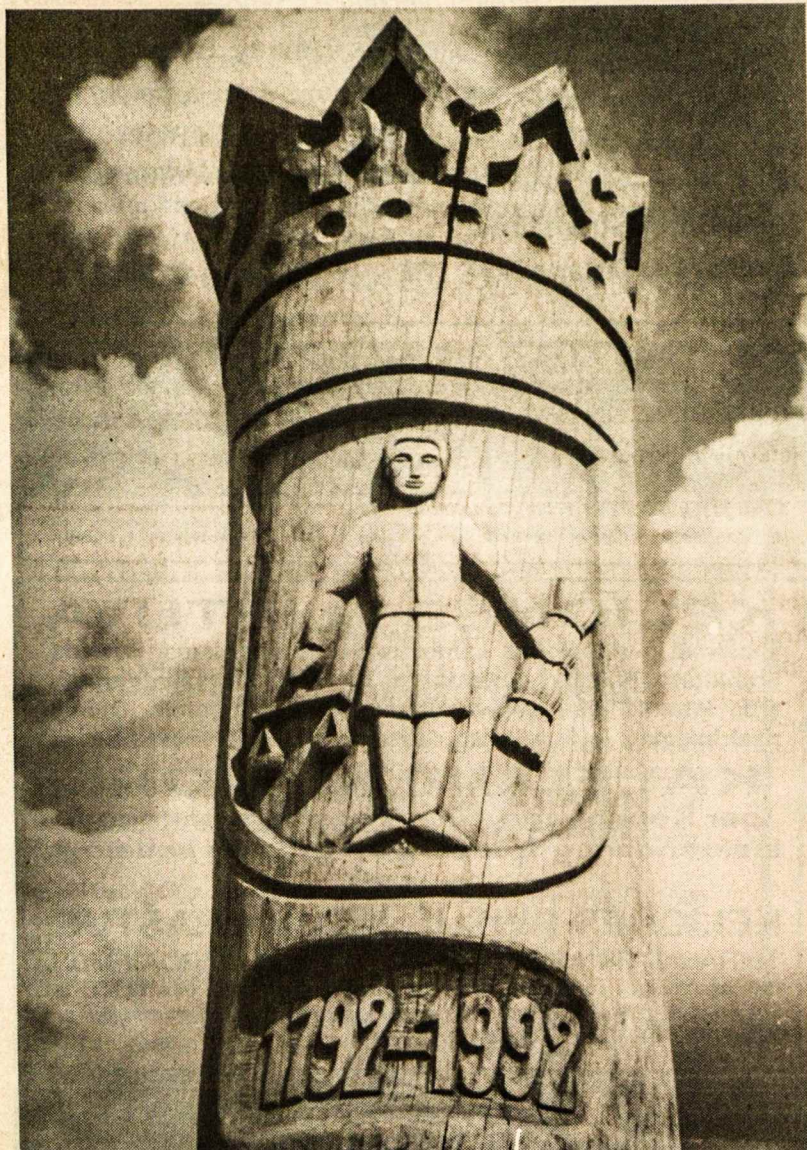
Lietuvių kalbos instituto dialektologų ekspedicija jau kelias vasaras yra tyrusi žemaičių kalbą atokiame Skuodo rajone. Pasi-naudojant išvaikšiotose Alek-sandrijos, Lenkimų, Sačių, Skuodo apylinkėse sukaupta medžiaga, bus paruoštas Mosėdžio tarmės žodynas. Šią vasarą buvo užrašomi žodžiai Daukšų apylinkėje, užpildysiantys tarmių sąvokos anketą. Ekspedicijos dalyviai aplankė Žalgrių, Sekų, Mikulčių, Kernų, Šakalių, Tauzų, Udralių ir Daukšų kaimus. Ekspedicijos dalyvis Edmundas Trumpa tebsi, kad skaudžiųjų šnektose beveik kiekvienas sakiny turi žodžių, kuriuos galima laikyti kalbine vertybe.

Pernai paskelbtą geriausio 1993 m. bibliotekininko konkursą, turėjusį devynis pasiūlytus kandidatus, laimėjo Pasvalio centrinės bibliotekos direktorė Vida Žilinskienė. Ji yra rokiškietė, šios specialybės darbą pradėjusi savame krašte, o vėliau tryluka metų vadovavusi Pasvalio centrinei bibliotekai. Metinis geriausio Lietuvos bibliotekininko konkursas buvo surengtas pirmą kartą. Lietuvos bibliotekininkų draugijos taryba laureatės vardą Vidai Žilinskienei suteikė Vilniaus universiteto bibliotekos P. Smuglevičiaus salėje.

Jurgis Talmantas, lietuvių kalbos pedagogas, vadovėlių ir žodynų autorius, literatūros vertėjas, miręs Kaune 1955 m. rugpjūčio 18 d., gimė 1894 m. spalio 18 d. Stančiūnuose, dabartiniam Klaipėdos rajone. Jo šimtoji gimimo sukaktis Vilniuje paminėta literatūros paroda Martyno Mažvydo bibliotekoje. Ši paroda lankytojams priminė pedagoginį velionies darbą Kauno jėzuitų ir kitose gimnazijose, 1935 m. su kitais išteigta Lietuvių kalbos draugija, 1933-36 m. redaguota “Gimtąja kalba”. Parodoje taipgi buvo išstatyta J. Talmano su A. Viskanta paruošta “Visuotinės literatūros chrestomatija”, jo lietuvių kalbos vadovėlių pradžios mokyklai. Lankytojų laukė ir jo vokiečių-lietuvių bei lietuvių-vokiečių kalbų žodynai, paruošti su A. Scholtzu ir K. Fulstu, Š. Pokario metais J. Talmantas dirbo vertėju ir redaktoriumi Lietuvos enciklopedijų bei žodynų ir literatūros kūrinių leidyklose. Giliausia darbo vagą velionis paliko gerai lietuvių kalbon išverstas G. Hauptmano, A. Čechovo, V. Šekspyro, B. Kelermano, J. Verno, I. Krylovo bei kitų tarptautinių klasikų kūrinius.

Kauno dramos teatre spalio 29 d. Keturakio “Amerika pirtyje” paminėtos dvi šios komedijos sukaktys – jos gimimo šimtmetis ir pastatymo šiame teatre dvidešimtmetis. Prisiminti jau mirę spektaklio kūrėjai – rež. V. Lencevičius, aktorai R. Vitkauskas (Bekampis), A. Mackevičius ir V. Eidukaitis (Piršliai), A. Barčas (Vincė). “Amerikos pirtyje” spektakliai 1989 m. atnaujinti Faibicką vaidinusio L. Zeldiaus iniciatyva. Agotą tebevaidina asmeninės sukaiktės su-laukus aktorė Milė Šablauškaitė. Bekampienės vaidmenį atlieka R. Varnaitė ir D. Strakšytė, Faibicko – A. Tarasevičius ir L. Zeldius, Piršlio – V. Vaičekauskas ir V. Žirgulyš. Kauno dramos teatras su Keturakio “Amerika pirtyje” yra keliskart apkeičęs visą Lietuvą. Šią komediją turi nufilmavusi Lietuvos televizija. Tačiau jos spektakliams Kauno dramos teatre niekada netrūks žiūrovų. Abiejų sukaiktų proga Vytauto Didžiojo universitete buvo surengta “Amerikos pirtyje” pjesės ir spektaklių istorijai skirta teorinė konferencija, į kurią įsijungus vyriausios Lietuvos teatro istorikams V. Makniui ir A. Vengriui. Jie taipgi stebėjo sukaiktis skirtą spektaklį Kau-no dramos teatre ir sveikino jo atlikėjus.

V. Kst.

Vabalninke, senojoje turgaus aikštėje, pastatytas stulpas primena prieš 200 metų gautas miesto teises. Herbe pavaizduotas žmogus, laikantis svastyklės ir linų pundelį

Nuotr. Alf. Laučkos

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.75%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 6.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 6.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.50%	1 metų 8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.25%	2 metų 8.50%
1 metų GIC-met. palūk. 6.50%	3 metų 9.00%
2 metų GIC-met. palūk. 7.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 7.50%	1, 2 ir 3 metų 6.50%
4 metų GIC-met. palūk. 7.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 8.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP. 3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 8.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VEŠINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, istaigų ir vasarnamių

- statybos darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas
- prieklauskos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • nuosavybės priežiūra. • 18 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas • Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

DR. REMIGIJUS GAŠKA, Lietuvos atstovas prie 1996 m. olimpiados Atlanto rengimo komiteto, ŠALFAS-gos suvažiavime Klivlande 1994 m. lapkričio 12 d. daro pranešimą apie pasiruošimo darbus priimti ir globoti Lietuvos sportininkus olimpiados metu Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Metinis ŠALFAS suvažiavimas

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

1996 Atlantos olimpiada. Atvykusio į suvažiavimą Lietuvos atstovo Atlantos olimpiados rengimo komitete dr. Remigijaus Gaškos pranešimas buvo visų su dmesiu išklaušytas. Jis palietė pasiruošimo darbus – kaip geriau susiorganizuoti ir priimti Lietuvos sportininkus į šią pasaulio daugiausia dėmesio turinčią sporto šventę.

Remigijus Gaška, šiuo metu gyvenantis Teksaso(Texas) valstijoje, yra buvęs krepšininkas, sporto darbuotojas, ŠALFAS krepšinio komiteto vadovas, Garbės teismo pirmininkas, P. Amerikos ir Australijos išvykų dalyvis, vadovas ir teisėjas (tarpt. kategorija). ŠALFAS-gai rekomenduojant, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto – LTOK buvo pristatytas 1996 m. Atlantos olimpiados organizatoriams Lietuvos atstovu. Olimpiados rengėjai prašymą patenkino ir Gaškai suteikė Lietuvos atstovo (atašė) titulą.

Dr. R. Gaškos vykdomas darbas, reikalaujantis pastangų ir profesionalumo, taip pat beveik pilno laiko (5 valandų per dieną nepakanka). Jis sakė turįs padėjėjų. Dail. Tautvydaitė sutikusi būti olimpinio kaimelio atstove ir reikalų tvarkytoja. Jau trys mėnesiai, kai ji yra apmokoma, taip pat yra dar praėjusių FBI patikrinimą. Dar ieškoma dviejų padėjėjų, gyvenančių toje apylinkėje. R. Gaškos pagrindinis padėjėjas yra Juozas Juška, dirbantis federacinėje valdžioje Atlantoje, kuris palaiko gerus ryšius su įtakingais žmonėmis.

Problemos, ir kaip jas išspręsti? Lietuvos sportininkai prašo sudaryti jiems sąlygas atvykti 1995 m. į priešolimpinį žaidimus, prašo juos globoti. Kiekvienos sporto šakos atstovai atvyktų skirtingu laiku. Kitas jų prašymas, kad jie galėtų atvykti dvi savaites prieš olimpinį žaidimus 1996. Liepos mėn. Atlantoje temperatūra siekia 95° F ir daugiau. Jie nori apsiprasti su klimato sąlygomis.

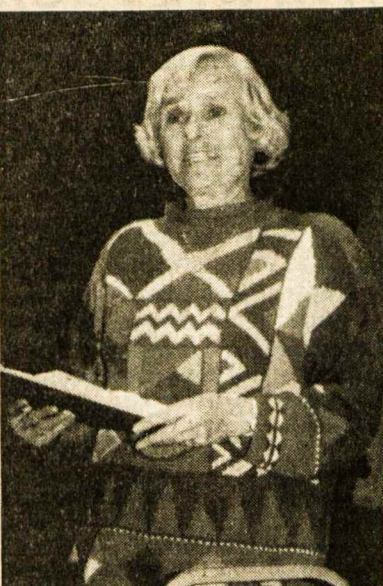
Pagal R. Gašką, jau yra pavykę susitarti su vienu Georgijos miesteliu, kuris apsiėmė globoti Lietuvos sportininkus priešolimpiniam pasiruošimui 1995 ir 1996. Jie sudarytų sąlygas treniruotis ir juos išlaikytų. Gražu, tačiau ir čia atsiranda problema, pvz. dviratinių reikiama velodromų – ten nėra. Džiudo sportininkams reikalingi specialūs matracai ir t.t. Susitarta su olimpinio komiteto, ir jie žada sudaryti reikalingiausias sąlygas treniruotis, tačiau lietuviai turės dalintis paslauga su kitomis komandomis.

LTOK prašo, kad būtų išrūpintas leidimas išleisti pašto ženklų olimpiniais motyvais. Amerikoje šiuo reikalus tvarko du advokatai. Jie domisi, kiek bus už tai atlyginama. Aiškinama, kad ženklų atspausdinimas prisidėtų prie olimpinio idėjų populiarinimo ir t.t. Atrodo, kad toks ženklas bus paruoštas, nors oficialiai nieko apie tai neprašė.

LTOK prašo parūpinti 30 kambarių treneriams, vadovams, globėjams ir pan. Tikimasi daug aukštų svečių iš Lietuvos. Jų priėmimu reikės taip pat pasirūpinti.

Šį mėnesį įvyksta olimpinio komiteto suvažiavimas. Iš Lietuvos atvyksta LTOK prezidentas A. Poviliūnas ir gen. sekretorius P. Statuta. Galutinai bus aptariamas dalyvių skaičius ir kt.

Iškilęs sumanymas olimpiados metu įsteigti lietuvių būstinę "Lit-

ELVYRA VODOPALIENE, Vašingtono LSK "Vejas" pirmininkė, kalba ŠALFAS-gos suvažiavime 1994 m. lapkričio 12 d. Nuotr. Sig. Krašausko

huanian House". lietuvių susirinkimo vieta. Čia būtų lietuvių tautodailės parodėlė, istoriniai, kultūriniai vaizdiniai, prekybos ir pramonės reklama bei kita informacija. Reikia žmogaus, kuris nuolat, bent pusę metų, galėtų šį reikalą organizuoti ir stumti pirmyn.

Daug vilties teikianti pusė – tai paskutiniai įvykiai krepšinyje. Kaip žinome, po Barcelonos šio sporto šakos nasmuko. Šią šaivalę kvalifikaciniam atrankos turnyre į Europos pirmenybes, kurios vyks Graikijoje 1995 birželio mėn., Lietuva išsiko- tuo teisė dalyvauti. Taline laimėta 67:65 prieš Estiją, sekančios (lapkr. 12) prieš Sloveniją 85:82. Šioje atrankos grupėje Lietuva, kaip antroji komanda, kvalifikavosi Europos pirmenybėms. Kaip matoma, pirmas laikotarpis neblogas. Tikėkimės, teisė į Atlantą bus pasiekta taip pat. Minėtoms rungtynėms buvo susirinkę visi krepšininkai, išskyrus S. Marčiulionį.

Rimas Miečius, papildydams dr. R. Gaškos informaciją, pareiškė, kad Pasaulio krepšinio pirmenybių metu Toronte 1994 vasarą jam teko, kaip Lietuvos krepšinio federacijos vicepirmininkui, su šios federacijos pirmininku S. Stonkum ir gen. sekret. A. Ivašausku daug bendrauti, kartu dalyvauti tarptautiniame FIBA posėdyje ir t.t. Jis stengiasi kartu su Pat Torney "Vejo" treneriu Niujorke išskirti Lietuvos krepšinio rinktinę poros mėnesių praktikai su universitetų ir kitų lygų komandomis prieš Atlantos žaidynes.

Lietuvoje spaudai ruošiamas sporto istorija. Devintuoju darbotvarkėje įrašytu klausimu – "Lietuvos sporto istorija" pasisakė Sigitas Krašauskas. Buvo chronologiškai nuo pradžios iki pabaigos prisiminimas dialogas su leidejais Lietuvoje. Kaip žinoma, ruošiamai knygai išsivijios sportinė veikla jau buvo aprašyta pačių leidejų. Susipažinus su turiniu, mums tai nebuvo priimtina. Po beveik penkerius metus trukusių kalbų su ilgakomis pertraukomis, leidejams pageidaujant, kad mes patys aprašytume tą mūsų veiklos laikotarpį, darbas pagaliau atliktas ir išsiųstas Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento generaliniam direktoriui Vytui Neniui. Tai labai glaus-ta (buvome ribojami su vieta) Sigito Krašausko kompiuteriu paruošta apie 100 psl. apžvalga su nuotraukomis "Išsivijios lietuvių sportas 1944-1994" (Vakarų Vokietija, JAV ir Kanada).

Sąjungos sporto fondo reikalais kalbėjo Rimantas Sonda. Jis perskaitė fondo pirmininko Pr. Bernecko raštišką pranešimą. Pr. Berneckas dėl pablogėjusios sveikatos pats į suvažiavimą neatvyko. Naujo nieko, ir nutarimų šiuo klausimu nedaryta.

Einamuosiuose reikaluose vėl sugrįžta prie Garbės teismo rašto (ne skundo, kaip A. Rugienius aiškino), kuriame buvo keliamas klausimas dėl centro valdybos kadencijos. Kadangi tuo klausimu anksčiau aiškintasi, tolesnės eigos šiame suvažiavime pirmininkaujantis nesuteikė.

Toliau sekė visa eilė pranešimų (žodžiu bei raštu) apie veiklą apygardose, sporto šakų komitetuose ir pačiose sporto šakose. Palietė centro valdybos pirmininko ir išdininko pranešimai. Pirm. Audrius Šileika kalbėjo, kad Lietuvoje ruošiamos spaudai "Lietuvos kūno kultūra ir sportas" knygos mūsų dalis, liečianti išsivijios veiklą Vokietijoje, JAV ir Kanadoje nuo 1944 iki 1994, jau paruošta Sigito Krašausko. Centro valdybos ryšiai knygos reikalais paskutiniu metu buvo palaikomi su Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento gen. dir. Vyt. Nėniumi. Šileika kalbėjo apie jaunųjų ir jaunių sėkmingas varžbas krepšinyje bei leng. atletikoje, slidinėjime ir t.t. V. J. PLS žaidynių slidinėjimo varžybas vyks Kanadoje. Greta Lietuvos slidininkų, tikimasi jų iš Australijos, JAV-bių ir kitų kraštų. Susirūpinama kelia vyrų ir vyresniojo amžiaus sportininkų varžybose mažėjantis dalyvių skaičius. Apgailėtina, kad ir vyrų senjorų krepšinio varžybas Hamiltone 1994 m. užsiregistravusių tirs JAV-bių komandos neatvyko ir apie tai rengėjams laiku nepranešė. Šių pirmenybių organizatoriams, kuriems vadovavo "Kovo" pirm. Arvydas Šeštokas, toks pasielgimas atnešė net finansinės žalos. Toliau pirmininkas pareiškė, kad kai kurių klubų praktika-vimas, ypatinai jaunūčių klase, įjungti ne lietuvių kilmės žaidėjus, turės būti sustabdytas. Baigdamas pareiškė, kad sąjungos ateitis priklauso, kaip mes rimtai į tai žiūrėsim. Į sąjungos garbės narius pakeltas Pranas Gvildys iš Niujorko, nusipelnęs sportininkas, ilgametis s-gos darbuotojas.

Izd. Jonas Gustainis kalbėjo centro valdybos izdo reikalais. Pristatė pajamas bei išlaidas. Jis paminė, kad ir šioje srityje reikia reformuoti darbo metodus.

Revizijos komisijos pirm. Vytautas Jokubaitis perskaitė revizijos aktą. Jokių neaiškumų sąjungos finansų srityje nerasta. Jis ir jo padėjėjas Romanas Vodopalas daudgėu kaip 20 metų yra šiose pareigose. Suvažiavimas patvirtino Algio Rungieniaus kandidatūrą JAV LB-nėje, kaip ŠALFAS-gos atstovo, vie-ton kadencijai užbaigusio Pr. Gvildžio. Suvažiavimas baigtas Tautos Him-nu.

Sig.H.

Atletininkų žinios

Moksliečių atletininkų valdybos posėdis įvyko gruodžio 4 d. Buvo ruošiasi ateinančiam susirinkimui.

Tuoį po šeštadienines mokyklos pamokų, gruodžio 10 d. moksliečiai bus vežami į Oakville susirinkimui narės Emilijos Bušinskaitės namuose. Bus parūpinti pietūs. Arūnas Radtkė pristatys temą ir praves diskusijas. Moksliečiai bus parvežami atgal į Torontą apie 3 v.p.p.

Nario mokesčiai (\$10) prašome atsiųsti, į sekantį susirinkimą ir atiduoti išdininkui Tomui Pranaičiui.

Stasio Šalkauskio kuopos Kūčios bus gruodžio 18, 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Kviečiame visus Toronto ir Hamiltono atletininkus dalyvauti. Informaciją teikia dr. O. Gustainienė telefonu 445-4521.

X-XII gimnazijos klasių moksliečiams atletininkams ruošiami žiemos kursai Dainavoje gruodžio 26 – sausio 1 d.d. Juos organizuoja Vytautas Vygantas ir V. Liulevičius. Kursuose dalyvaus kun. E. Putrimas, pas kurį galima registruotis telefonu 533-0621. J.G.-B.

Skautų veikla

• Kalėdų žaidimai – gruodžio 17 d. Renkasi 6 v.v. Lietuvių namuose vyr. skautės, o vyčiai, kandidatės, prityrę skautai ir skautės, jūros budžiai ir gintarės. Jie su kalėdinėmis giesmėmis ir muzika lankys tautiečius. M.

• Auka bei talka lietuviškajai spaudai – parama savajai tautai.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius	7.75%
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.75% už 1 m. term. indėlius	
6.00% už 2 m. term. indėlius	
6.25% už 3 m. term. indėlius	
6.50% už 4 m. term. indėlius	
6.50% už 5 m. term. indėlius	
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
8.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP ir RRIF ind.	

(variable rate)

6.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind. 7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind. 7.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind. 7.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind. 8.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind. 3.75% už OHOSP (variable rate)

3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)

3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000

3.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.50%
2 metų	8.50%
3 metų	8.75%
4 metų	9.00%
5 metų	9.25%

(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų 6.50% (variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrios mortgicijos.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau-pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į LIETUVĄ ir į kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antradien., ir trečiadien. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

"SAMOGITIA" Knygų raišykla

"SAMOGITIA" meniškai ir iš knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SPRINT

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priėmamos kainos, aukšto kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont. Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas,
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus vryklas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarscee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskirai, jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuoju į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamomis oro linijomis. Didelis pasirinkimas. Labai greitai parvežame viešnagėi jūsų gimines iš Lietuvos.

KALĖDINĖ KELIONĖ per Kopenhagą. Nakvynės nereikalingos. Išskrendam gruodžio 20 – grįžtam sausio 4. Teiraukitės!

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS. TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILETŲ IŠPARDAVIMUS. Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Mes patarnaujame pristatydami maisto kompleksus, sudarytus Lietuvoje. Pristatymas (namas per 10 – 14 dienų. Jums atsiųsime Lietuvoje pasirašytą pakvitavimą.

SVENTĖMS SIUNTYNYS nr. 3

Kumpis rūkytas	2 kg	Šokoladas	300 gr
Dešra rūkyta	2 kg	Šokoladiniai saldainiai	1 kg
Sūris olandiškas	1 kg	Apelsinai	2 kg
Sviestas	500 gr	Citrina šviežia	500 gr
Miltai	4 kg	Medus	500 gr
Cukrus	4 kg	Aliejus	3 lt
Ryžiai	1 kg	Višienos sultinys	1 ind.
Kava	400 gr	Marinuota silkė	360 gr
Arbata	200 gr	Prieskoniai	200 gr
Kava pupelių	500 gr	Riesutai skardinėje sūdyti	200 gr
Kava tirpstanti	200 gr		

\$137.00
PRIEDAS "MM": šprotai 5 dėž.; mėsos konservai 500 gr, silkės marinuotos 360 gr, višienos sultinys 1 ind. – \$14.00. PRIEDAS "NN": Asperinas – ASA 325 mg. 200 tabl. import. iš Kanados arba Amerikos – \$5.50

ŽŪRĖTĖS PAGRINDINI SKELBIMĄ 4 psl.

Sutton GROUP

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą, jūs būtinai turite sužinoti "21 svarbių patarimų", nes tai jums sutaupytų tūkstančius dolerių. Norėdami išvengti tolesnių klaidų, prašome kreiptis dėl nemokamos "21 patarimų programos" pas namų pardavimo patarėją ir agentą

RAIMUNDĄ PACEVIČIŲ.

Dėl informacijos skambinti tel. 416 762-4200 Toronte, 905 896-3333 Mississaugoje, 905 524-3899 Hamiltone.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirkščiai įrašė į bendrą sveikinimą ir paukojo "Tėviškes žiburiams": \$50 — Helen ir Kęstutis Norkai, Hamilton, Ont., Albina Stupienė, Jonas ir Zita Didžbaliai, K. B. Čepaičiai, Ona ir Jonas Kirvačiai, Irena ir Antanas Ambraškos, Phoenix, Az.; \$32 — Aldona, Juozas ir sūnus Antanas Petruskai; \$30 — Audronė ir Antanas Kazanavičiai, Stasys Dabkus, Julija ir Leonardas Jakačiai, Hornby, Ont., Danutė Kėkienė ir sūnus Tomas, West Lorne, Ont., Stasė ir Povilas Kanopai, Hamilton, Ont., Juozas Žadeikis ir Z. Martinaitienė, Kostas ir Eugenija Gapučiai, Bothwell, Ont., Ramutė ir Jeronimas Pleiniai, Hamilton, Ont.; \$27 — Vincas ir Erika Sakavičiai, Hamilton, Ont.; \$25 — Vladas Simonaitis, Liuda ir Alfredas Stulginskai, Ona, Vytas, Algis Skrebūnai, Elena ir Jurgis Mažulaičiai, Hamilton, Ont., Ernestas Lengnikas ir D. Kairys, Hamilton, Ont., Ona ir Vladas Česnos, Ancaster, Ont., J. M. Rybiai, Hamilton, Ont., T. A. Sekonai, St. Petersburg, Fl., Antanas Garkūnas, Dundas, Ont., Joana ir Vladas Plečkaitiai, J. K. Dervaičių šeima, St. Catharines, Ont., Jadzė ir Jonas Stanaičiai, Hamilton, Ont., Marija Janeliūnienė; \$24 — Regina ir Stasys Berziniai, Vienna, Ont.; \$22 — Vilijus Wm. Karalius, Welland, Ont.

\$20 — Jonas ir Konstancija Rugai, Stasė ir Mykolas Petruliai, Nijolė ir Jonas Šimkai su šeima, Levutė ir Vladas Pevevičiai, Zigmas ir Tuse Zaleskiai, Pranas Gabrėnas, Petras Čiurlis, Alfonsas Marciš, Elena Draudvilienė, Monika Vaskevičienė, sūnus Juozas ir marta Nijolė, Aldona ir Mėrys Pranavičiai, Janina Pacevičienė, Gražina Balčiūnienė, Aldona ir Linas Čepai, D. P. Jankai ir šeima, Hamilton, Ont., Bronė Jonynienė, Benas ir Vera Cvirkos, Simcoe, Ont., Bronius ir Elena Kišonai, Ona ir Jonas Deveikiai, Hamilton, Ont., L. S. Olekai, Stasys ir Vanda Vaitkai, Albina ir Pranas Augačiai, Liuda ir Jurgis Stungevičiai, Hamilton, Ont., Ona ir Vladas Kezai, Ancaster, Ont., Eleonora ir Antanas Šiškai, Fort Erie, Ont., J. T. Cipariai, Rodney, Ont., Jonas Šeperys, Bronius Bagdonas, Mėrys ir Klara Andruskevičiai, Vincas ir Stasė Radzevičiai, Antanas, Stasė Zimnickai ir sūnus, Aldona ir Mėrys Empakeriai, Aldona ir Vladas Vaitonai, Marta ir Jurgis Trečiokai.

\$17 — Valerija ir Stasys Gudaičiai, Niagara Falls, Ont., \$15 — Ela ir Stasys Kuzmickai, Nėlė ir Martynas Jonasaitiai, Oakville, Ont., Onutė ir Jonas Karalūnai, St. Catharines, Ont., Niša Preibienė, K. B. Žutautai, Andrius, Kristina, Gintaras ir Ričardas Gapučiai, Hudson, Que., Antanas ir Gražina Stankai, Vilma ir Kazys Gapučiai, Irena ir Antanas Patašiai, B. V. Gataveckai ir šeima; \$12 — E. Girėnienė, Aldona ir Petras Dranginiai, Levutė ir Aleksas Andriuliai, Loreta ir Vincas Rutkauskai, Keswick, Ont.; \$10 — V. B. Misevičiai, Vytautas Montvilas, J. Liutkienė, Petras ir Ona Derliūnai, Jurgis ir Petronėlė Ivanauksai, Anastazija Petkevičienė; \$7 — P. Žibūnas.

PADEKA

Šv. Kalėdų proga tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje nusiųsta maisto produktų, knygų, rašomųjų priemonių, drabužėlių, saldumynų ir pinigų.

Aukojo: \$134 — L. A. Stepačiai (Čikaga); \$100 — Toronto Lietuvių namų moterų būrelis, Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis, N.N., V. Demikis, dr. G. Skrinškas, dr. M. J. Uleckas, L. Urbonas, M. Vasiliauskas; \$70 — J. Žabas; \$50 — S.

J. Poška, H. Stepaitis; \$40 — K. Budrevičius, S. V. Paulionis, V. Skrinškas; \$30 — J. Vaškela; \$25 — J. Arštikaitis, B. V. Bireta, G. E. Kuchalskis, S. V. Matulaitis, L. V. Našlėnas, O. Skrebūnas, J. B. Tamulionis; \$23 — B. Abromaitis; \$22 — S. Revienė.

\$20 — A. Abromaitis, E. Ališauskienė, I. Baltakienė, S. Danaitienė, Z. Didžbalienė, I. Kandrotienė, E. S. Kėkštas, O. Krasauskienė, dr. A. Lukienė, E. Lorencienė, J. M. Pargauskas, S. Petryla, V. Poška, dr. J. Rimšaitė, B. Saplys, L. Šatras, L. V. Sendžikas, Č. Senkevičius, E. Šlekys, B. Stalioraitis, G. P. Stauskas, G. Urbonas, R. Žiogarys; \$16 — P. Šimkevičienė; \$12 — A. B. Arūnai.

\$10 — Anapilio knygynas per V. Aušrotą, A. Baltakis, J. Batūrienė, A. J. Bušinskis, S. Čepas, S. O. Dačkai, B. Danaitienė, V. Drešeris, R. A. Grigonai, A. Jagėla, O. Juodišienė, V. Karnilavičius, B. Mackevičius, A. Mašalas, J. Mockus, A. Pūkas, T. Renkauskas, J. Rinkūnienė, A. Rūkas, B. V. Saulėnai, E. Senkuvienė, A. Vaičiūnaitis, S. V. Vaitkus, A. Valienė, B. Vilkus, E. Zakaržauskienė, Z. Žebrauskienė, E. Žolpėnė; \$7 — J. Greičiūnas; \$6 — S. D. Rukšos.

\$5 — J. Augustinavičienė, V. Dubickas, E. Geldutis, J. Hirsh, P. Ivanauskienė, K. Juknevičienė, V. A. Karauskai, W. Kiškūnas, V. Knyvaitė, A. Kuolas, A. Laurinaitis, P. Lukoševičius, A. Mašalas, M. Povilaitienė, A. Ramanauskienė, V. Siminkevičienė, J. Stravinskis, V. N. Tamulaitis, R. Tumpa, A. Zaremaitė, U. Žilinskienė, J. Vaitiekūnaitė, T. Varneckienė; \$4 — L. Balsienė, I. Luomanienė; \$2 — B. Sapijonienė, J. Zabulionis.

Nuoširdi padėka aukas rinkti padėjusiems: B. Abromaitienei, M. Povilaitienei, F. Mockui ir V. Skrinškui. Ačiū už suaukotą drabužėlius: G. S. Kuzmams, L. Pocienei, dr. M. Uleckienei ir Priskėlimo parapijos labdaros sekcijai.

Dėkui Toronto pensininkų klubo mezgėjų būrelio ponioms, kurių rankom numegztį drabužėlių šildys "Lietuvių namų" auklėtinis. Ačiū visiems aukotojams, kurie taip nuoširdžiai parėmė mūsų tautos atžalas.

A. Stepaiteienė, mokyklos "Lietuvių namai" remėjų vardu

KLK moterų draugijos Anapilio parapijos skyrius Mississaugoje, Ont., paukojo \$1000 Tremtinių grįžimo fondui Lietuvoje. Sukauptas lėšas per nuolatinį darbą ir triušą, šios parapijos katalikų moterų draugijos narės šv. Kalėdų proga tiesia pagalbos ranką skurstantiems tremtiniais ir įvertina jų kančias. Jos taip pat remia drabužiais ir maistu visą eilę pavienių šeimų. Nuoširdžiai dėkoja,

KLKM dr-jos centro valdyba A. a. Pijaus Grigo atminimui, užjausdami dukrą Laimą, sūnų Rimą su šeimomis ir dukros a.a. Albinos šeimą, benamių vaikų kaimo "Vaiko tėviškes namai" statybai Lietuvoje aukoję: \$20 A. Buožienė, J. ir Z. Didžbaliai, V. ir T. Gražuliai, dr. P. ir I. Lukoševičiai, M. ir P. Šostakai, J. ir M. Tamošiūnai. Už aukas nuoširdžiai dėkoja,

KLKM dr-jos centro valdyba Paskutinė proga pamatyti savo ir draugų nuotraukas Kanados lietuvių muziejaus parodoje iki gruodžio 11 d.

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Kelionės Kaunan į vieną pusę. Kaina \$630 (kan.) Atostogos paskutinę minutę! Platus pasirinkimas 1 - 2 savaitėm.

Norintiems praleisti

Kalėdas ir Naujus metus

FORT LAUDERDALE \$569

Išvykimas gruodžio 18 d.

Išvyk. iš Toronto 6 v.r.

Atvyk. iš Ft. Lauderdale 9 v.r.

Grįžimas sausio 1 d.

Išvyk. iš Ft. Lauderdale 10 v.r.

Atvyk. į Torontą 1 v.p.p.

LAS VEGAS 3-4 naktys 7 naktys

TIK SKRYDIS \$199 \$199

"SAHARA" \$279 \$329

"STAR DUST" \$329 \$379

"GOLDEN NUGGET" \$379

[skaitant automobilį "LUXOR"]

Kelionė į CANCUNĄ \$439 \$479

Tik skrydis 7 naktys \$129

Kelionės laivais:

Rytinės, vakarinės ir pietinės Karibų salos 7 dienom.

Kaina - pradėdant \$599 (JAV)

7 naktys geriausioje kabinėje "Seawind" laive. Išvykimas iš Arubos į Curacao, Grenadą, Barbados, St. Lucia, Arubą.

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausi lėktuvai.

Skambinkite nedelsdami!

Telefonas 416 533-8443

FAX 416 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

TORONTO MAIRONIO MOKYKLOS

KALĖDŲ DŽIAUGSMAS

1994 m. gruodžio 17, šeštadienį, 9.30 valandą ryto

Priskėlimo parapijos salėje

Kalėdinė programa: muzikinis veikalas "Užburto medžio paslaptis", vaisės, staigmenos, dovanėlės ir KALĖDŲ SENELIS

KVIEČIAMI MAŽI IR DIDELIIII!

Registracija vyksta iki gruodžio 10 d. Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais arba skambinti Birutei Batraks 905 271-1640

Juozui Rovui ir šeimai nuoširdžiai dėkojame už pageidavimą šviesiam vėlonės a.a. Joanos Rovenės atminimui pagerbti skirtas aukas \$750 JAV nukreipti pagalbos fondui "Vaiko tėviškes namai" Lietuvoje.

KLKM dr-jos centro valdyba

Tremtinių grįžimo fondui Lietuvoje aukoję (JAV doleriais): \$300 — Salomėja Idzeliene, Cleveland, Ohio, USA; \$101 — A. a. Albinos Kriaučiūnienės atminimui, G. ir B. Biskis, Clarendon Hills, IL, Gražina Musteikis, Oak Lawn, IL; \$50 — A. a. Broniaus Dirsės atminimui Tomas Lora, Rego Park, N.Y., A. ir R. Česnavičiai, Richmond Hill, N.Y. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja,

KLKM dr-jos centro valdyba

Kanados lietuvių fondui aukoję: \$100 (\$1550) — dr. L.Z. Mockus, Rodney, Ont.; \$1.000 (\$8.400) — Toronto Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvas. KLF už aukas dėkoja.

Norintieji gauti įvažiavimo į Lietuvą nemokamas vizas prašomi kreiptis į KLB valdybos raštinę (1011 College St., Toronto, Ont.), kurioje išduodami pirmosios pasirašyti pažymėjimai, reikalingi konsulatui. **KLB inf.**

Atvitiesymas. "TŽ" 48 nr. J. Raškevičienės straipsnyje "Rudens paroda Anapilyje" išspausdinta, kad "paroda atidare A. Sungailienė. Turi būti A. Augaitienė

Patikslinimas. "TŽ" 46 nr. Anapilio autoaiškės vėjui aukotojų sąrašas yra netikslumas: \$50 aukojų J. M. Astrauskai.

Patikslinimas. "TŽ" 41 nr. aprašyme "Tylūs darbai ir darbuotojai", L.N. rašo: "Šiais metais sulaukėme naujo nario — Gintaro Veselkos". Turi būti Gintaro Nagio.

Paieškojimas

Palikimo reikalų paieškomas Aleksas Barysas, gyvenęs Thunder Bay, Ont. Jei kas apie šį asmenį ką žino, prašoma pranešti adresu: Z. Barysas, 4991 Paisley, Apt. 4, St. Leonard, Que., Canada.

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

#1 KANADOJE

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc. Skambinti bet kuriuo metu
1678 Bloor St. West įstaigos tel. 416 769-1616
Toronto, Ont. M6P 1A9 namų 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

GINTARAS Linksmų ir laimingų šv. Kalėdų!

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9

Tel. 416 604-4400 FAX 416 604-9748

Mūsų darbo valandos: pirmad.-penktad. 10 v.r.-7 v.v.; šeštad. 10 v.r.- 4 v.p.p.

Šv. Kalėdų proga prisiminkite artimuosius Lietuvoje ir šuldykite juos savo gerumu, papuošdami kai kurių iš jų tikrai kuklų stalą jūsų vaisėmis.

Šventinis siuntinys S1 - 22 kg - \$179			Šventinis siuntinys S2 - 14 kg - \$119				
1. Rūkyta dešra	1 kg	450 gr	1. Rūkyta dešra	1 kg	7. Sviestas	1 kg	
2. Rūkyta nugarinė	1 kg	11. Sausos mielės	3 pok.	2. Rūkyta nugarinė	1 kg	8. Tirpi kava	100 gr
3. Rūkytas viščiukas	1 vnt.	12. Saldainių dėž.	2 vnt.	3. Rūkytas viščiukas	1 vnt.	9. Saldainių dėž.	300 gr
4. Daržovių aliejus	2 lt.	13. Švieži bananai	2 kg	4. Daržovių aliejus	2 lt.	10. Švieži bananai	2 kg
5. Cukrus	4 kg	14. Švieži apelsinai	2 kg	5. Cukrus	2 kg	11. Agurkų vyniotinis	1 vnt.
6. Miltai	4 kg	ar mandarinai	2 kg	6. Miltai	2 kg		
7. Sviestas	1 kg	15. Šampanas	1 but.				
8. Tirpi kava	100 gr	16. Agurkų vyniotinis	1 vnt.				
9. Kavos baltintojas	450 gr						

Šventinis siuntinys S3 - 9.5 kg - \$89

1. Rūkyta dešra	1 kg	5. Miltai	2 kg
2. Rūkyta nugarinė	1 kg	6. Tirpi kava	100 gr
3. Daržovių aliejus	1 lt.	7. Švieži bananai	2 kg
4. Cukrus	2 kg		

Siųskite savo paruoštus siuntinius per mus! Siuntiniai laivu išsiunčiami kas antrą trečiadienį (trukmė 4-6 savaitės). Siuntiniai lėktuvu išsina kas antrą penktadienį (trukmė 14-21 dienos). Jūsų siuntiniai apdrausti iki \$100 vertės. Laukiame jūsų!

Mūsų atstovai — Kitcheneryje: Armandas tel. 519 571-9422; Hamilton: Alfredas Zorkus tel. 905 522-9966; London: Jonas Naruševičius tel. 519 657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai tel. 519 468-2163; Montrealyje: Žaklina, Maris Kemzane tel. 514 637-9495.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis. Greitas ir saugus pristatymas.

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masażas ("Craniosacral Therapy")

Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416-530-1070**

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594
(24 valandos)
FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A., M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

įstaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas
adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje
nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA	Nekilnojamas turtas	Nekilnojamo turto įkainojimas
Visi draudos patarnavimai.	Patarnavimai	— mortgičių
Lietuvių kalba patarnauja	visose pirkimo ir pardavimo srityse.	— mokesčių
V. Drešeris ir Rima (Petkutė)	Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerį	— turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį
Drešerienė.		

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS — telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė — telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTONT

Anapilio žinios

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius gruodžio 11, sekmadienį, švęs savo metinę šventę ir 11 v.r. Mišiose dalyvaus su savo vėliava. Po pamaldų bus šventinamas Šv. Jono lietuvių kapinių Kryžių kalne pastatytas koplytstulpis šeimos metų proga. Po šventinimo bus meninė programa, vaišės ir loterija Anapilio parodų salėje.

— Audimo menininkės Palmyros Damijonaitienės austu juostų ir takelių bus galima įsigyti gruodžio 11, sekmadienį, nuo 9 v.r. iki 1.30 v.p.p. mūsų parapijos salėje.

— Lapkričio 26, šeštadienį, pakrikštytas Juozo ir Vaidos (Stirbytės) Zenkevičių sūnus Matas-Vyta.

— Kalėdų eglutė mūsų mažiems Anapilio salėje bus gruodžio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių. Ją rengia mūsų parapijos jaunų šeimų sekcija, vadovaujama Vidmanto Valiulio.

— Kūčios Anapilyje šiais metais bus įprasta tvarka gruodžio 24, šeštadienį, 8 v.v. Kūčių valgius ruošia J. Girklienė. Kūčioms bilietai platinami sekmadieniais parapijos salėje.

— Naujų metų sutikimas Anapilio salėje prasidės gruodžio 31, šeštadienį, 7 v.v. Bilietus platina Regina Celejewska tel. 321-8832.

— Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris prašo tikinčiųsiuosius paremti Punksko šventovės remonto vaju. Aukoms atidaryta sąskaita Priskėlimo parapijos bankelyje — "Punksko bažnyčios remontui" nr. 165026.17.

— Mišios gruodžio 11, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Jurgį Dementavičių ir Baliūnų mirusius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Valiūšių ir Sekonių šeimos mirusius.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje gruodžio 4 d. dalyvavo 180 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Zita Cyglenė, Jurgis Jurgelis iš Vilniaus. Pranešimus padarė ir svečius supažindino LN valdybos narys E. J. Steponas.

— LN valdybos posėdis įvyks gruodžio 8 d., ketvirtadienį 7.30 v.v. — Lietuvių namų valdyba kviečia atsilankyti visus LN darbuotojus, Bingo savanorius, moterų, vyrų būrelių narius, socialinės tarnybos bei kultūros komisijos atstovus š.m. gruodžio 11 d. (sekmadienį) 6 v.v. "Lokio" svetainėje į kalėdinį pobūvį.

— Gruodžio 31 d., LN visuomeninės veiklos komitetas, vadovaujamas T. Stanulio, rengia iškilmingą Naujų metų sutikimą, kuris įvyks Karaliaus Mindaugo menėje. Šiais metais svečius linksmins puikus 13 asmenų orkestras, pasižymintis turtingu klasikine bei modernios muzikos repertuaru. Stalai rezervuoti, bilietai gaunami sekmadienio popietėse, LN raštiniėje tel. 416 532-3311 arba skambinti T. Stanuliui dienos metu tel. 416 231-3000, vakarais tel. 416 231-4937.

— Sekmadienio popietėse galima įsigyti įvairių knygučių vaikams. Tai tinkama dovana Kalėdų proga.

— Aukos slaugos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose, arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto Ontario, M6P 1A6.

— Anapilio sodyba gavo \$15,000 iš a.a. Juozo Starkevičiaus palikimo.

— Anapilio autoaiškštės vajui aukko: \$150 — A. Krakauskas; \$100 — L. V. Pevečvičiai; \$50 — A. S. Draugeliai.

— Šv. Jono lietuvių kapinėms aukko: \$100 — M. Petrikienė, G. Šernas (a.a. E. Šernienės mirties metinių proga), I. Meiklejohn (a.a. E. Šernienės mirties metinių proga).

— A. a. Marijonas Žadaviciūnas ir a.a. Broniaus Dirsės atminimui Irena ir Antanas Ambraškos, Phoenix, AZ, JAV, "Tėviškės žiburiams" aukko \$50.

FOTO APARATĄ palikęs Toronto Lietuvių namuose lapkričio 22 d. po Lietuvos radijo ir televizijos choro koncerto atsilieps už jo grąžinimą. Skambinti Petriui (416) 531-6610.

ŠEIMOS GYDYTOJAS, Dr. ALEKSANDRAS SPUDAS

šiuo metu, priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210, (prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Priskėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per 11.30 v. Mišias giedojo sol. Algis Simanavičius.

— Advento trečiadieniais mūsų šventovėje 7 v.v. vyksta Mišios ir po Mišių trumpas šv. Rašto pristatymas, kurį atlieka Br. Linas Sasnauskas, OFM.

— Susituokė: Raimundas Žekas ir Violeta Andriukaitė.

— Pakrikštytas: Joshua-Andrew-Charles, Virginijos (Budreckytės) ir Stephen Cordery sūnus.

— Metinė KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus šventė su agape vyks ateinančią sekmadienį, gruodžio 11 d. po 11.30 v. Mišių parodų salėje. Narės Mišiose dalyvauja su savo vėliava ir tautiniais drabužiais. Agapė-pietūs bus 12.30 v.p.p.

— Pirmajam Komunijai pasiruošimo pamokos anglų kalba po 9.20 v. Mišių T. Bernardino kambaryje, o lietuviškai kalbantiems po 10.15 v. Mišių toje pačioje vietoje.

— "Volungė" — Toronto lietuvių chorąs rengia savo metinį kalėdinį koncertą, pavadintą "Mano dvasia džiaugiasi Dievu", kuriam bilietai yra platinami po Mišių salėje. Koncertas įvyks ateinančią sekmadienį, gruodžio 11 d., 4 v.p.p. mūsų parapijos salėje.

— Mišios gruodžio 11, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Mariją ir Tadą Normantus; 9.20 v.r. — už Sofiją ir Anthony Dziengo; 10.15 v.r. — už Sodaičių Sukauskų šeimų mirusius, žuvusius partizanų Juozą ir Klemensą Uleckus, ir Antaną Bobelį; 11.30 v.r. KKKM dr.-jos Priskėlimo parapijos skyriaus intencija.

— "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniam laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 13 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsisakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvas kalėdinių švenčių laikui bus uždarytas gruodžio 25-26 d.d. ir sausio 1 d. Kitomis dienomis kooperatyvas veiks pagal įprastą darbo valandą. Vedėja

Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" darbo valandos švenčių laikotarpiu: gruodžio 24, šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; gruodžio 26, pirmadienį, ir gruodžio 27, antradienį, uždaryta. Gruodžio 31, šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. Sausio 2, pirmadienį, uždaryta.

Toronto pensininkų klubas rengia Kūčias gruodžio 21 d., 1 v.p.p. ir Naujų metų sutikimą gruodžio 31 d., 9 v.v. Bilietus galima įsigyti skambinant S. Dervinienei tel. 767-5518 ar O. Juodviršienei tel. 762-8944. Valdyba

A. a. Vytauto Balčiūno atminimui Juozas Staškevičius "Tėviškės žiburiams" aukkojo \$20.

A. a. Alei Dirsienėi tragiškai žuvus, užjausdami velionės vyrą Edį, vaikučius ir visus gimines jos atminimui Elena Kairienė su šeima "Tėviškės žiburiams" aukkojo \$30.

A. a. Vytautui Dobilui mirus, užjausdami žmoną Aliną, dukras, seseris S. Dilkienę, E. Račiūnienę, brolių Zigmą, jų šeimas ir visus jų artimuosius J. K. Dervaičiai "Tėviškės žiburiams" aukkojo \$25.

A. a. Alės Dirsienės atminimui, užjausdami jos vyrą Edį Dirsę ir visą šeimą, Alina, Kazys, Algis Žilvyčiai ir Irena, Eriks Gocentai su šeima vietotoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukkojo \$40.

JUERGEN KOLF, rinkėjas šiuolaikinių lietuviškų spausdintų vokių ar blankų, pradėtų leisti 1990 metais ir iš Lietuvos siuntinėjamų į Kanadą bei JAV-bes, ypač komerciniams bei verslo ryšiams palaidyti, norėtų panašiais rinkiniais keistis ar juos pirkti. Adresas: J. Kolf, Caecilien Str. 12, D-32108 Bad Salzuffen, Germany.

Naujų Metų SUTIKIMAS

gruodžio 31, šeštadienį, 7 val. vakaro,

Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse.

- Šilta vakarienė su vynu • Šaltų užkandžių bufetas
- Naujųjų metų sutikimas su šampanu
- Trylikos asmenų, klasikinės muzikos "Starlight" orkestras praves linksmus šokius
- Veiks baras • Stalai numeruoti (8 asmenys prie stalo). Vietos rezervuojamos iš anksto skambinant tel. 416 532-3311 arba T. Stanuliui tel. 416 231-3000. (ĮJIMAS - \$50 asmeniui. Bilietai parduodami LN raštiniėje.)

Nuoširdžiai kviečiame sutikti 1995-tuosius Naujuosius metus Lietuvių namuose. Toronto Lietuvių namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su geru orkestru gruodžio 31, šeštadienį, nuo 7 valandos vakaro

- * Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.
- * Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.
- * Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejewska tel. 231-8832. Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

NAUJŲ 1995 METŲ SUTIKIMAS

gruodžio 31, šeštadienį, 7 v.v., Priskėlimo parapijos salėje.

- Geras orkestras
- Šampanas
- Puikiai išpuošta salė
- Šaltų užkandžių bufetas.
- Skani vakarienė su vynu

Bilietai — \$45. Platinami salėje po Mišių, kitu laiku pas Rūtą Girdauskaitę tel. 416 530-1716 arba pas Vyt. Tasecką tel. 905 824-4461. Visus jaunus ir senus dalyvauti maloniai kviečia — Priskėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija

Dail. Sauliaus Jusonio meno paroda vyksta Kanados lietuvių muziejuje-archyve nuo gruodžio 18 d.

Pasikeitimai "Tėviškės žiburiuose"

Staigiai mirus a.a. Vytautui Balčiūnui — spaustuvės vedėjui ir redakcijos nariui, tvarkiusiam techninius savaitraščio reikalus, šioms pareigoms leidėjai pakvietė velionies mokinę Genovaitę Gaiztūnienę, kuri šias pareigas perėmė nuo "TŽ" 1994 m. 48 nr. Tekstų rinkėja pakviesta Vid. Tumosiene, iki šiol dirbusi administracijoje ir iš dalies talkinusi spaustuvėje. Be to, spaustuvėje ir toliau darbuojasi kaip rinkėja Laima Kurpienė (dvi dienas per savaitę). Talkinti administratoriui Aušrai Trusovienei pakviesta Valentina Baliūnienė kaip nuolatine darbuotoja. Korektoriui jau kuris laikas dirba Gediminas Kurpis.

"Tėviškės žiburiių" prenumerata

nuo 1995 m. sausio 1 d. pakelta iki \$40 metams. Tai padaryta staigiai šoktelėjus spausdinimo ir kitoms išlaidoms. Metinė rėmėjo prenumerata — \$50, garbės — \$60 (Amerikoje — JAV doleriais), oro paštu — \$115. Kviečiame mielus "TŽ" skaitytojus atnaujinti prenumeratas su naujais metais. Prenumeratos pakėlimas neliečia tų, kurie jau yra atnaujinę savo prenumeratas 1995 metams ir jau atsilyginę. Primename, kad dabar gera proga užsakyti "TŽ" savo giminiams bei pažįstamiems Lietuvoje. Iš gaunamų laiškų matyti, kad tautiečiai Lietuvoje gauna "TŽ" gana tvarkingai, ypač siunčiamus oro paštu. Tikimės ir toliau dosnios tautiečių paramos bei supratimo, linkėdami sėkmingų artėjančių naujų metų.

Maloniai kviečiame visus į Advento susikaupimo ir šv. Kalėdų giesmių KONCERTĄ "Mano dvasia džiaugiasi Dievu" 1994 m. gruodžio 11, sekmadienį, 4 v.p.p., Priskėlimo parapijos salėje, 1021 College St., Toronto.

Įėjimo auka: \$8; vaikams-studentams — \$5. Vietos numeruotos. Bilietų užsakymai priimami vakarais telefonu: 416 231-1423.

Rengia — Toronto lietuvių chorąs "Volungė"

SAULIAUS JUSONIO

MENO PARODA

Kanados lietuvių muziejuje, Anapilyje, nuo gruodžio 18 dienos.

AUDRA travel & CRUISES CORPORATION
KVIEČIAME VISUS BUVUSIUS IR BŪSIMUS KELIAUNINKUS atvykti į **POPIETĘ** gruodžio 18, sekmadienį, 3 val. po pietų, Priskėlimo parapijos salėje (1011 College Street).
* Supažindinsime su ateinančių metų planais
* Susitiksime su pagrindinių oro linijų atstovais
* Papagintom kainom galėsite įsigyti bilietus 1995 m. kelionėms (laimingieji nemokamai)
* Veiks bufetas ir įvairi bei turtinga loterija.
MALONIŲ STAIGMENŲ NETRUK! TAD LAUKIAME!
P.S. 1993-1994 m. keliausieji nepamirškite atsinešti apmokos kvitus, tai jūsų nemokamas loterijos bilietas.

REIKALINGA AUKLĖ kūdikiui, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Skambinti tel. 905 764-9320.

MOTERIS ieško darbo. Galėtų prižiūrėti vaikus ar vyresnio amžiaus žmones. Skambinti tel. 416 760-7181.

MONTREALQUE

KLK Montrealio apylinkės valdyba lapkričio 25 d. seselių namuose surengė susitikimą su neseniai iš Lietuvos į Montrealį atvykusiais lietuviais, kurių čia turėtų būti jau kelios dešimtys. Į šį susitikimą atvyko jų penkiolika ir tiek pat vietinių. Pradžioje apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius paaiškino Lietuvių bendruomenės sąrangą, Juozas Šiaučiuolis papasakojo pirmus išpūdžius, atvykusį į Kanadą prieš 45 metus; Donaldas Giedrikas kalbėjo, kaip jis jautėsi, kai čia atvyko prieš penkerius metus. Birutė Nagienė pravedė pasikalbėjimą — diskusijas. Buvo nutarta pradžia sudaryti atskirą būrelį, kad būtų lengviau įsijungti į bendruomeninę veiklą. Būreliui vadovauti buvo išrinkti Dalia Gabrėnaitė-Savignac, D. Giedrikas, Nijolė Šukienė ir Dana Urbanavičienė. Susitikimas praėjo nuoširdžiai ir jaukioje nuotaikoje. Pasivažiavę vynu, sūriu ir kava.

Lietuvos radijo ir televizijos jaunimo chorą, vadovaujamas Reginos Maleckaitės, lapkričio 25 d.

atliko puikų koncertą prancūzų Nekalto prasidėjimo šventovėje. Choras buvo iškviestas Les petits chanteurs du Mont-Royal. Į koncertą labai gražioje šventovėje susirinko apie pusantro šimto dainos mėgėjų, kurių geras tris ketvirtadalius sudarė lietuviai. Koncertas užtruko vieną valandą. Kadangi spausdintos programos nebuvo, dainas prancūzų ir lietuvių kalba pranešinėjo Joana Adamonytė. Koncertui pasibaigus, Vilija Lukoševičiūtė-Valinskienė KLK Montrealio apylinkės valdybos vardu chorą ir dirigentę apdovanojo gėlėmis, įteikdama ir vokalį. Choras, aplankęs Niujorką, Bostoną, Čikagą ir Torontą, iš Montrealio koncertui išvyko į Baltimorę. Po trumpos viešnagės Vašingtone grįžo į Lietuvą.

Montrealio skautai-vyčiai ruošiasi prieš Kalėdas padėti neturintiems ir benamiams. Prie AV šventovės įėjimo durų yra padėta pintinė. Visi prašomi atnešti maisto dėžučių, žaislų ar kitų kokių dovanėlių ir joje visa palikti. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5335
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 514-766-5827; 514-766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.25%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.00%	Taupymo — su gvv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.25%	Taupymo — kasdienines	1.50%
Term. indėlus:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų 5.00%		RRIF — RRSP — 1 m. term.	6.25%
180 d. - 364 d. 5.00%		RRIF — RRSP — 2 m. term.	7.00%
120 d. - 179 d. 4.50%		RRIF — RRSP — 3 m. term.	7.25%
60 d. - 119 d. 4.50%		RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d. 4.00%			

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines — nuo....	8.00
1 metų 8.00%			
2 metų 9.00%			
3 metų 9.25%			

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10.00- 2.00
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West, Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Bloor-Shaver-Martin Grove, erdvus 3 miegamųjų "Bungalow" su užbaigtu rūsiu ramioje gatvėje. Arti susisiekimo priemonių, mokyklų ir parduotuvių. Prašo \$249,900. Skambinti T. Stanuliui tel. 416 231-3000 bet kada, namų 416 231-4937.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, su-tvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronto.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. Tel. 503-1687.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).